

Zpráva o činnosti Národního archivu za rok 2014

PhDr. Eva Drašarová, CSc.
ředitelka Národního archivu,

s použitím podkladů ze zpráv o činnosti
vedoucích jednotlivých oddělení

V Praze 25. 2. 2014

OBSAH

ÚVOD	3 – 4
I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU	5 – 9
II. CELKOVÉ MNOŽSTVÍ ULOŽENÝCH ARCHIVÁLIÍ	9 – 11
III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ	11 – 87
VÝBĚR ARCHIVÁLIÍ VE SKARTAČNÍM ŘÍZENÍ	11 – 14
VÝBĚR ARCHIVÁLIÍ MIMO SKARTAČNÍ ŘÍZENÍ	15 – 17
ZPRACOVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ A ANOTACE NOVÝCH ARCHIVNÍCH POMŮCEK.....	17 – 25
VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ VEŘEJNOSTÍ	26 – 30
VÝSTAVY	30 – 33
SPOLUPRÁCE S MÉDII	33
EXKURZNÍ ČINNOST.....	34 – 35
KNIHOVNA	36 – 38
VĚDECKÝ VÝZKUM	39 – 77
EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST	77 – 78
PEDAGOGICKÁ ČINNOST.....	78 – 79
ZAHRANIČNÍ STYKY	79 – 87
IV. STAV ARCHIVÁLIÍ	88 – 172
PREVENTIVNÍ PÉČE O ARCHIVÁLIE A PRŮZKUMY JEJICH FYZICKÉHO STAVU	88 – 89
KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ	90 – 93
POMOC INSTITUCÍM PO MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH	93 – 94
BEZPEČNOSTNÍ SNÍMKOVÁNÍ A REPROGRAFIE	95
DIGITALIZAČNÍ PRÁCE.....	95 – 97
INFORMATIKA	97 – 99
PROSTOROVÁ SITUACE ARCHIVU, PROVOZNÍ A EKONOMICKÉ ZÁLEŽITOSTI	99 – 100
HOSPODAŘENÍ SE SVĚŘENÝMI PROSTŘEDKY	100 – 108
POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA 106/1999 Sb., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM	108
TABULKY ARCHIVNÍ A TABULKY KNIHOVNY	109 – 139
ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE O KNIHOVNĚ ZA ROK 2014	140 – 149
PUBLIKAČNÍ ČINNOST NÁRODNÍHO ARCHIVU A JEHO PRACOVNÍKŮ ZA ROK 2014.....	149 – 172

Úvod

Zhodnocení uplynulého roku očima aktéra plně vtaženého do turbulentních událostí budí u hypotetického čtenáře takovýchto opusů oprávněné podezření. Ale uživatelem i zaměstnancem archivů bývá stále ještě z valné většiny školený historik, který ve své práci umí pracovat s rozdílnou výpovědní hodnotou zdrojů poznání. Dle Voltaira umění nudit spočívá v tom, že se musí povědět za každou cenu všechno. Necht' jsou tedy následující úvodní odstavce chápány ne jako snaha odradit, ale jako vstupní brána k informacím, jež jsou sice rozsáhlé, ale exaktně ověřitelné a ke čtení nabízené jako možnost, ne jako nutnost. Ostatně selektivnímu přístupu se nikdo neubrání, ani tvůrce zpráv o činnosti.

Úkoly, které jsme před sebe kladli v Národním archivu na počátku roku 2014, byly nelehké. Přišlo takové nesmírně upracované období, jež se prokmitlo přelomem roku téměř bez zvolnění a pádí dál rokem 2015. Bohužel, byly zmařeny naše velké naděje s projektem Národní digitální archiv. Neobstáli jsme v tvrdém konkurenčním boji na trhu informačních technologií. Jak bylo naivní domnívat se, že nákup pouhého hardwaru nepovede k opětovnému zablokování soutěže námitkami a následnými podáními až k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Nepomohla ani dvojí, dokonce ani trojí erudovaná právní pomoc. Slibná částka přes sto milionů korun vzbuzovala příliš velký zájem. Přesto se nám podařilo dosáhnout alespoň etapových výsledků, jež dovolily realizovat digitální archiv od 1. listopadu 2014 tak, abychom splnili zákonné povinnosti i faktické potřeby úřadů a ostatních archivářů. Deset let práce a tři roky „totálního nasazení“ týmu v projektu financovaném ze strukturálních fondů se hodnotně nezúročilo, ale nebylo také zahozeno. Obezřetným postupem jsme nevytvořili žádné škody, přesto prvotní šok byl velmi bolestivý. Nesměl být však prožíván dlouho, bylo nutno okamžitě konat. Náš dík patří mnoha pomocným rukám doma v archivu i v rámci našeho ministerstva. Pokračujeme navzdory všemu. Nejde o náš výmysl, ale logickou nutnost.

Národní archiv nežil ovšem jen digitálními dokumenty a digitální skartací v důsledku elektronického úřadování. Práce s veřejnoprávními i soukromoprávními „producenty cenných papírů – budoucích archiválií“ byla velmi úspěšná. Jsme respektovanými partnery, což se projevuje i na úbytku skladovacích prostor v depozitářích. Nově rekonstruovaný kryt v jižních Čechách pro záložní pracoviště digitálního archivu však nepokryje hlad po prázdných policích. Po přepočítání v rámci řádně ukončené generální inventury jsme docílili téměř 127 běžných km archiválií. Bohužel, jejich velká část není zpracovaná, a to právě ta „mladší“, o níž mají badatelé největší zájem. Náš začarovaný kruh se dále roztáčí – státní správa potřebuje

ke svému chodu také novější informace. A nejde pouze o zažité agendy např. státního občanství, které kolegyně a kolegové inovativně zmodernizovali a tudíž i urychlili. Ještě dvacet pět let po změně společenského systému trvá potřeba legislativně se vyrovnávat s minulostí. Nové úkoly tak vyvstaly nejen pro právníky a úředníky, ale i pro archiváře. Bez důkazů to opravdu nejde ani při realizaci zákona o třetím odboji, ani u tzv. církevních restitucí. Nezpracované ovšem neznamená nepůjčované. Pouze to dá větší námahu vyhledat a předložit archivní dokumenty žadateli.

Péče o fyzický stav archiválií je v archivu na velmi dobré úrovni v oblasti preventivní i následné restaurátorské péče. Ve výzkumné oblasti máme čilou spolupráci mezioborovou i mezinárodní. Laťka je nastavena velmi vysoko a je těžké ji udržet. Ale obohacující styk se studenty, stážisty i erudovanými odborníky ze světa to snad dovolí. Výzkumné aktivity jsou ovšem mnohem pestřejší. Odpovídají povinností napříč archivem – v oblasti správy fondů, historiografii i v informačních technologiích. Vědecké výsledky generují pro nás nezanedbatelné mimorozpočtové zdroje, mj. i v investicích, jež se okamžitě vkládají opět do výzkumu. Alespoň v této sféře se potěšitelně rozvíjíme bez otřesů.

V hospodářském zázemí personální změny přispěly k stabilizaci. Přesto důsledky ztráty klíčových kvalitních zaměstnanců v druhé polovině rok 2012 přinesly otřesy v roce 2013 a jejich dozvuky všeho druhu v roce 2014. Snahy získat dobré odborníky jsou brzděny platovými limity. Mzdový objem byl navýšen až ke konci roku, běžné výdaje na provoz pokryly všechny potřeby.

I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU

Tabulka č. I

ODD.	ŘÍZENÍ	EKONOMIKA	SPRÁVA BUDOV	INFORMATIKA	KONZERVACE	REPROGRAFIE	BADATELSKÉ SLUŽBY	VYDAVATELSKÁ A PROPAGAČNÍ ČINNOST	PŘEDARCHIVNÍ PÉČE KONTROLNÍ ČINNOST - INSPEKTOŘI	ARCHIVNÍ EVIDENCE A METODIKA	PÉČE O ARCHIVÁLIE, ZPRACOVÁNÍ ARCH.	ZAHRAANIČNÍ STYKY	SM
1	1						3		3		6		13,00
2	1								1		5		7,00
3	1								2		8		11,00
4	1								6		8		15,00
5	1			17					10	3			31,00
6	1								2		9		12,00
8	1	2				5	7	2	1		7		25,00
9	1						7						8,00
10	1				13				1				15,00
11	1	9	4										14,00
12	1	4										1	6,00
SUMA	11	15	4	17	13	5	17	2	26	3	43	1	157,00

Personální situaci v odděleních nelze charakterizovat jednoduchým přehledem v předepsané tabulce. Trvalou skutečností se stalo snížení počtu systemizovaných míst o jedno k 1. 1. 2008 na základě rozhodnutí ministra vnitra o snížení počtu pracovních míst v resortu (archivář). Z téhož podnětu bylo jedno místo přeměněno na „digitalizátora“. Snahy během druhé poloviny roku 2009 a po celý rok 2010 o vrácení dvou tabulkových míst ze Zařízení služeb pro MV po zrušení provozu bufetu byly marné, ač se jednalo o nejnižší třídu.

Počet systemizovaných míst zůstával nezměněn a další snižování počtu pracovních sil na ministerstvu se nedotklo archivnictví. Rušení systemizovaných míst v opakovaných vlnách od poloviny devadesátých let minulého století mělo v oboru rozsáhlé devastační účinky. Regulace se v minulých několika letech děla mnohem rafinovanějším způsobem – nejprve snížení objemu financí na mzdy v rozpočtu o deset procent, které se muselo vyřešit v roce

2011 kombinací několika opatření, z nichž do využitelnosti pracovních sil směřuje krácení části úvazků na omezenou dobu, k demotivaci kolegů pak úspěšně cílí snížení mezd a odnímání osobních hodnocení po dohodě s pracujícími důchodci nově požívajícími souběhu mzdy a důchodu. Další krácení rozpočtu pro rok 2012 s možností vybrat si položky šetření zasáhlo jak provozní náklady, tak opětovně i mzdové fondy, kde kromě opakování 10% redukce bylo nutné ještě zpřísnit šetřící opatření v částce více než 800 tis. Kč. V roce 2013 zůstal stav na úrovni roků předchozích. Změny v roce 2014 souvisely se změnami v projektu Národní digitální archiv. Vynucená nová strategie naplnění cíle směrem k vývoji vlastního informačního systému digitálního archivu si vyžádala dílčí uvolnění prostředků na personál na základě vládního usnesení č. 611 z 9. srpna 2013 k provozu národního digitálního archivu. Ve dvou vlnách bylo přisystemizováno 13 míst technického charakteru a následně došlo ke změnám ve vedení i v jednotlivých pozicích oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů. Pro předčasné ukončení financování projektu ze strukturálních fondů se z opatrnosti neobsadily všechny nové tabulky, byť digitální archiv od 1. listopadu 2014 vykonává své zákonné povinnosti na dosud pořízených zařízeních a v rekonstruovaných prostorách a je dál budován rozšířeným týmem. Od září roku 2014 jsou kompetentním složkám ministerstva předkládány konzistentní návrhy řešení, jež vyústily ve společný materiál odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra, schválený v závěru roku novou náměstkyní pro veřejnou správu a legislativu (a archivnictví). Po stanovisku finančního úseku se očekává rozhodnutí ministra.

Propad v posledních letech ze 168 systemizovaných míst se zastavil, ale jen díky aktivitám digitálního archivování – na 161 míst (4 místa jsou stále ještě dočasně systemizována pro projekt Národní digitální archiv, přičemž jedno místo je Národního archivu a 13 míst je nově systemizováno ze stejného důvodu). Nárůst spravovaných fondů je ze 103 564,92 bm v roce 2000, na 126 724,15 bm k 31. prosinci 2014 analogových archiválií. O nárůstu povinností např. v oblasti předarchivní péče a ve využívání archiválií pro zásadní agendy státní správy či ve výzkumu, viz příslušné kapitoly zpráv o činnosti, tuto nevyjímaje.

Archiv je samozřejmě strukturován do specializujících se dílčích jednotek, přesto existují činnosti, které jsou vykonávány více odděleními, a odlišení mezi nimi je dáno růzností svěřeného Národního archivního dědictví. Správa fondů a jejich odborné zpracování a zpřístupnění v celé škále vědeckých produktů, se sjednocuje metodikou a rozlišuje specifiky chronologickými, věcnými, jazykovými, paleografickými, diplomatickými aj. Řada archivářů současně vykonává poslání archivního inspektora, poskytuje informace veřejné správě i soukromému sektoru, vyhotovuje rešerše či zabíhá nejen do základního výzkumu v oblasti

historie, dějin správy, pomocných věd historických, ale i stále více do informatiky nutné pro další vývoj oboru. U instituce naší velikosti dochází ke kumulaci rolí – zahraniční cesty připravuje asistentka ředitelky, archiváři a další kolegové ve studovnách se věnují i reprografickým činnostem, fotografové též digitalizují, práce s veřejností se týká skoro všech. Snad jen restaurátoři pouze konzervují a restaurují. Ovšem v péči o fyzický stav archiválií existuje též masivní složka preventivní, a to s celostátním dopadem. Dále je potřeba zmínit práci odborníků v krizových situacích (práce v terénu s kontaminovaným materiálem) a činnosti ve vědeckém úseku. O propojení kontroly spisové služby a výběru archiválií se segmentem výzkumu a vývoje v oblasti elektronických archiválií, se standardizací a využitím podnětů z oblasti informatiky ani nemluvě.

Vykonávání více povinností jednou osobou se v posledních letech propojilo ještě s nutností vzájemné výpomoci mezi odděleními. Solidárnost ostatních a pochopení všemi je kvitována postiženými i ředitelkou s velkou vděčností. Již dokončujeme dva velké projekty z oblasti zpracování a zpřístupnění nejžádanějších fondů formou projektového řízení, pomáháme si v agendách církevních restitucí a třetího odboje.

Individuální zvyšování kvalifikace bakalářským, magisterským či doktorandským studiem pokračovalo beze změn. Dalšího běhu archivního kurzu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze jsme se účastnili pouze jako školitelé, financovat další vzdělávání našim kolegyním a kolegům si opětovně nemůžeme dovolit. Markéta Novotná pokračovala v doktorském studiu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v oboru české dějiny (téma práce Lenní institut na statcích českého krále ve středověku a raném novověku, vedoucí práce prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.). V souladu se studijním programem absolvovala dvouměsíční odbornou stáž na Univerzitě Mikuláše Koperníka v Toruni. David Hubený studoval v kombinované formě doktorského studia na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a zpracovával téma Ztráta Podkarpatské Rusi v letech 1944–1945. František Frňka pokračoval také v postgraduálním studiu na téže univerzitě. Hana Šimánková se účastnila postgraduálního studia na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, Viktor Krásenský zahájil studium na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Benjamin Bartl pokračoval v doktorském studiu na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze (Ústav chemické technologie restaurování památek). Ve studiu na Univerzitě Hradec Králové, obor Počítačová podpora v archivnictví pokračovala restaurátorka Blanka Hnulíková.

Ve 3. oddělení spravujícím archivní dokumenty z období 1918–1945 (1948) se na agendě církevních restitucí podle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém narovnání s církvemi a náboženskými společnostmi podílelo obdobným způsobem jen šest pracovníků (čtyři

studenti humanitních oborů, jeden absolvent FF UK a jeden důchodce), ale dobíhala i digitalizace s agendou souvisejícího fondu Náboženská matice, na jejíž přípravě bylo v prvním čtvrtletí roku 2014 zapojeno pět středoškolaček. V rámci letní praxe byli zapojeni i dva studenti archivnictví Filozofické fakulty TU v Liberci). Nejúspěšnější externí spolupracovník – absolvent Filozofické fakulty Univerzity Karlovy se na podzim stal velmi platným pracovníkem 3. oddělení a významně se podílí na vyřizování agend týkajících se zjišťování bývalých vlastníků nemovitého majetku v ČR. Na rešerších pro účely zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, a agendy církevních restitucí podle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém narovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, prováděných 4. oddělením se v průběhu roku 2014 vystřídalo na dohodách celkem 13 externích spolupracovníků, kteří zabezpečovali technické a různé podpůrné práce. V některých případech pak i prováděli pod dohledem příslušných odborných referentů jednodušší rešerše v archivních fondech při vyřizování žádostí Ministerstva obrany ČR, Státního pozemkového úřadu, Lesů ČR s. p., Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a jednotlivých církví a jejich právních zástupců, Ústavu pro studium totalitních režimů a Ministerstva spravedlnosti. Ze třinácti externích spolupracovníků bylo devět studentů (případně absolventů) vysokých škol (většinou v oboru historie, archivnictví, právo, filozofie), dva absolventi středních škol a dva emeritní archiváři, kteří svými zkušenostmi vypomáhali zejména se složitými rešersemi do nezpracovaných částí fondů 4. oddělení. Většina spolupracujících studentů tak plynule navázala na předchozí bezplatné praxe, které absolvovala právě na tomto oddělení. Kromě toho se na agendách, případně dílčích soupisech fondů a práci oddělení, podíleli i další tři studenti vysokých škol, kteří získávali zkušenosti s archivní prací ve 4. oddělení Národního archivu v rámci bezplatné praxe (jeden v rámci programu Erasmus). Jednalo se o studenty oboru archivnictví Filozofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě a oboru archivnictví a historie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové, Filozofické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Rok 2014 byl rokem pozvolných generačních výměn na vedoucích místech. V oddělení s nejstaršími dokumenty (1. oddělení) proběhla plánovaná výměna na postu zástupkyně vedoucí – od 1. ledna 2015 tento post zastává namísto Lenky Matušíkové Jitka Křečková. Vedoucí oddělení fondů státní správy 1848–1918 (2. oddělení) Milan Vojáček se stal ke dni 15. července 2014 vedoucím 5. oddělení, oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů a v období 15. července – 15. září 2014 byl zároveň pověřen vedením 2. oddělení. Ke dni 16. září 2014 byl vedoucím 2. oddělení jmenován Jan Kahuda. Michal Ďurovič ukončil v prvním čtvrtletí roku 2014 svoji

dlouholetou činnost jako vedoucí 10. oddělení, oddělení péče o fyzický stav archiválií. Po úspěšném konkursu se stal vedoucím katedry restaurování Vysoké školy chemicko-technologické a v archivu si pokrátíl úvazek. Vystřídala ho Hana Paulusová a zastupuje ji Benjamin Bartl.

II. CELKOVÉ MNOŽSTVÍ ULOŽENÝCH ARCHIVÁLIÍ

Přehled viz tabulky č. II/1,2 v závěru zprávy.

K 31. prosinci 2014 spravoval Národní archiv (dále též NA) ve své základní evidenci celkem 1 945 archivních souborů v rozsahu 126 724,15 bm (oproti stavu k 31. prosince 2013 se jedná o nárůst o 21 archivních souborů a 2 459,89 bm). Digitální velikost spravovaných souborů činila 3 424 231,29 MB. Z uvedených 1 945 archivních souborů bylo celkem 1 886 souborů (122 043,83 bm) evidováno jako soubory v přímé péči archivu, 55 souborů (4 640,57 bm) bylo v NA uloženo na základě depozitní smlouvy a 4 archivní soubory NA (39,75 bm) byly na základě smlouvy uloženy mimo archiv. V roce 2014 bylo provedeno celkem 1 603 aktualizací evidenčních listů Národního archivního dědictví (dále též NAD), které se týkaly 899 archivních souborů. 899 aktualizací bylo provedeno prostřednictvím 181 vnějších a 718 vnitřních změn, 707 aktualizací pak přímou editací evidenčních listů. Nejčastěji aktualizovaným fondem byl fond Ministerstvo zemědělství II, Praha (NAD 1085), u kterého bylo zaznamenáno celkem 46 aktualizací. Do evidence archivních pomůcek bylo v roce 2014 zapsáno celkem 10 archivních pomůcek, zrušeno bylo 5 archivních pomůcek.

V základní evidenci NAD archiválií uložených mimo archivy a kulturně vědecké instituce evidoval NA k 31. prosinci 2014 celkem 4 archivní fondy o celkové metráži 9,72 bm.

Do evidence vnějších přírůstků a úbytků bylo zapsáno celkem 181 vnějších změn uskutečněných v roce 2014 (tj. o 10 více než v roce 2013). Celkem bylo evidováno 178 přírůstků (165 přírůstků výběrem a 13 přírůstků delimitací) a 3 úbytky (2 úbytky delimitací a 1 úbytek vydáním celého archivního souboru). Nejvíce přírůstků (7) bylo uskutečněno od Správy železniční dopravní cesty, s. o., nejvíce bm (124,6) bylo převzato od Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a nejvíce evidenčních jednotek (2 128) bylo převzato od Ministerstva dopravy ČR, nejvíce přírůstků (5) se vztahovalo k fondu Redemptoristé – provincialát a koleje, Praha (NAD 43), nejvíce bm (107,5) bylo převzato k fondu Federální ministerstvo

zahraničního obchodu, Praha (NAD 1998) a nejvíce evidenčních jednotek (2 103) bylo převzato k fondu Ministerstvo vnitra ČSR/ČR, Praha (NAD 1442). Na přejímání archiválií se podílelo celkem pět oddělení Národního archivu (1. oddělení: 13 přírůstků / 12,02 bm, 4. oddělení: 8 přírůstků / 186,85 bm, 5. oddělení: 108 přírůstků / 572,23 bm, 6. oddělení: 47 přírůstků / 168,16 bm a 8. oddělení: 2 přírůstky / 9,5 bm). Nejčastějším druhem přírůstku uskutečněného výběrem byl přírůstek ve skartačním řízení – 115x, dále následovaly dar – 31x, přírůstek mimo skartační řízení – 8x, depozitum jiného subjektu – 5x koupě – a nález – 3x. Jako koupě byly zaevidovány 2 přírůstky projednané a schválené nákupní komisí (osobní fond Václava Smutného a 2 pečetidla do Sbírký typářů) a nákup map do Sbírký map a plánů Národního archivu. Celkem bylo v roce 2014 převzato 948,76 bm archiválií a 10 575 evidenčních jednotek (tj. o 475,2 bm méně a o 155 evidenčních jednotek více než v roce 2013). Celkový úbytek archiválií činil v roce 2014 21,6 bm a 170 evidenčních jednotek.

Ze 178 přírůstků evidovaných v roce 2014 obsahovalo 6 přírůstků rovněž archiválie v elektronické podobě (186 digitálních datasetů a 32 zvukových archiválií), jejichž celková digitální velikost činila 2 002 718,49 MB (v roce 2013 to byly 3 přírůstky a velikost převzatých archiválií činila 4 026 MB). Nejvíce digitálních archiválií bylo v roce 2014 převzato od Českého statistického úřadu (jednalo se o anonymizované sčítací operáty vzniklé v souvislosti se sčítáním lidu, domů a bytů v roce 2011 převedené do elektronické podoby při zpracování a elektronické formuláře vyplněné povinnými osobami ze sčítání 2011 o celkové velikosti 2 000 000 MB).

K 31. prosinci 2014 měl Národní archiv ve své péči celkem 1 národní kulturní památku a 25 archivních kulturních památek. Pravidelná prověrka fyzického stavu archivních kulturních památek se uskutečnila ve dnech 1. a 2. prosince 2014, hloubková kontrola listin fondu Archiv České koruny byla provedena ve dnech 10. až 17. prosince 2014.

V oblasti vedení evidence archiválií byla v roce 2014 největší pozornost věnována dokončení generální inventury Národního archivního dědictví (dále též GI NAD) 2012–2013. Realizaci byla věnována porada referentů NAD konaná dne 11. června 2014. Hlavní referent připravoval informace o provádění GI pro vedení archivu. Postup provádění GI byl průběžně sledován a vyhodnocován na gremiálních poradách NA. Hlavnímu referentovi NAD byly v roce 2014 předány zbývající vyplněné formuláře pro GI 2012 a v programu PEvA byla dokončena aktualizace základní evidence NAD (celkem bylo v PEvA v roce 2014 v souvislosti s prováděním GI 2012 uskutečněno 631 vnitřních změn). Generální inventura byla dokončena ke dni 19. září 2014. Celkově se na jejím provádění podílelo 72 pracovníků Národního archivu, kteří na její provedení vynaložili celkem 4 969 pracovních dní. Následně

byl zpracován Protokol o provedení GI NAD 2012–2013 v Národním archivu (č.j. NA-3631/05-2014), který byl dne 5. listopadu 2014 předán odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra. Ten svým dopisem čj. MV-149234-2/AS-2014 ze dne 7. listopadu 2014 potvrdil ukončení GI NAD 2012–2013 v Národním archivu.

Dalším úkolem, kterému byla v roce 2014 věnována zvýšená pozornost, bylo vymezení a označení vlastnictví archivních souborů v majetku římskokatolické církve, církevních řádů a kongregací v evidenci Národního archivního dědictví podle metodického návodu č. 1/2014 odboru archivní správy a spisové služby ze dne 18. února 2014. Úkol se týkal fondů 1. oddělení, které v průběhu roku 2014 vytvořilo soupis archiválií ve vlastnictví státu, které se v příslušných fondech nacházejí, a aktualizovalo údaje o vlastnících archivních souborů. V evidenci byl úkol vzhledem k přetrvávajícím metodickým nejasnostem splněn jen částečně. Na základě závěrů z porady ředitelů státních a městských archivů byl v listopadu 2014 nakonec metodický návod č. 1/2014 zrušen a s účinností od 2. ledna 2015 byl nahrazen novým aktualizovaným metodickým návodem č. 1/2015 ze dne 16. prosince 2014. Termín splnění úkolu byl současně posunut do konce roku 2015.

V roce 2014 nebyly provedeny žádné státní kontroly u akreditovaných archivů spadajících do působnosti Národního archivu.

III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ

Přehled viz tabulky č. III/1, 2, 3 v závěru zprávy.

VÝBĚR ARCHIVÁLIÍ VE SKARTAČNÍM ŘÍZENÍ

V roce 2014 vznikl pouze jeden zcela nový veřejnoprávní původce – Agentura pro zdravotní výzkum. Ve stejném roce došlo k zániku dvou veřejnoprávních původců – Státní rostlinolékařská správa a Národní institut dětí a mládeže MŠMT. Úbytek dalších deseti veřejnoprávních původců souvisí buď s dodatečným zjištěním jejich dřívějšího zániku (Výchovný ústav pro mládež, Nová Role, zrušený v roce 2012) nebo při změně kvalifikace právního charakteru dalších evidovaných původců (např. tři zotavovny Věžeňské služby). Ke konci roku 2014 ubylo tedy z uvedených důvodů v seznamu původců v péči Národního archivu celkem 12 původců. Jejich celkový počet je 308. Tento nejnižší údaj od roku 2006 souvisí jednak s postupným zpřesňováním parametrů určujících samostatnost původců, jednak s vnějším vlivem – redukcí veřejnoprávních institucí ve státní správě v posledním období.

Vzhledem k tomu, že část veřejnoprávních původců byla převedena v předchozích letech na základě rozhodnutí odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra do péče jednotlivých státních oblastních archivů, vykonával Národní archiv předarchivní péči v roce 2014 fakticky u 171 veřejnoprávních původců. Mezi tyto původce náleží i 21 institucí, kde Národní archiv vykonává předarchivní péči pouze u ústředí, zatímco péče u detašovaných a regionálních pracovišť je jen neformálně přenesena na příslušné státní oblastní archivy, prozatím bez formálního rozhodnutí – dokončení této agendy zůstává jako úkol pro rok 2015.

Archiváři oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů provedli v roce 2014 výběr ve skartačním a mimo skartační řízení celkem u 72 veřejnoprávních původců (přibližně stejně jako v letech 2012 a 2013) a sepsali při tom celkem 197 protokolů – to představuje výrazný nárůst oproti posledním čtyřem letům. Výrazný nárůst tohoto ukazatele je zřejmý ze skutečnosti, že se jedná o druhou nejvyšší hodnotu od roku 2004. V předchozích letech se výrazné snižování protokolů mimo skartační řízení ustálilo na počtu 6 protokolů, tedy pouze o jeden více, než v roce 2013. Významný nárůst množství vybraných archiválií mimo skartační řízení v roce 2014 nemusí představovat trvalý trend a může souviset s atypickou situací u Drážního úřadu.

V roce 2014 byl počet protokolů o výběru mimo skartační řízení pouze o jeden protokol vyšší než v předchozím roce (6 protokolů) a množství vybraných archiválií 34,7 bm je nejvyšší od roku 2009. Naznačuje to, že využívání tohoto způsobu výběru se ustálilo na velmi nízké úrovni ve srovnání se skartačním řízením.

V roce 2014 vybrali archiváři 5. oddělení u celkem 72 veřejnoprávních původců při 191 skartačních řízeních celkem 1 358 bm archiválií, což je absolutně nejvyšší hodnota od roku 2003. Přitom o náročnosti těchto skartačních řízení hovoří 18,4 procentní podíl vybraných archiválií. Toto nápadně zvýšené procento vybraných archiválií napovídá jednak obsahově hodnotnějším navrženým dokumentům, může však také souviset s nižším podílem dokumentů navrhovaných ve skupině „S“ ke zničení.

Pozitivním jevem je skutečnost, že se opět snížil počet skartačních návrhů, kde se navrhuje pouze dokumenty ke zničení (39 návrhů oproti 54 návrhům v předchozím roce). S tím může souviset další pozitivní jev – nárůst těch případů, kdy původci systematicky využívají trvalé skartační souhlasy a Národnímu archivu hlásí celková množství dokumentů zničených na jejich základě. V roce 2014 zničily touto cestou tři významné instituce 550 bm dokumentů celkem. Naproti tomu se mírně snížil počet návrhů obsahujících pouze dokumenty ve skupině „A“ na počet osmi, tedy opět na průměrnou úroveň, jako v předchozích letech.

Vůbec poprvé od roku 1990 prováděl Národní archiv v roce 2014 skartační řízení u

pěti původců, převážně z odvětví dopravy: Drážní inspekce, Správa železniční geodézie Praha, technická ústředna dopravní cesty, Generální finanční ředitelství a Generální inspekce bezpečnostních sborů – u dvou posledně jmenovaných se jedná o nedávno vzniklé instituce.

V roce 2014 neprováděl NA výběr ve skartačním ani mimoskartačním řízení u 102 původců, přičemž u 37 původců z tohoto počtu neprováděl NA výběr od roku 1990. Srovnání s předchozími lety naznačuje, že se tento parametr podařilo stabilizovat na velmi přijatelnou úroveň.

Mimořádně rozsáhlá a dlouhodobě probíhající skartační řízení provádělo 5. oddělení v roce 2014 většinou u stejných původců jako v předchozích letech: u Ministerstva vnitra (33 protokolů, 349 bm navržených dokumentů), Ministerstva průmyslu a obchodu (2 protokoly – 134,5 bm navržených dokumentů), Ministerstva financí (2 protokoly, 143,3 bm navržených dokumentů), Ministerstva kultury (3 skartační protokoly, 161,2 bm navržených dokumentů), Ministerstva spravedlnosti (5 protokolů, 65,1 bm navržených dokumentů), Vězeňské služby (39 protokolů, 1 115 bm navržených dokumentů), Úřadu vlády (5 protokolů, 35 bm navržených dokumentů), Nejvyššího kontrolního úřadu (4 protokoly, 112 bm navržených dokumentů), Úřadu průmyslového vlastnictví (2 protokoly, 283 bm navržených dokumentů), Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (3 protokoly, 121,5 bm navržených dokumentů) a Ministerstva zemědělství (2 protokoly, 179,5 bm navržených dokumentů).

Ke stávajícím 17 trvalým skartačním souhlasům pro 11 veřejnoprávních původců vydal Národní archiv v roce 2014 jeden nový pro Ministerstvo vnitra.

V roce 2014 převzal národní digitální archiv elektronické archiválie na základě předchozího skartačního řízení u 6 původců v péči Národního archivu. Zvláště rozsáhlé a složité konzultace k problematice elektronických spisových služeb se udály především u Ministerstva vnitra, Ministerstva průmyslu a obchodu, Státního fondu životního prostředí, CENIA, Úřadu vlády ČR, Národního institutu pro další vzdělávání, Ministerstva spravedlnosti, Vězeňské služby, Ministerstva financí a dalších institucí. Konzultace zčásti souvisely i s probíhajícími spisovými rozlukami (Národní institut pro další vzdělávání, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo dopravy a Úřad pro civilní letectví). V souvislosti s poškozením soudních spisů požádalo Vrchní státní zastupitelství Národní archiv o odbornou konzultaci k napravení vzniklých škod (ve spolupráci s oddělením péče o fyzický stav archiválií).

Kromě individuálních konzultací u jednotlivých původců zorganizovalo 5. oddělení v roce 2014 dva konzultační semináře pro veřejnoprávní původce zaměřené na problematiku

elektronické spisové služby a elektronických skartačních řízení a dalších aktuálních otázek spisové služby. Protože původci projevují o tyto konzultace mimořádný zájem, jsou organizovány podle odvětví – v roce 2014 byly určeny pro původce z odvětví zdravotnictví a zemědělství.

V roce 2014 byla zahájena ve čtyřech případech správní řízení u těch původců, u kterých byly zjištěny závažné nedostatky ve výkonu spisové služby (ztráty dokumentů nebo jejich poškození): u Národního památkového ústavu (zahájeno v roce 2013 a dokončeno v roce 2014), Ministerstva vnitra (2 správní řízení – u sekretariátu ministra a odboru legislativy a koordinace předpisů) a Všeobecné fakultní nemocnice.

V roce 2014 zahájili archiváři 5. oddělení kontrolu výkonu elektronické spisové služby u Národního archivu, bude dokončena v roce 2015. Tato kontrola poslouží jako metodické východisko při provádění kontrol výkonu elektronické spisové služby u dalších veřejnoprávních původců, které plánuje Národní archiv na rok 2015.

5. oddělení připravilo několik metodických a informačních materiálů určených pro veřejnoprávní původce zaměřených na problematiku elektronické spisové služby a elektronického skartačního řízení a aktuální otázky archivní legislativy. Tyto materiály byly převážně uveřejněny na webové stránce.

Od roku 2010 neprováděl Národní archiv kontrolu skartačních protokolů u žádného akreditovaného archivu.

Jako v předchozích letech pokračovala dobrá spolupráce s dalšími odděleními, jež nejsou prioritně určena k výběru archiválií ve skartačním řízení, především se 4. oddělením. Toto oddělení si vybíralo archiválie vzniklé do roku 1992 u následujících původců: Úřad vlády ČR (Rada obrany státu, 3,85 bm), Ministerstvo spravedlnosti ČR (cca 9 bm), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (cca 45 bm), Ministerstvo průmyslu a obchodu (11 bm), Ministerstvo zemědělství (67 bm), Národní ústav pro vzdělávání (26 bm), Ústav zemědělské ekonomiky a informací (1,8 bm), Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti (0,5 bm) a Fakultní nemocnice Motol (1 bm). Kromě těchto výše uvedených a v roce 2014 také uzavřených skartačních řízení prováděli pracovníci 4. oddělení doposud neuzavřená skartační řízení také u Vrchního státního zastupitelství v Praze, Vrchního soudu v Praze a Ministerstva průmyslu a obchodu (personální spisy – spolu se 3. oddělením Národního archivu). Tato skartační řízení vzhledem k velkému rozsahu budou pokračovat i v roce 2015.

VÝBĚR ARCHIVÁLIÍ MIMO SKARTAČNÍ ŘÍZENÍ

Rok 2014 přinesl Národnímu archivu zásluhou 6. oddělení 47 přírůstků (168,16 bm a 1767 EJ), z toho 27 přírůstků se vztahovalo k osobním fondům nebo rodinným archivům (k 26 archivním souborům). Náležel tak k rokům relativně úspěšným (výsledky zkresluje fakt, že se několik přírůstků nepodařilo před koncem roku vzít do evidence). Z důvodu nedostatečné personální kapacity ovšem nelze reagovat na všechny akutní požadavky a signály ohrožení archiválií dostatečně pružně. Nejčastější formou přejímky zůstal stejně jako v předchozích letech dar České republiky (32 přejímek). Koupě proběhla pouze ve 2 případech prostřednictvím Komise pro ohodnocování a výkup archiválií. Dále se mezi formami přejímky objevuje delimitace (4 přejímky), skartační řízení (3), nález (3), depozitum jiného subjektu (2) a výběr mimo skartační řízení (1). Celkem 37 přírůstků se vztahovalo k již existujícímu archivnímu souboru. V 10 případech byl na základě přírůstku vytvořen nový archivní soubor. Určitou zajímavost představuje fakt, že nově vytvořené evidenční listy se v roce 2014 vztahovaly pouze k osobním fondům. To by mohlo naznačovat, že nové kontakty s původci – právníckými osobami jsou navazovány s většími obtížemi a jednání s nimi bývají složitější. Spolky a politické strany obecně dávají přednost budování vlastních „archivů“, což nese do budoucna jistá rizika.

Do evidence vnějších změn se musel bohužel zaevidovat 1 úbytek, konkrétně fond Švehla Antonín (0,6 bm a 8 EJ). Významný fond vynikajícího politika (mj. předsedy vlády a předsedy Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu) byl poté, co byl ošetřen konzervátory, uložen do vhodných obalů, katalogizován a zmikrofilmován, a poté, co jsme iniciovali a napomohli vydání edice korespondence A. Švehly s T. G. Masarykem, vrácen rodině na její žádost. Ta ocenila péči Národního archivu o archiválie, jež v něm byly uschovány od roku 2004.

Pokračovala spolupráce s politickými stranami a hnutími. Začátkem roku proběhla v rámci generální inventury kontrola archiválií uložených u ODS, KDU-ČSL byla poskytnuta konzultace při pořádání jejich nezpracovaných dokumentů, u ČSSD proběhlo jednání ohledně výstavby nového depozitáře v Hradci Králové, kontaktovali jsme politické hnutí ANO, převzali jsme archiválie Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu. Úspěšně se rozvíjela spolupráce s krajanskými organizacemi Čechů žijících v zahraničí. Převzali jsme archiválie od Sokolské župy Švýcarské, Sokola Paříž a Sokola New York (archiv Marie Provazníkové). Na základě rozhovorů s představiteli České Besedy v Záhřebu zprostředkovalo 6. oddělení restaurování plánů budovy České Besedy v restaurátorských

ateliérech archivu. V druhé polovině roku se realizovala za přispění Ministerstva zahraničních věcí pracovní cesta Zory Machkové ke krajanům v New Yorku, při které byl realizován průzkum a soupis archiválií Sokola New York a Bohemian Benevolent & Literary Association.

V kontaktu jsme byli i s ostatními našimi původci jako jsou např. Archiv Židovského muzea, Československá obec legionářská, Český červený kříž, Český olympijský výbor, Český svaz bojovníků za svobodu, Junák, Klub dr. Milady Horákové, Konfederace politických vězňů, Muzeum dělnického hnutí, Nadační fond obětem holocaustu, Obec architektů, Polský klub v Praze, Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Slovanský výbor ČR, Společnost Jana Masaryka, Společnost Ludvíka Svobody, Svaz osvobozených politických vězňů a pozůstalých aj. Od řady těchto původců jsme také přejali v průběhu roku jejich archiválie, v některých případech se uskutečnily přejímky archiválií již zaniklých původců (nakladatelství Svoboda) nebo původců již v naší republice nepůsobících (Mezinárodní svaz studentstva). Některým původcům jsme kromě metodické pomoci zajišťovali i pomoc jinou, jako např. Junáku, kterému jsme poskytli vyřazené archivní krabice a pomoc při zasažení archivu vodou v součinnosti s 10. oddělením. Všeodborovému archivu a ekologickému sdružení Zelený kruh jsme pomáhali s přípravou jejich vlastních výstav.

Široce se rozvinula spolupráce s profesními komorami zřízenými zákonem, které byly před nedávnem svěřeny do předarchivní péče 6. oddělení, oddělení pro nestátní fondy Národního archivu. Jedná se o Hospodářskou komoru ČR, u které bylo provedeno skartační řízení, konzultován byl nový skartační plán a před podpisem je smlouva o ukládání archiválií v NA, Komoru auditorů ČR, která s námi konzultovala podrobnosti jejich spisové služby a nové interní směrnice, Českou stomatologickou komoru, u které proběhla skartační řízení a byla podepsána vzájemná dohoda o ukládání archiválií v Národním archivu. Konzultace ve věci spisové služby proběhly u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, kde byla domluvena příprava příštího skartačního řízení.

Jedním z klíčových úkolů je získávání osobních archivů významných představitelů politického a společenského života. K nim se v loňském roce vztahovalo celkem 27 přírůstků. Z toho se v deseti případech jednalo o nový archivní fond. K cenným akvizicím uplynulého roku patří například archiv křesťanské političky, jedné ze zakladatelek Křesťanské demokratické strany a významné představitelky katolického disentu, Marie Kaplanové, dále pozůstalost spisovatele, novináře a rozhlasového komentátora Františka (Franty) Kocourka nebo přejímky dalších částí osobních archivů někdejšího ředitele Rádía Svobodná Evropa Pavla Pecháčka a osobního tajemníka T. G. Masaryka Antonína Schenka. Z archivů politiků,

kteřé byly získány v loňském roce, je možno upozornit na archiv jedné z hlavních postav normalizačního období KSČ Aloise Indry a pozůstalost národohospodářského odborníka Kurta Rozsypala, tvůrce první ekonomické reformy. Převzali jsme rovněž druhou část pozůstalosti někdejšího ministra financí Leopolda Léra, CSc. a zahájili jsme rozsáhlou přejímku písemné pozůstalosti politika KSČ a ministra vlád ČSSR Karla Hoffmanna. Jednání jsme vedli mj. s bývalým generálním tajemníkem ÚV KSČ Milošem Jakešem, s právním vědcem a politikem Zdeňkem Jičínským či s bývalým ministrem vlád ČSR a vědcem Karlem Löblem. O převzetí osobních archivů jsme jednali mimo jiné s rodinnými příslušníky Rudolfa Slánského (politik a oběť politických procesů), Valtra Komárka (politik, ekonom a prognostik), Juraje Slávika (československý politik a diplomat) a Václava Bendy (filozof, kybernetik, křesťanský aktivista, disident a zakladatel Křesťanské demokratické strany). Pokračovali jsme rovněž v získávání osobních archivů českých archivářů a historiků. Významné přírůstky představují osobní fondy příslušníků československého odboje – Václava Smutného (ruský legionář), Františka Veitla (příslušník 311. čs. bombardovací perutě RAF) a Josefa Holce (příslušník 1. čs. armádního sboru v SSSR). Naše archivní sbírky obohatily i přejímky dalších částí fondů Oldřicha Stránského (vězeň několika nacistických koncentračních táborů a předseda Svazu osvobozených politických vězňů a pozůstalých), Adolfa Vodičky (československý interbrigadista) a Miroslava, Bohuše a Sylvy Šimsových.

V rámci tohoto úkolu probíhala dle potřeby předarchivní péče o fondy církevního charakteru formou konzultací pracovníků 1. oddělení s řády premonstrátů a redemptoristů a s pražským arcibiskupstvím.

ZPRACOVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ A ANOTACE NOVÝCH ARCHIVNÍCH POMŮCEK

Přehled zpracování viz tabulka č. III/4 v závěru zprávy.

Mezi jednotlivými zpracovatelskými odděleními existují rozdíly dané podstatou spravovaného Národního archivního dědictví. Sjednání se děje na metodické bázi spočívající na základních principech a metodách historických věd. Kvantitativní ukazatel zpracovanosti fondů dle oddělení vystihuje následující tabulka, byť do jisté míry zkreslená přísnými kritérii posledních let pro zpřístupnění fondů a rozporem mezi faktickou a evidenční správou fondů. V souladu s tabulkou se pak jeví volba priorit a zaměření úkolů napříč celým archivem. Zpřístupňování pokulhává za obrovskou poptávkou po nejnovějších

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

retrospektivních informacích. Vždyť téměř čtyřicet pět procent našich fondů není zpracováno ani základním způsobem, a jde právě o fondy z období po roce 1945. S ohledem na jiné úkoly, zejména rozsáhlé potřeby státní správy, generální inventuru, digitalizační projekty a nárůst badatelských požadavků i úkolů v oblasti předarchivní péče a získávání archiválií, nebyla oblast zpracování archiválií v roce 2014 příliš preferována. Dva projektové týmy, sestavené z archivářů několika oddělení, musely kvůli generální inventuře archivních fondů a masivní agendě církevních restitucí silně utlumit zpracování dvou kmenových fondů – *Ministerstva financí (prezidium)* a *Československého svazu mládeže (ústřední výbor)* ve 4. a 6. oddělení.

Rok 2014 (stav vykazovaný k 31. prosinci 2014)

oddělení	celkem bm	nezpracováno bm v %	počet archivních souborů
1.	13 026,42	8,02%	200
2.	15 153,82	3,04%	119
3.	26 678,19	12,84%	163
4.	48 557,06	71,88%	364
5.	5 438,29	96,17%	166
6.	16 939,55	61,32%	868
8.	930,82	93,45%	65
Celkem	126 724,15	44,44%	1 945

V 1. oddělení se zpracovávala pro končící projekt ENArC, navazující na Monasterium, metadata z fondu *Úřad desk zemských* s tím, že budou následně konvertována do programu Janus a po ukončení prací bude k dispozici nová kvalitní pomůcka. Nadále se katalogizovaly badateli velmi žádané *nobilitační erby* ve fondu *Česká dvorská kancelář*. Kromě toho bylo započato s hrubým tříděním fondu *Řád augustiniánů – Velkostatek Stránka*. Fond se nacházel v balících a v nevyhovujících kartonech, proto byl nejprve očištěn a uložen do nových kartonů. Z původních kartonů a balíků byly vyňaty úřední knihy. K fondu *Knihy židovských familiantů* (194 sv.), zdigitalizovaném a opatřeném metadaty již v roce 2013 z prostředků poskytnutých JewishGen, byly přidány další svazky knih židovských familiantů, náhodně objevené v Zemském archivu v Opavě (2 sv.), Moravském zemském archivu v Brně (13 sv.) a v Archivu Židovského muzea v Praze (13 sv.). V zájmu komplexnosti informací a po dohodě s těmito archivy a muzeem byly tyto svazky v roce 2014 v Národním archivu zdigitalizovány, opatřeny metadaty a vyvěšeny na web. Pokračovala také kontrola metadat *matričních listin* (tzv. *prohlášení za mrtva*), které jsou součástí fondu *Židovských matrik*. Při výpomoci se stěhováním knihovny Řádu maltézských rytířů do centrály na Chodovci došlo i k neplánované přejímce archiválií hospodářského charakteru objevených v pražské budově

řádu (64 bm) a k jejich přestěhování do budovy na třídě Milady Horákové. Jediným úkolem, který se nepodařilo oddělení nejstarších fondů splnit, byla delimitace opisů katolických matrik do Archivu hlavního města Prahy, a to pro zdravotní potíže pracovnice. Po dlouhou dobu představovalo 2. oddělení zpracovatelské jádro archivu, mj. i po kvantitativní stránce. Jedním z důvodů je, že využívalo a nadále využívá mnohaleté zkušenosti specializované archivářky a bez komplikací pokračovalo ve zpracování fondů se zemědělskou problematikou. Inventarizovalo se třetím rokem *České místodržitelství – všeobecné, sign. 12, Zemědělství, svěřenectví – fideikomisy, lesní odvodňování, vrchnostenské a poddanské záležitosti* včetně rejstříků. V rámci efektivního zpřístupňování tohoto fondu se pracovalo na dalších signaturách. U *sign. 2, Provoz úřadů a rozdělení země* a *sign. 3, Statistika* jsou dohotoveny inventární seznamy. Pokračovala inventarizace *sign. 9 (1856–1900)* resp. *10 (1900–1910), Zemský výbor, volby, šlechtické nadace, stavovský archiv*). Zbývá ještě 65 kartonů. Rozpracována je *sign. 21–25 (vysoké školy)* a zcela nově se oddělení věnuje *sign. 26–29 (obecné a střední školy)*. Dokončen a schválen byl dílčí inventář ke knihám a registraturním pomůckám fondu *Stavovská zemská pokladna a účtárna Praha*. Pracovnice s polovičním úvazkem, znalkyně hornických fondů, nadále podrobně inventarizuje fond *Staré montanum*. Je hotovo celkem 37 kartonů *sign. 5*. Pozornost byla věnována i *Ministerstvu železnic – departement II*.

Ve 3. oddělení, oddělení fondů první republiky a okupace značná nahlédací agenda a generální inventura nadále odčerpávala pracovní síly jiným směrem, přesto alespoň částečně věnovali pracovníci část své pracovní doby různým formám zpřístupňování dosud nezpracovaných archivních fondů i jejich částí a přípravě archivních souborů k digitalizaci. Stejně tak stála inventarizace fondu *Prezidium Ministerstva vnitra* (dříve fond č. 225 SÚ MV ČR). Rovněž práce na zpracovávání fondu *Úřad říšského protektora* (dř. fond SÚ MV ČR č. 114) se z uvedených důvodů zpomalila. V současnosti jsou definitivně zpracovány signatury uložené v 58 kartonech, tj. 7,25 bm archivního materiálu. V rámci postupně probíhající reinventarizace fondu *Okupační vězeňské spisy* bylo zpracováno 30 kartoték, 31 knih a 468 kartonů, tj. 321 bm archivního materiálu.

Průběžně se třídily drobné fondy (resp. dílčí části), často ve spolupráci se studenty na praxi. Jednalo se o fond *Policejní ředitelství Praha – kriminální komisariáty* (v rozsahu cca 10 kartonů, tj. 1,3 bm) a první část přírůstku do *Zemského četnického velitelství Praha – bezpečnostního oddělení* (v rozsahu 8 kartonů, tj. 1 bm). V rámci studentské praxe, která probíhala pod dozorem Davida Hubeného – např. Marie Procházkové a Radka Bělohávků z Technické univerzity Liberec byla dokončena reinventarizace 123 kartonů spisů (14,4 bm)

z fondu *Zemský úřad Praha – policejní a bezpečnostní záležitosti* obsahujících sociální podpory rodinám zatčených nacistickými okupanty.

V dlouhodobém projektu katalogizace protokolů schůzí vlád z fondu *Prezidium ministerské rady* je dokončován poslední *Katalog a rejstříky k protokolům schůzí 17. československé vlády (červenec 1937 – září 1938; 14 kartonů)*. Po více než třiceti letech bude tento projekt 3. oddělení úspěšně završen.

Ve 4. oddělení, oddělení fondů z období socialismu se připravuje nejvíce archiválií ke studiu a nejvíce se vyhledává podkladů pro fungování veřejné správy, soudů, policie a rozvědek. Na konci roku 2011 a v letech 2012–2014 se tyto závazky mnohonásobně rozšířily o tzv. agendu třetího odboje a v roce 2013 i 2014 byly ještě znásobeny církevními restitucemi. Přitom se zde nachází nejméně zpracovaného materiálu (72 %). Také generální inventura musela být splněna. Navzdory všemu se v roce 2014 podařilo navázat na činnosti související se správou a pozvolným zpřístupňováním fondů. Vznikaly dílčí seznamy k rešeršně frekventovaným částem archivních fondů, uspořádaly se některé dílčí části nezpracovaných fondů, případně nezpracované dodatky fondů s inventářem. Oddělení bylo v minulých letech pověřeno vedením projektu zpracování části fondu *Ministerstvo financí II. – prezidium a sekretariát ministra z let 1945–1969*. Projekt se podařilo udržet v chodu a opět se ho účastnili zejména odborní pracovníci 1. oddělení, méně již 3. oddělení. Pokračovalo pořádání písemností sekretariátu a následné slučování dvou paralelních signaturních řad do jedné. Rovněž pokročilo přepracování zpracovaných částí fondu do nových kartonů. Současný stav zpracování je následující: bylo seříděno a zaneseno v databázi 891 knih, 61 kartonů prezidia zpracováno, přepracováno a zaneseno do databáze. Část Kolegium o 122 kartonů je totožným způsobem zcela zpracována a inventarizována. Ve fondové části *Sekretariát* je dosud zpracováno 186 kartonů, postupně se spisy ukládají do nových kartonů (nyní 80) a inventarizují. Zbývá zpracovat 73 kartonů, jedná se zejména o tajné a přísně tajné dokumenty sekretariátu z průběhu 50. let 20. století a výběrové podkladové materiály pro jednání kolegia a porady ministra (63 kartonů) a dále o písemnosti tzv. sekretariátu K (10 kartonů). Bylo rozhodnuto přičlenit k tomuto fondu i materiály tzv. vládního zmocněnce. Jedná se o 60 kartonů s doklady o znárodnění soukromého sektoru po roce 1945. Tyto materiály již byly zpracovány formou abecedních seznamů. V roce 2013 i v roce 2014 vzhledem k odchodu odborné referentky na mateřskou dovolenou a s tím související předávání její agendy novému referentovi a v souvislosti se zahájením agendy církevních restitucí byly přerušeny zpřístupňovací práce na fondu *Ministerstvo zdravotnictví*. Kmenový fond ÚV KSČ – dílčí fond ÚV KSČ – *Gustav Husák* byl v základní části přepisu do databáze dokončen. Byl

zpracován životopis Gustava Husáka pro úvod inventáře, pokračovalo se na zpracování části úvodu týkající se kanceláře a dále na rejstřících. Celkový rozsah fondu činí 40 kartonů. V roce 2014 byly fakticky dokončeny práce na pořádání fondu *ÚV KSČ – Kancelář tajemníka Miloše Jakeše (1970–1989)*, pozdrželo se zpracování úvodu k inventáři v části týkající se Kanceláře, kde se vyčkávalo na konzultaci s Milošem Jakešem v této věci, kterou zprostředkovávalo 6. oddělení. Přepis základní řady do databáze byl ukončen, zbývá dokončit rejstřík. Pokračovalo třídění a rozdělování archiválií do samostatných fondů *Ministerstvo zahraničního obchodu 1945–1969* a *Federální ministerstvo zahraničního obchodu 1969–1992*. Ve fondu *Federální ministerstvo paliv a energetiky* bylo utříděno a inventarizováno 275 kartonů právního oddělení (celkem 622 kartonů). Probíhá postupné překrabicování. Tato část fondu je hojně využívána pro nahlédací agendu. Bylo překrabicováno 61 kartonů *Ministerstva spotřebního průmyslu* s materiály znárodněného soukromého sektoru. Tato část fondu je důležitá pro zpracování nahlédacích rešerší z oblasti spotřebního průmyslu, zejména k textilním, dřevařským a sklářským firmám a podnikům. U fondu *Ministerstvo techniky* byl proveden základní soupis v rozsahu 276 kartonů. Po dalším zpracování bude z těchto materiálů vytvořen inventář Ministerstvo techniky – dodatky. Pro potřeby nahlédací agendy podle zákona č. 262/2011 Sb. (třetí odboj) byla převedena do elektronické podoby část kartotéky vězněných – písmena Cam–Elf (fond *Správa Sboru nápravné výchovy*). Ve fondu *Ministerstvo spravedlnosti 1948–1992* bylo provedeno hrubé třídění a krabicování fondu pro léta 1948–1968 v rozsahu 325 kartonů, ve věcné skupině milostí bylo nově adjustováno a seřazeno podle č.j. 140 kartonů. Dále bylo seřazeno abecedně 120 kartonů osobních spisů soudců a byl vytvořen předběžný soupis k 39 kartonům legislativního odboru z roku 1953. Všechny činnosti budou dále pokračovat. Archivářky 4. oddělení pokračovaly v soupisu k fondu *Státní soud Praha* (rok 1948 dokončen). Obsahuje podrobné údaje o odsouzených včetně délky trestu, složení senátu, souvisejících prokurátorech apod. Tyto údaje lze v budoucnu použít jak pro nahlédací agendu, pro různé projekty na téma protikomunistického odboje a odporu, i k sociologickým a statistickým analýzám. Fakticky se jedná o přípravu inventáře. Soupis byl prezentován na pracovním semináři pořádaném Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v rámci projektu *Výsledky základního výzkumu v oblasti činnosti Ministerstva spravedlnosti v letech 1948–1953* se zaměřením na legislativní činnost.

V roce 2014 přistoupili archiváři oddělení s nejmladšími fondy k hrubému třídění, někdy i k vnitřní skartaci, adjustování a kompletaci u těch archivních fondů nebo jejich částí, kde se vyskytovaly problémy s jejich využíváním pro výkon státní správy: *Úřad vlády ČR* (zkompletování řady zápisů a materiálu z jednání vlád – výtisk č. 1), *Státní úřad inspekce*

práce (kompletace a delimitace přejímky do 3 archivních fondů) a *Český úřad zeměměřičský a kartografický* (hrubé třídění přejímky), *Nejvyšší kontrolní úřad*, *Státní plavební správa – pobočka Děčín*, *Státní úřad pro jadernou bezpečnost*, *GFŘ – Vzdělávací zařízení územních finančních orgánů*, *přehrada Pozlovice*. Dále proběhla kompletace přejímek ze správního archivu Ministerstva vnitra – Kancelář ministra z let 1993–2007 a kanceláře náměstků ministra vnitra z let 1993–2007.

I pátý rok zpracovatelského projektu *Ústřední výbor Československého svazu mládeže* pro 6. oddělení, oddělení nestátních fondů, kde se vyskytuje poměrně vysoká nezpracovanost (61 %), byl útlumový kvůli generální inventuře, agendám i masivní digitalizaci. Z jiných útvarů se účastnil pouze jeden pracovník 2. oddělení, který pokračoval ve zpracování písemností mezinárodního oddělení. Dalším rokem pokračovaly práce na zpřístupnění složitěho fondu *Rodinný archiv toskánských Habsburků*. Jednalo se o fondové části Leopold II. (revize záznamů a definitivní úprava inventáře), Ferdinand IV. (tvorba definitivního dílčího inventáře korespondence), Ludvík Salvátor (revize záznamů a definitivní úprava inventáře) a Listiny (zpracování inventáře se ujal vedoucí 2. oddělení). Práce na dílčí části Mapy a plány (revize záznamů a definitivní úprava inventáře) byla v roce 2014 dočasně přerušena z důvodu zkrácení úvazku správkyňe fondu. Bylo zahájeno třídění dílčí části Fotografie. Průběžně se zpřístupňuje *Sbírka map a plánů*, zejména část *Sbírka montánních map a plánů* a v souvislosti s digitalizací soubor *speciálních map 1 : 25 000*). Pokračovala inventarizace osobních fondů *Tigrid Pavel* a *Machotka Otakar*. Předávací seznam k fondu *Provazníková Marie* začal být dopracováván do podoby inventáře. V rámci studentské praxe byl zpracován inventář k fondu *Švorcová Jiřina*, který nyní prochází revizí a doplněním. Studentskou prací je i zcela dokončený inventář fondu *Culková Dagmar*.

Pokračovalo i zpracování dodatků II k fondu *Sudetoněmecká strana*, dílčí inventář bude na začátku roku 2015 předložen ke schválení. Pracuje se na inventáři fondu *Spolek pro chemickou a hutní výrobu – Technický sekretariát*. Průběžně probíhalo zpracování přírůstků do otevřených sbírek. U řady přírůstků proběhlo jejich hrubé třídění a základní soupis. Větší časovou dotaci si vyžádaly tyto práce například u fondů *Československý červený kříž*, *Hoffmann Karel*, *Holec Josef*, *Jech Karel*, *Ješ Jiří*, *Kaplanová Marie*, *Kocourek František*, *Lang Jan*, *Matouš Milan*, *Mezinárodní svaz studentstva*, *Reiman Pavel*, *Schenk Antonín*, *Šum Antonín*, *Svobodová Amálie*, *Svaz nuceně nasazených* ad. Do budoucna zvážíme, zda některé z těchto soupisů budou přepracovány do formy manipulačního seznamu a stanou se tak platnými archivními pomůckami.

Povinnosti s přípravou metadat přinesly masivní digitalizační práce. Na digitalizačních pracovištích Národního archivu probíhala digitalizace *Sbírky staničních kronik*, u fondů *Ruské a ukrajinské spolky a organizace* a *Komitét pro umožnění studia ruským a ukrajinským studentům v ČSR* probíhala kontrola snímků před zpřístupněním na webovém portálu a nově byla zahájena digitalizace fondu *Ukrajinské muzeum v Praze*. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem geodetickým, kartografickým a topografickým a Historickým ústavem AV ČR probíhala digitalizace speciálních map ze *Sbírky map a plánů* (časově velice náročná byla jejich příprava). Ve spolupráci s externími subjekty pokračovaly některé práce v rámci mezinárodních projektů ENArC (nyní Cooperation CO:OP, nositel projektu spolek ICARUS) a *Imago Tusciae* (o nich blíže v kapitole o výzkumných vědeckých projektech).

V 8. oddělení, útvaru pro správu foto-, fono- a kinodokumentů byly v roce 2014 ukládány záznamy a reprodukce do databáze Janus následujících archivních souborů: *Chalupníček Miroslav, ak. arch* (uloženo 2 155 záznamů a pořízeno 2 291 digitálních reprodukcí negativů), *Fotoarchiv ČTK 1919–1938* – vkládaly se digitalizované fotografické archiválie a upřesňovaly se popisy k záznamům v databázi (celkem 684 evidenčních jednotek) a práce byly dokončeny. V přírůstkové *Sběrce gramofonových desek* pokračovaly práce na manipulačním seznamu. Především byly opravovány dříve uložené záznamy a shromažďovány údaje o vzniku sbírky a jejím obsahu. Zpracování *kinematografických filmů* (inventarizace, katalogizace) a jejich následné poskytování badatelům je odvislé od jejich fyzického stavu a od finančních možností archivu. V roce 2014 jsme v rámci přidělených finančních prostředků pokračovali v externí digitalizaci filmových pásů archivního souboru *Ústřední dopravní institut* a některých dalších a v ukládání popisných metadat. Celkem bylo takto zpracováno 74 kinematografických děl. I v roce 2014 byla věnována pozornost konverzi *zvukových archiválií* do digitální podoby, a to především z důvodu nestability původního nosiče. Následně byla prováděna postprodukční úprava digitalizátů, které jsou po dohodě s 5. oddělením ukládány ve formátu MP3 na „bezpečné“ uložení dat (výjimečně ve formátu WAV). Pozornost byla věnována metodice digitalizace a následné úpravě digitalizátů tak, aby byly dobře „čitelné“ a mohly být předkládány badatelům. Provedení těchto prací je nutné, bez nich by nemohly být zvukové záznamy zpracovány. Archivní soubory menšího rozsahu, jejichž nosičem jsou VHS kazety byly digitalizovány a zároveň inventarizovány vlastními silami.

Tematické soupisy *Soupis pečetí*

Práce na *Soupisu pečetí* probíhaly s velkým nasazením zúčastněných. Po vyladění programu bylo popsáno 455 ks pečetí.

Anotace nových archivních pomůcek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické Velká Lhota u Dačic, 1767–1987 (1993). Inventář, 2013, 38 s., Jitka Křečková – Kateřina Zenklová, 238 jednotek popisu [105 úředních knih, 15 podacích protokolů, 58 kartonů, 13 razítek, 47 technických výkresů].

Specifikem archivního fondu Farní sbor Českobratrské církve evangelické Velká Lhota u Dačic je skutečnost, že sestává ze tří samostatných celků, z nichž první dva se chronologicky téměř kryjí. Obsahuje písemnosti vzniklé z činnosti farního sboru Českobratrské církve evangelické a jeho dvou předchůdců – farního sboru augsburského vyznání (luterský sbor) a farního sboru reformovaného vyznání (kalvínský či helvetský sbor). Oba sbory, augsburského i reformovaného vyznání, vznikly na konci 18. století po vydání tolerančního patentu císaře Josefa II. z roku 1781 a fungovaly vedle sebe na půdě jedné vesnice samostatně až do roku 1922, kdy se spojily ve Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Velké Lhotě. Při pořádání fondu zůstaly tyto tři celky zachovány. V jednotlivých celcích je fond dále členěn podle věcných skupin a evidenčních jednotek. Všechny tři části obsahují nejen dokumenty týkající se činnosti sborů, ale také dokumenty z činnosti nadřízených orgánů. Pro vyhledávání archiválií slouží dva výběrové rejstříky, společný věcný a jmenný a samostatný místní. Díky tomu, že písemnosti v sobě spojují dvě konfese, kalvínskou a luterskou, které tak může badatel studovat a porovnávat na půdě jedné vesnice, je archivní fond unikátním a specifickým souborem. Všechny ostatní českobratrské evangelické sbory navazují buď na jednu, nebo druhou linii reformace. Mnohé z písemností mají význam i pro studium dějin české reformace vůbec.

Stavovská zemská pokladna a účtárna, 1751–1949 – knihy.

Dílčí inventář, 2014, 147 s., Markéta Novotná, 2 016 jednotek popisu [2 016 knih].

Fond Stavovská zemská pokladna a účtárna dokládá složitý vývoj instituce, jejíž existence je doložena již od 17. století, kontinuálně pak od poloviny 18. století jako instituce (stavovské) zemské finanční samosprávy úzce navázané na Zemský výbor Království českého jako vrcholný orgán (stavovské) zemské reprezentace. Instituce prošla řadou správních a kompetenčních změn, v určitých obdobích byla úzce navázána na instituce finanční správy.

Jejím úkolem byla především agenda berní repartice, katastrální záležitosti, zemský úvěr, správa zemských nadačních fondů a další zemská finanční agenda. Písemnosti stavovské zemské pokladny a účtárny byly v roce 1920 předány Archivu Země české. I když byly později ve Státním ústředním archivu v Praze zpracovány, byla dosavadní podoba fondu považována za nevyhovující.

Dílčí inventář podchycující veškeré úřední knihy uložené ve fondu je výsledkem práce probíhající v letech 2009–2014. Inventář je vybaven všemi formálními náležitostmi. V následujícím období naváže zpracování spisové části fondu.

Culková Dagmar, PhDr. 1920–2004.

Inventář, 2014, 12 s., Helena Hanušová, 76 jednotek popisu [3 kartony + 13 fotografií na papírové podložce].

PhDr. Dagmar Culková (1919–2011) vystudovala v letech 1937–1939 a 1945–1948 historii a francouzštinu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, současně v letech 1941–1943 Archivní školu. V letech 1939–1943 pracovala v Archivu Země české, v letech 1943–1954 v Archivu Ministerstva vnitra a v letech 1954–1980 jako odborná archivářka ve Státním ústředním archivu v Praze. Ve své odborné činnosti se orientovala především na fondy ústředních úřadů z předguberniálního období v letech 1620–1749. Je autorkou podrobných archivních pomůcek zejména k fondům Morava, Staré české místodržitelství, Česká komora a Salbuchy. Publikovala rovněž několik závažných studií metodického charakteru.

Torzo osobního archivu Dagmar Culkové bylo převzato po její smrti v roce 2012. Fond obsahuje zejména doklady o vědecké a odborné práci dr. Culkové. Jsou zastoupeny rukopisy jejích vědeckých prací, pomocný přípravný materiál k nim a doklady o pracovní činnosti ve Státním ústředním archivu v Praze. Fond může být využit jako zdroj informací k dějinám zpracování některých archivních fondů dnešního Národního archivu, v širším slova smyslu pro dějiny archivnictví a dějiny Státního ústředního archivu v 50. – 70. letech 20. století.

Inventář je doplněn identifikačním rejstříkem osob.

VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ VEŘEJNOSTÍ

Přehled viz též tabulka č. III/5 v závěru zprávy.

Z celkového objemu odpracovaných pracovních dní v odděleních zabírala nahlédací a badatelská agenda všeho druhu více než polovinu, lépe řečeno téměř dvě třetiny.

Badatelny

Již čtvrtým rokem se osvědčil automatizovaný provoz studovny v oddělení nejstarších fondů. Úkol přiřazení lokace fondů se dodatečně řešil až s generální inventurou archiválií a bude dokončen v polovině roku 2015. V uplynulém roce studovalo ve studovně 1. oddělení 773 badatelů (704 domácích, 69 cizinců), kteří zde vykonali 3 660 badatelských návštěv (3 325 domácích, 335 cizinců). Návštěvnosti odpovídá i pohyb archiválií: 7 850 žádanek, 53 reverzů (2 zápůjčky, 51 výpůjček). Bylo zhotoveno 5 219 černobílých a 838 barevných xerokopií, 169 CD s digitalizáty indikačních skic pro badatele a obce a 20 CD se skeny z fondů 1. oddělení. Ve srovnání s minulým rokem došlo k mírnému nárůstu počtu badatelů, ale k mírnému poklesu badatelských návštěv. Badatelna se vrací do normálu minulých let. Díky povolování zhotovování reprodukcí dokumentů vlastními digitálními fotoaparáty opět klesl počet badatelských žádostí o vyhotovení xerokopií a fotokopií archivních dokumentů. Podobně došlo i k poklesu počtu žádanek o archiválie v důsledku zveřejnění židovských a židovských kontrolních matrik na webu NA, indikačních skic na webu ČÚZK a listin na webové stránce www.monasterium.net.

V roce 2014 bylo zaregistrováno v centrální badatelně Národního archivu v Praze na Chodovci celkem 2 141 badatelů. Z celkového počtu badatelů bylo 303 cizinců. Badatelé uskutečnili celkem 7 331 badatelských návštěv (více o 388, než v roce 2013). Průměrná denní návštěvnost se standardně pohybovala okolo 34–35 badatelů/den. Badatelna byla nejnavštěvovanější v měsících březnu (41 osob/den), dubnu (40 osob/den) a červenci (43 osob/den).

V Informačním systému Badatelna bylo zaevidováno celkem 27 593 objednávek. Nejvíce vytěžovaným archivním souborem bylo Policejní ředitelství – Evidence obyvatel – 2 907 objednávek. Celkem bylo v roce 2014 evidováno 6 697 objednávek ze všech částí fondu Policejní ředitelství. Druhým nejvytěžovanějším archivním souborem bylo ÚV KSČ – celkem 5 052 objednávek, následují archivní fondy obsahující železniční tematiku (1 748 objednávek). Dále bylo badatelům předloženo velké množství studijních mikrofilmů, a to

všude tam, kde jimi lze nahradit předkládání originálních archiválií. V rámci úseku foto bylo badatelům předloženo dalších 23 kartonů, 1 086 jednotlivin, 34 alb, 8 šanonů a 25 složek s fotografiemi. Z důvodu ochrany osobních údajů připravilo oddělení spravující fondy z období socialismu navíc samostatně 7 170 kartonů a jednotlivin, z toho bylo 3 597 jednotlivin a 321 kartonů ze složitého fondu ÚV KSČ a 3 573 (1 385+1 583+605) kartonů z ostatních fondů.

V rámci neformální meziarchivní výpůjční služby se v roce 2014 uskutečnily 3 zápůjčky (1 mapa, 2 alba) a 7 výpůjček (58 ka, 18 jednotlivin).

V centrální badatelně bylo pořízeno celkem 549 skenů, 8 694 čb kopií a 283 barevných kopií, 193 kopií mikrofilmů v rámci badatelských zakázek za celkovou cenu 60 627,- Kč. Pro služební potřebu bylo zhotoveno 15 208 černobílých a 397 barevných elektrografických kopií většinou pro potřeby tisku publikací včetně inventářů. Pro úřední potřebu bylo zhotoveno 1 746 čb elektrografických kopií, z toho 496 ověřených.

V roce 2014 jsme se museli připravit v oblasti půjčování archiválií na případné změny související s očekávaným rozhodnutím Ústavního soudu ve věci § 37 odst. 11 archivního zákona. Provedli jsme několik analýz výskytu osobních údajů v dotčených fondech a připravili analytickou zprávu za Národní archiv k tomuto tématu pro Ministerstvo vnitra ČR. Ve spolupráci se Státním oblastním archivem v Praze jsme připravili podání Ústavnímu soudu ve statutu „amicus curiae“ osvětlující problematiku výskytu a postupy zpřístupňování osobních údajů žijících osob vyskytujících se v archivních fondech pro badatelské účely. Badatelská agenda ovšem kladla i v roce 2014 zvýšené nároky na ochranu osobních údajů podle příslušných ustanovení archivního zákona. Převážně mimo badatelný jsme poskytovali služby pro orgány činné v trestním řízení, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, Ústav pro studium totalitních režimů, Archiv bezpečnostních složek a Vězeňskou službu. Spisy často obsahují osobní citlivé údaje, a také jejich fyzický stav neumožňuje jejich standardní předložení.

Část badatelské a rešeršní agendy jsme i v roce 2014 řešili pomocí e-mailů i vzhledem ke skutečnosti, že v některých záležitostech byla nutná operativní a opakovaná korespondence se žadatelem. Jednalo se o řádově stovky mailů. Předkládání archiválií z období po roce 1945 do studovny pro badatelské účely předcházela i v roce 2014 nezbytná technická úprava dříve utajovaných písemností. Takto byl upraven obsah 393 kartonů mj. z fondů *Úřad předsednictva vlády – sekretariáty, KSČ – Ústřední výbor 1945–1989*. Kromě toho byly takto upraveny pro běžné badatelské účely a úřední rešerše jednotlivé další materiály zejména z justičních, školských, kulturních fondů, fondů dopravy a spojů a dalších.

Správní činnosti – opisy, výpisy a kopie pro občany, veřejnou správu, soudy, řešerše

Príslušní pracovníci využívali již čtvrtým rokem plně elektronickou spisovou službu pro plnění svých úkolů. V elektronickém systému spisové služby Ginis bylo v roce 2014 přiděleno celkem 5 116 čísel jednací (tj. o 1 862 č.j. méně než v roce 2012 a o 656 více, než v roce 2013). Datovou schránkou bylo přijato 2 276 (v roce 2013 – 1 695), a odesláno 2 407 datových zpráv (v roce 2013 – 2 779).

Z celkového počtu bylo 1 991 č.j. spisů vyřízeno v režimu správní nahlédací agendy, 254 č.j. spisů se týkalo agendy třetího odboje (zákon č. 262/2012 Sb.) a 1 446 č.j. – majetkových záležitostí (zákon č. 428/2012 Sb.); 231 spisů bylo vyřízeno v rámci agendy badatelské, 60 č.j. bylo odesláno odboru správních činností MV ČR k dohledání osobních údajů (zjištění adresy, data narození, úmrtí), a 3 125 spisů se týkalo ostatních žádostí veřejnosti. Zpracováno bylo celkem 667 placených řešeršů, z toho 361 domácím a 306 zahraničním žadatelům. Tyto činnosti v masivní míře zasahují především dvě oddělení archivu, jež spravují archiválie z období let 1918–1992.

Největší zátěž znamenala agenda spojená se zákonem č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Jejich množství začalo klesat až v průběhu léta a do konce roku 2014 stále přicházely nové, a to ze strany různých organizačních složek Lesů ČR, Státního pozemkového úřadu, Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ale i církevních institucí (a jejich právních zástupců) a některé byly velmi časově náročné. Agenda církevních restitucí byla realizována především v předem vytypovaných fondech 3. a 4. oddělení – fondy Ministerstvo zemědělství (Ministerstvo zemědělství II – JZD, Ministerstvo zemědělství II – IX. odbor, Ministerstvo zemědělství II – VII. odbor, Ministerstvo zemědělství II – Hlavní správa státních statků a Ministerstvo státních statků, Československé státní statky), Úřad předsednictva vlády, Ministerstvo školství a kultury – církevní odbor, Ministerstvo kultury ČSR/ČR, Státní úřad pro věci církevní, Fond národní obnovy, Státní památková správa, Lesprojekt, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zdravotnictví, Ústřední ředitelství státních lesů a statků, Praha; Zemský úřad Praha – ZNV – referáty: dopravní, průmyslový, pro pozemkovou reformu, pro vnitřní osídlení a správu nepřátelského majetku, smíšená komise pro zjišťování a oceňování válečných škod; Náboženská matice, Praha; Zemský úřad Praha – oddělení církevní, nadační a školské; Zemský úřad – dodatky a v případě nejasností ohledně průběhu 1. pozemkové reformy fond Státní pozemkový úřad – Vlastnické soubory majitelů velkostatků, Praha. V některých případech se opakovaly žádosti do stejných lokalit a katastrálních území od různých podatelů

(osob oprávněných i osob povinných ze zákona č. 428/2012 Sb.), případně se jednalo o mimořádně náročné řešerše na vyhledání dokladů zejména k movitým věcem a některým uměleckým předmětům. V závěru roku agenda sice vykazovala početní pokles, ale navzdory uplynulým zákonným termínům pokračovala i po lhůtách, ve kterých měly úřady vydat v žádostech rozhodnutí, zřejmě v souvislosti s vydáním negativních rozhodnutí o podaných žádostech a pozvolným přesunem jednotlivých kauz před soudy České republiky. Celkem bylo ve 3. oddělení do konce roku 2014 vyřízeno 853 dotazů, ve 4. oddělení 1 230 dotazů, často s desítkami až stovkami stran kopií. Ostatní, zejména 1. a 2. oddělení, se účastnily vyřizování menšími objemy. Velký nápor pocítila ovšem podatelna.

Časově náročné jsou také různé další žádosti institucí i soukromých osob o zjištění údajů týkajících se majetku ze zemědělsko-lesnických a hospodářských fondů. Žadatelé se zajímají o problematiku komplexněji a jsou jim poskytovány zpravidla desítky stran ověřených kopií (zejména regionální pobočky Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, Pozemkového úřadu apod.). Některé z těchto žádostí jsou však směřovány pouze na zjištění bývalých vlastníků, resp. dědiců (zejména regionální pobočky Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, Pozemkového úřadu, krajské úřady apod.). Tyto dotazy jsou podobně jako žádosti státoobčanské (viz níže) vyřizovány již pouze elektronicky.

Počet dotazů na zjišťování národnosti a státního občanství se opět zvýšil, patrně s novou legislativou platící od začátku roku 2014. Z hlediska žadatelů se v naprosté většině jednalo o žádosti státních úřadů či orgánů samosprávy. Od minulého roku se díky projektu Technologické agentury ČR Státoobčanská agenda a její zefektivnění vyřizují tyto žádosti výhradně elektronicky. Zvyšoval se i počet osob, které potřebují doložit československé občanství svých předků na základě výsledků sčítání v roce 1930 na Podkarpatské Rusi.

Vyřizování agendy zák. č. 262/2011 Sb. v roce 2014 probíhalo dále již zaběhlým systémem ve shodě s dohodnutými požadavky Ministerstva obrany ČR. Tento postup se osvědčil. Pracovníci oddělení ze základní informace o osobě prováděli rozsáhlou řešerši v celkem až 25 archivních fondech, šlo zejména o fondy justice, ÚV KSČ a další. Po soustředění všech podkladů byly vybrány dokumenty relevantního charakteru, dokazující odboj, případně odpor proti komunismu u konkrétní osoby. V roce 2014 došlo ke snížení počtu podaných žádostí o dvě třetiny, nicméně agenda se ustálila a počty podání již nestoupají ani neklesají. V roce 2014 proběhlo několik společných operativních porad mezi Národním archivem, Ministerstvem obrany, Ústavem pro studium totalitních režimů a Archivem bezpečnostních složek k řešení odborných problémů souvisejících s touto agendou a hodnocením, přípravou a posuzováním archivních zdrojů při jejím řešení. Agenda byla

náročná na technické zabezpečení (kopírovací a skenovací přístroje), probíhalo digitalizování archiválií, v některých případech byly vzhledem k velkému rozsahu materiálu (skeny přesahující 10 MB, což je limit pro ISDS) pořizovány analogové kopie, které byly vyzvedávány v pravidelných intervalech kurýrem Ministerstva obrany. Opakují se žádosti v případech atypických, kdy je přes náročnou rešerši archivních fondů protirežimní činnost obtížně dokladovatelná prostřednictvím archivních fondů našeho archivu. I v roce 2014 byla vedena samostatná evidence podání a jejich vyřízení podle zákona č. 262/2011 Sb. (paralelně s podatelnou, která nesleduje všechny údaje). Bylo vyřízeno celkem 270 žádostí účastníků odboje a odporu proti komunismu podle zákona č. 262/2011 Sb.

Skladba a objemy ostatních správních povinností Národního archivu zůstávaly obdobné jako v předchozích letech, tudíž je znovu nekomentujeme.

VÝSTAVY

Významnou činností jsou výstavy archivních dokumentů a práce s nimi související. Národní archiv připravil ve dnech 26. – 29. září 2014 ve vlastním výstavním sále na Chodovci výstavu originálních archiválií s názvem *Jiří z Poděbrad, husitský král – přítel míru* u příležitosti pětisetpadesátého výročí tzv. mírového projektu českého krále Jiřího z Poděbrad. Na celkové organizaci, dále na realizaci doprovodné odborné knihy, plakátů, pozvánek, přednášek, na přípravě výstavních exponátů a výstavních panelů včetně vlastní instalace exponátů se podílela většina pracovníků 1. a 8. oddělení a restaurátorů. Během čtyř dnů, určených pro návštěvy nejširší veřejnosti, nás navštívilo cca 2 500 návštěvníků. Také průběh vernisáže s více než dvěma sty pozvaných byl velmi důstojný. Poslední den určený pouze našim profesním kolegům přilákal také nemalé množství osob. Ne nevýznamný byl přínos Policie ČR při zajištění všech bezpečnostních náležitostí. Archiválie připravené k výstavě mohli shlédnout v předstihu, před zahájením výstavy, konkrétně 12. září, účastníci Konference zahraničních Čechů, organizované Mezinárodním koordinačním výborem zahraničních Čechů. U příležitosti výstavy pracovníci 6. oddělení uspořádali dne 30. září 2014 již šesté setkání přátel Národního archivu, které bylo vhodnou příležitostí k utužení přátelských kontaktů s dárci archiválií a dalšími příznivci archivu.

Archiválie Národního archivu jsou velmi často požadovány různými institucemi k zapůjčení na výstavy. Proto je do výstavní činnosti zahrnován nejen výběr archiválií, kontrola fyzického stavu archivních dokumentů a výstavních prostor, ale i příprava návrhů

smluv o výpůjčce včetně zajištění záznamů o ocenění, protokolů o stavu archiválií apod. V následující tabulce je shrnuto množství pracovních dnů potřebných pro kontrolu fyzického stavu archiválií a zajištění výstav:

Příprava archiválií pro výstavy a zápůjčky	dny	56
Instalace výstav	dny	72
Měření klimatických a světelných parametrů	dny	6

Příprava výstavních exponátů a výstavních panelů a vlastní instalace

a) domácí výstavy

Vlastní

Originály dokumentů:

Jiří z Poděbrad, husitský král – přítel míru, 26. – 29. září 2014, výstavní sál Národního archivu, Praha 4 – Chodovec.

Příprava pro následující roky:

Mistr Jan Hus a jeho svět, realizace 25. června – 1. července 2015, libreto, organizace, kalendář ve spolupráci s firmou EMBA.

Československo-německé hospodářské vztahy v dokumentech (výzkum, přípravy, realizace rok 2016 nebo 2017)

Kopie dokumentů:

Toskánsko v Praze. Výstava z dokumentů uložených v Rodinném archivu toskánských Habsburků. 10. června – 29. srpna 2014, vstupní hala Národního archivu, Praha 4 – Chodovec.

Dvěstěřicáté výročí vzniku katedry pomocných věd historických na pražské univerzitě a padesáté výročí ustavení katedry pomocných věd historických a archivnictví v současné podobě na Filozofické fakultě Karlovy univerzity. Výstava u příležitosti konání odborné konference Pomocné vědy historické v současné historiografii a archivnictví. 22. – 24. října 2014, vstupní hala Národního archivu, Praha 4 – Chodovec, připravila katedra pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy ve spolupráci s Národním archivem.

Archiv Paul. Výstava u příležitosti převzetí fotoarchivu Jana Paula k depozitnímu uložení v Národním archivu. 10. listopadu 2014 – dosud. Vstupní hala Národního archivu, Praha 4 – Chodovec.

Spolupráce a zápůjčky exponátů

Originály dokumentů:

Oslavy k 550. výročí mírového projektu českého krále Jiřího z Poděbrad 1464–1465. 2. – 4. března 2014, Výstavní prostory Polabského muzea – středověký Špitál zvaný Kunhuta, Poděbrady.

Joseph Heintz pinxit: Obrazy rudolfinského malíře pro dvorské bratrstvo Božího těla – originály, repliky, kopie. 2. června – 2. září 2014, výstavní prostory Obrazárny Pražského hradu, Praha.

Otevři zahradou rajskou. Benediktini v srdci Evropy 800–1300, Národní galerie v Praze, Výstavní prostory Valdštejnské jízdárny, Praha, 7. listopadu 2014 – 15. března 2015.

Kopie dokumentů:

Florence a Toskánsko v Praze. Obrázky a dokumenty z Archivu toskánských Habsburků. 25. – 29. dubna 2014, výstavní sál Italského kulturního institutu, Praha, připravil Italský kulturní institut v Praze a Národní archiv, Praha.

Nové kopie královské koruny. 25. června – 31. srpna 2014, kaple sv. Prokopa, Praskolesy, připravila obec Praskolesy.

b) zahraniční výstavy

Kopie dokumentů:

Nucená práce. Němci, nuceně nasazení a válka. Mezinárodní putovní výstava. 2. července – 31. října 2014, letohrádek královny Anny, Praha, připravila Nadace pracovníků Buchenwald a Mittelbau-Dora a financovala německá nadací EVZ. Národní archiv doplnil bohemikální dokumenty a připravil tři tematické přednášky pro školy a veřejnost.

De Florencia a Mallorca por Praga: El Archiduque Luis Salvador. 23. září 2014 – dosud, Arxio Municipal de Palma, Mallorca.

Nucená práce pro „bílé zlato“. Mezinárodní putovní výstava na základě výzkumu nuceného nasazení v keramickém průmyslu v Čechách, Bavorsku a Duryňsku. 30. října 2014 – dosud, Geschichtsbüro Culture and More v Berlíně, první vernisáž se konala v bavorském Mitterteichu, další 19. února 2015, vstupní hala Národního archivu, Praha 4 – Chodovec.

SPOLUPRÁCE S MÉDII

Jako již tradičně projevovala zájem o naši práci média. Tématem bylo získávání nových archivních i knihovních fondů a správní agendy na základě aktuálně platných zákonů. Referováno bylo o získání pozůstalosti populárního novináře a rozhlasového reportéra Františka (Franty) Kocourka. Byla vysílána reportáž o tomto fondu a jeho původci v České televizi a podrobná zpráva byla s pomocí správkyně fondu Lenky Kločkové zpracována i pro Týdeník Rozhlas. Za pozornost stojí zmínit spolupráci při natáčení zpravodajské reportáže České televize o přejímce depozita archivního fondu řádu maltézských rytířů a kulturní památky Maltézske knihovny do správy Národního archivu.

Mimo jiné bylo informováno o knize Případ Václava Talicha z pera Jiřího Křesťana, který poskytl rozhovor Českému rozhlasu (stanice Vltava). Průběžně se objevovaly dotazy na téma církevních restitucí. Poskytli jsme rozhovor (Alena Nosková, Alena Šimánková, Karolína Šimůnková) časopisu Respekt (8/2014, roč. XXV, redaktorce Silvii Lauder), který vyšel pod názvem Církevní restituce. Poločas návratu. Kromě toho jsme v září 2014 poskytli informace redaktorovi Lidových novin Petru Zídkovi k otázce problému ústavní kauzy volného zpřístupnění osobních údajů podle ustanovení § 37 odst. 11 zákona č. 499/2004 Sb. a jejího případného dopadu na práci archivářů (článek vyšel 6. září 2014 v příloze Lidových novin pod názvem Případ Vladimíra H.).

V celostátním, regionálním i krajském tisku byla publikována celá řada zpráv o poděbradské i pražské výstavě o Jiřím z Poděbrad. Totéž téma bylo frekventováno též v Regionálním rozhlasu Poděbrady a v Českém rozhlasu (Denko Čumlivski). Starší fondy využívali novináři a publicisté k pořadům typu Očima Josefa Klímy, pořad o Karlštejnu na TV Prima; Záhady Toma Wizarada, Vojtěch z Pernštejna na ČT Art či Tajemství rodu, též Česká televize.

EXKURZNÍ ČINNOST

V 1. oddělení se v roce 2014 uskutečnilo 24 exkurzí, jichž se zúčastnilo celkem 355 návštěvníků, z toho 33 cizinců (kromě českých středoškolských a vysokoškolských studentů Odile Welfelé (SIAF) a David Leitch (MAR), dvě pracovnice National Archives Tchaj-wan, Priit Pirsko, ředitel Estonského národního archivu, studenti historie Vídeňské univerzity pod vedením prof. Bahlckeho a další. V budově na Chodovci zajistilo 8. oddělení ve spolupráci s ostatními odděleními celkem 20 exkurzí s celkovým počtem více než 356 účastníků a s obdobnou skladbou návštěvníků.

Soupis akcí a využívání přednáškového sálu a kinosálu

Měsíc	Seznam akcí a využívání sálů	Počet
LEDEN	Archivní kurz	1
	Porada 8. oddělení	1
	Jednání pracovní skupiny národního standardu pro elektronické systémy spisových služeb	1
	Národní digitální archiv	1
ÚNOR	Výroční schůze Pobočky České informační společnosti	1
	Archivní kurz	1
	Přednáška KARLA PONEŠE - Komplexní pohled na problematiku digitální obrazové reprodukce	1
	Výuka archivnictví	1
	Exkurze	1
BŘEZEN	Archivní kurz	2
	Paginae historiae	1
	Výuka archivnictví	2
	Katedra archivnictví FF UK - exkurze	1
	Jednání pracovní skupiny národního standardu	1
	Fakulta humanitních studií UK - exkurze	1
	Valná hromada ČAS	1
DUBEN	Archivní kurz	2
	Exkurze - Univerzita Karlova v Praze, Katolická teologická fakulta	1
	Výuka archivnictví	2
	Jednání pracovní skupiny národního standardu	1
	Exkurze VŠFS	2
	Pracovní schůzka k projektu TA ČR	1

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

KVĚTEN	Výuka archivnictví	1
	Setkání ve věci církevních restitucí	1
	Základní pravidla	1
	Exkurze - Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy	1
	Jednání pracovní skupiny národního standardu	1
ČERVEN	Nové směry a trendy při zpřístupňování archivních fondů a knihoven	1
	Předávání medailí	1
	PhDr. Eva Gregorovičová - přednáška	1
	Otvírání obálek VZ „Rekonstrukce chlazení – AA Chodovec	1
	Hodnotící komise VZ „Rekonstrukce chlazení – AA Chodovec	1
	Jednání pracovní skupiny národního standardu	1
ČERVENEC	Jednání pracovní skupiny národního standardu	1
	NDA, zadávací řízení na vytvoření Archivního portálu – otevírání obálek	1
	Schůzka k přípravě konference	1
	Zasedání hodnotící komise	1
SRPEN	NDA, zadávací řízení na dodavatele technologií ICT – otevírání obálek	1
ZÁŘÍ	Exkurze - Archivschule Marburg - Hochschule für Archivwissenschaft	1
	Setkání přátel NA - 6 . odd.	1
	NDA, zadávací řízení na dodavatele stavebních prací, hlavní pracoviště – otevírání obálek	1
	Prevence a léčba bolesti zad, Roman Nesvadba	1
	Jednání pracovní skupiny národního standardu	1
ŘÍJEN	Co po nás zbude	2
	Modrý štít	1
	Pomocné vědy historické v současné historiografii a archivnictví	1
	Tisková konference – předání Ateliér Paul	1
	Školení BOZP	1
LISTOPAD	Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2014	2
	Archivy školám, archiváři učitelům	2
	Výuka pro studenty archivnictví FF UK	2
	Konzultace k problematice výkonu spisové služby v elektronických systémech spisové služby	1
PROSINEC	Konzultace 5. oddělení s původci z resortu zemědělství	1
	Výuka pro studenty archivnictví FF UK	2
	Autorské právo v archivní a muzejní praxi - přednáška prof. JUDr. Ivo Telce, CSc.	1
	Mikulášská besídka	1
	Setkání důchodců Národního archivu	1
	Porada 8. oddělení	1
Celkem		68

KNIHOVNA

V uplynulém roce se podařilo udržet bezproblémový provoz knihovny v základních činnostech a službách na takové úrovni, aby opět dostála rozsahu služeb uživatelům, daném a vyplývajícím z jejího postavení základní knihovny se specializovaným fondem dle §13 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb a splnit nebo pokračovat v řadě úkolů specifického, dlouhodobého a mimořádného charakteru. V konkrétní podobě toto představuje širokou škálu úkolů a činností v oblasti péče o historické knihovní fondy a sbírky, které jí byly v procesu minulých let svěřeny do péče; úkolů v oblasti tvorby a zpřístupňování oborově zaměřeného knihovního fondu archivní knihovny; tvorby a zpřístupňování informačního oborového fondu, ať již v podobě oborových dokumentačních databází, nebo v podobě sestavování a vydávání oborových bibliografií; úkolů a činností v oblasti využívání těchto fondů formou poskytování nejrozličnějších služeb výpůjčních, referenčních a řady specifických služeb knihovny) – při využití nových technologií – širokému okruhu uživatelů knihovny, ať již jde o pracovníky a badatele Národního archivu a ostatních archivů ČR, o uživatele z okruhu vysokých a středních škol, nebo o další odborné a zájmově odborně zaměřené uživatele z řad široké veřejnosti. Činnosti na detašovaném pracovišti v objektu Milady Horákové 133 byly nadále pokryty jednou pracovnící z knihovny na Chodovci v rozsahu poloviny pracovního úvazku.

Rok 2014 byl pro knihovnu ve znamení přejímek dvou depozit osobních knihoven a přejímky depozita *Maltézské knihovny* do správy. Nárůst fondu díky objemově velké přejímce Knihovně Maltézské činil přes půl km (přesně 546 bm/26 351 svazků). Úměrně finančním, časovým a personálním podmínkám narostl i objem informačního oborového fondu a výsledky této činnosti byly průběžně zpřístupňovány nárůstem obsahu dokumentačních databází, nebo jednorázově, sestavením a vydáním dalších ročníků/čísel oborových bibliografií na web.

V oblasti vědecké a odborné činnosti byla opět velká pozornost věnována průzkumu bohemik – starým tiskům a tiskům 19. a první poloviny 20. století (a nově i starým rukopisům i nebohemikálního původu). Knihovníci se věnovali ovšem i dalším typům a druhům dokumentů, především pak seriálům a vzácným monografiím a dokumentům veřejného zájmu – úřednímu tisku a oficiálním a administrativním dokumentům speciálně nebo všeobecně zveřejněným. Jedná se o typický druh dokumentů nacházejících se ve většině dílčích historických knihovních fondech archivní knihovny, na rozdíl od ostatních odborných knihoven. Jedním z výstupů těchto průzkumů je cílené retrospektivní doplňování fondu

knihovny Národního archivu o tyto dokumenty nebo jejich kompletace v případě seriálových a edičních řad. Informačně významné jsou i tematické (klasické nebo databázové) soupisy těchto dokumentů napříč všemi fondy.

Cíl průzkumu je tedy nejenom nastavit a realizovat způsob a metodiku zpracování a zpřístupnění těchto dokumentů knihovními systémy používanými v knihovně Národního archivu, ale i zpracování přehledu jedinečnosti a vzácnosti těchto dokumentů a přehledu fyzického stavu dokumentů z pohledu dlouhodobých plánů bezpečnostního snímkování a digitalizace, restaurování a konzervace archiválií a knihovních dokumentů Národního archivu vlastními prostředky nebo za využití národních programů Veřejné informační služby knihoven (dále též VISK) v oblasti digitalizace dokumentů.

Výsledky byly opět využity pro přípravu podkladů a vlastní zpracování dokumentace pro podání žádosti o poskytnutí dotací v rámci výběrového řízení v programu VISK vyhlášeného Ministerstvem kultury pro rok 2014 a pro rok 2015. V roce 2014 byl přidělen grant v podprogramu VISK 7 – národní program digitalizace dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru. Mohl tudíž pokračovat dlouhodobý projekt *Úřední a oficiální seriálové dokumenty republiky Československé* a mohla být úspěšně zakončena další etapa. Knihovně byl rovněž přidělen grant v podprogramu VISK 6 – národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů *Memoriae Mundi Series Bohemica*. Realizovala se díky tomu poslední etapa tématu *Zámecká knihovna Valdštejnů na zámku v Doksech – signatura A 1–74, knihy a tisky o třicetileté válce ze sběratelství rodu Valdštejnů*, které bezprostředně a systematicky navazuje na předcházející projekt digitalizace dokumentů z historicky cenného knihovního fondu Knihovna Valdštejnská.

Pokračovaly nebo začaly práce ve fondu a s fondem, a to v záběru těchto dílčích fondů knihovny: Sbírka novin Národního archivu, soupisový fond seriálů, Knihovna profesora V. Kybala, Knihovna prof. Novotného, Knihovna Piaristické koleje na Novém Městě, Knihovna Valdštejnská, Knihovna Maltézská, Knihovna Horký, Knihovna Wehrenfennig, Knih.VZS a další.

Odborná činnost knihovny zaměřená na oborovou bibliograficko-dokumentační činnost a vydávání bibliografických soupisů úzce koresponduje i s ediční činností Národního archivu a s publikační činností pracovníků knihovny. V roce 2014 byly elektronicky vydány čtyři další čísla/ročníky ke čtyřem titulům bibliografických soupisů. Velkým bibliografickým a publikačním počinem roku 2014 bylo pokračování vydávání ročních soupisů bibliografického titulu *Bibliografie českého archivnictví*, za externí pomoci zpracován a vydán soupis za rok 2008 v aktivním formátu html a ve formátu PDF ve formě elektronické

knihy. Dále byly zpracovány, sestaveny a elektronickou formou na webu ve formátech html, PDF, RTF vydány další svazky/čísla dalších titulů bibliografických soupisů *Publikační činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2013* a *Informativní přehled – výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů* číslo 35 (bylo zpracováno za externí pomoci) a *Seznam docházejících seriálů do knihovny Národního archivu k 1. 1. 2014*.

Umožněním přístupu uživatelů knihovny na Internet formou veřejné internetové stanice splňujeme zákonnou podmínku pro udržení statutu veřejná knihovna. Pro veřejnost je v půjčovně knihovny jedna stanice přímo určená jen pro službu „Internet pro veřejnost“, která je od 28. března 2013 již plně v režijních nákladech archivu. Tímto dnem také končil dlouholetý projekt *Internetizace knihoven*, vyhlášený v roce 2006 Ministerstvem informatiky a jehož se knihovna Národního archivu hned v počátku jeho vyhlášení zúčastnila. Počítačová studovna je vybavena jedním PC s funkcí server vyčleněného pro nabídku elektronických zdrojů a pro jejich uživatelsky příjemné zpřístupnění (z disku PC nebo zápůjčkou z příruční knihovny PK M) a pro úložiště části elektronických zdrojů, které si vyžadují instalaci na PC spolu s dalším potřebným SW. Veřejnosti přístupné prostory knihovny v objektech Chodovec a M. Horákové jsou vybaveny dvěma počítači s rozšířeným intranetem pro veřejnost. Vedle intranetu archivu je počítačům a uživatelům umožněn částečný přístup na internet na webové stránky archivu a do plné verze národní databáze starých tisků *Manuscriptorium*. Další čtyři počítače intranetové stanice stejného obsahu služeb jsou k dispozici ve dvou archivních badatelnách v objektech Chodovec a M. Horákové. *Digitální knihovna Národního archivu/KRAMERIUS* v. 4 (a v roce 2015 s chystanou instalací v. 5) je veřejnosti přístupná v další části počítačové studovny na jednom PC s digitalizovanými dokumenty z fondu knihovny.

Náročné byly přípravy podkladů k zadávací dokumentaci pro získání nového knihovnického systému za možnosti využití grantu VISK 3/2015. Kolegové knihovníci a IT specialisté s pomocí externích konzultací ve velkých vědeckých knihovnách zpracovali a podali žádost o grant pro rok 2015.

Přehled sledovaných základních statistických jednotek podává Příloha v závěru Zprávy o činnosti Národního archivu za rok 2014.

VĚDECKÝ VÝZKUM

Národní archiv, v souladu s předmětem činnosti stanoveným zákonem o archivnictví, dlouhodobou koncepcí rozvoje výzkumu a v neposlední řadě i historickou tradicí starou sto padesát let, pokračoval i v roce 2014 ve svých výzkumných aktivitách.

Národní archiv, v souladu s předmětem činnosti stanoveným zákonem o archivnictví, dlouhodobou koncepcí rozvoje výzkumu a v neposlední řadě i historickou tradicí starou sto padesát let, pokračoval i v roce 2014 ve svých výzkumných aktivitách.

Archiv provádí vědeckou a výzkumnou činnost v oblasti archivnictví, pomocných věd historických a v příbuzných vědních oborech; plní úkoly ústředního vědecko-výzkumného pracoviště na úseku preventivní péče o archiválie, konzervace a restaurování archiválií, uchovávání a zpřístupňování nových forem nosičů informací, včetně dokumentů v digitální podobě; v této oblasti vykonává funkci odborného, metodického a školícího centra. Základním posláním archivů bylo a je uchovat a zpřístupnit informace pro současné a budoucí potřeby společnosti. Vědecké, výzkumné a inovační aktivity tedy oscilují kolem tohoto fundamentu a spolu s vývojem společnosti se proměňují reagující na informační poptávku a na vnější rámec existence a fungování archivů, přesněji na potenciální rizika, znemožňující plnit základní poslání. Národní archiv se stal i na tomto poli uznávanou výzkumnou kapacitou, potvrzenou výsledky a poměrně úspěšným získáváním dotací z nejrůznějších zdrojů na vědu a výzkum. V minulých letech dobře nastavený proces je tedy nutné nadále rozvíjet a přizpůsobovat kapacitním možnostem a odborným schopnostem uvnitř ústavu. Potvrzením správnosti bylo přiznání institucionální podpory vědy pro rok 2012, na základě výsledků vědecké činnosti, ve výši 5 501 tis. Kč, další podpora na rok 2013 činila 5 456 tis. Kč, 6 100 tis. Kč na rok 2014 a konečně 5 508 tis. Kč pro rok 2015. Na seznamu vědeckých institucí figurujeme v podstatě v postavení vědecké infrastruktury, ale náš potenciál je mnohem širší. Realizace vědeckého výzkumu a inovací odpovídá širšímu záběru činností, které archiv ze zákona vykonává. Proto se zde realizuje jak základní, tak aplikovaný výzkum a silně jsou zde zastoupeny inovace technologické i pro výkon státní správy. Kromě základního výzkumu jsou vědecké výsledky okamžitě použitelné v každodenní praxi, neboť projekty jsou formulovány právě s ohledem na potřeby archivu a jeho uživatelů v nejširším slova smyslu.

Základní výzkum realizuje Národní archiv v souladu se svým oborovým zákonem v oblasti historiografie, sociologie, statistiky, dějin správy a pomocných věd historických.

Zásadní obrat zde neočekáváme. Odborné statě publikujeme v renomovaných domácích impaktovaných či neimpaktovaných recenzovaných periodikách, především ve *Sborníku archivních prací* a v *Archivním časopise*, které vydává Ministerstvo vnitra; ve sborníku Národního archivu *Paginae historiae*, v *Českém časopise historickém* a v řadě dalších časopisů. Institucionální podpora vědy umožňuje pružněji zveřejňovat výsledky průběžného zkoumání, a to i monografickou cestou za pomoci externích služeb vydavatelství a tiskáren. Naše kapacitní možnosti jsme rozšířili obměnou dosluhujícího vlastního zařízení pro tisk odborných titulů tak, jak je to obvyklé u ostatních domácích výzkumných ústavů našeho oboru. Dosud nesměle se rýsující publikační řady se díky tomu zřetelněji vyprofilují. Směřování bude nyní cílit i na jejich grafické sjednocení. Přídavné zdroje též umožní udržet mobilitu odborných pracovníků, jejich výzkum doma i v zahraničí a předávání a výměnu poznatků na příslušných fórech.

Na *pomezí základního a aplikovaného výzkumu* se pak pohybují archiváři při zpracování archivních fondů, jež je korunováno výsledkem v podobě archivních pomůcek s fundovaným úvodem, vlastním inventářem či katalogem a náročnými rejstříky. I do této oblasti zasáhla masívně standardizace. Ostatně právě i této problematice se v minulosti věnoval Miroslav Kunt v projektu financovaném bezpečnostním výzkumem a v jedné oblasti rozvíjí výzkum pro Ministerstvo kultury dál ve spolupráci s dalšími paměťovými institucemi. Veškeré výsledky se přetavily v celostátní, dlouho postrádanou metodiku a ústily i do legislativní úpravy. Průběžné výsledky týkající se informačního propojení prostřednictvím tzv. autorit se využívají i pro další výzkum organizovaný odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra za pomoci Technologické agentury České republiky. Vše umožní komfortní národní i mezinárodní sdílení informací badateli i nejširší veřejnosti, eliminaci vysoké míry prezenčního studia a tím i rizika s ním spojená. Zatímco tyto produkty odborné práce se nevydávají obvykle tiskem a ve stále větší míře jsou předávány nejširší veřejnosti prostřednictvím webu, ediční projekty, jednoznačně kotvící ve sféře základního výzkumu, se zpravidla publikují tiskem. Paradoxně, výsledky nejnáročnější, vyžadující vysokou odbornost, mívají potíže s uznatelností v Rejstříku informací o výsledcích. Naposledy se tak stalo s registářem listin krále Václava IV. Webové prezentace souvisejí i s celou řadou dalších vědeckých výsledků – od webových výstav až k publikování výzkumných zpráv. Závěry základního zpracování a nabyté vědomosti musíme intenzivněji předat veřejnosti alespoň ve formě statí, když náhled „budovatelů“ vědy je poněkud diskriminující v našich hlavních produktech – v inventářích.

Aplikovaný výzkum se realizuje především na úseku informatiky, zpřístupňování a péče o fyzický stav archiválií. Jedná se o celý komplex vzájemně propojených otázek, které se rozprostírají též do oblasti bezpečnostního výzkumu v gesci Ministerstva vnitra a souvisí se základními existenciálními otázkami archiválií, s jejich zabezpečením před zničením, pozměněním i degradací vlivem stárnutí či lidskými faktory. Výzkum pak prorůstá na jedné straně směrem k elektronickým archiváliím, elektronickým spisovým službám, elektronickému úřadování a směřuje k tvorbě národní legislativy a standardizaci. Druhým směrem pak pokračuje k poskytování komfortních služeb uživatelům, váže se na konkrétní cíl strategie zefektivnění fungování veřejné správy a veřejných služeb přiblížením veřejné služby občanovi v oblasti archivnictví a zajištění její maximální dostupnosti a kvality s důrazem na bezpečný a jednoduchý přístup prostřednictvím sítě internetu. Zde je snad lépe mluvit o inovativním potenciálu s prvky aplikovaného výzkumu.

Jakýkoliv výzkum se neobejde bez stabilizované infrastruktury., Národní archiv ji rozvíjí nejen pro své vlastní potřeby, ale i pro tisíce uživatelů, kteří každoročně studují v jeho badatelnách i prostřednictvím jeho webových stránek. Jde o celou škálu digitálních nástrojů, bibliografických služeb i o informační systémy pro badatelný a knihovnu. Digitalizace analogových pramenů, vytváření znalostních databází, zpřístupnění born digital dokumentů, sdílení informací pro výzkumníky uvnitř i navenek instituce, propojování týmů v rámci oboru historiografie k zintenzivnění a zviditelnění výzkumu, víceoborová spolupráce – to jsou typické trendy v paměťové instituci, jako je ústřední archiv státu. Je nutno konstatovat, že v roce 2015 se snad konečně díky institucionální podpoře vědy a dotačnímu systému Ministerstva kultury České republiky napraví deset let pro nedostatek financí odkládaná změna v knihovně. Bude-li žádost o dotaci úspěšná, nový software umožní poskytovat služby dávno obvyklé ve vědeckých knihovnách, zejména zpřístupnění katalogů on-line. Badatelný přijdou na řadu s obdobným neduhem poté – dálkové objednávání archiválií ke studiu se stane realitou.

a) Základní výzkum

Projekty podpořené dotací na vědu a výzkum – hlavní řešitelé

V roce 2015 končí projekt *Korespondence papežského nuncia Cesare Speciana na císařském dvoře v Praze v letech 1592–1598* (Alena Pazderová, GA ČR P405/12/2037). Národní archiv navázal na přerušenou tradici vydávání tohoto typu pramenů, splní dávný dluh po svém historickém předchůdci ještě z doby první Československé republiky a vyplní informační mezeru, kterou ochotně ještě pro Archiv země České vytvořily ostatní

mezinárodní historické ústavy v Římě. Nashromážděná materie přesahuje možnosti celkového vydání v rámci grantu, institucionální podpora v dalších letech může být v budoucnu smysluplně využita na pokračování edice. Pokračují redakční úpravy textu, bude dokončena úvodní studie. Článek *Zázemí Specianovy nunciatury v letech 1592–94* vyjde v roce 2015 v *Paginae historiae*. Příspěvek *Zpřístupňování nunciaturní korespondence – mezinárodní úkol historiků raného novověku*, který byl 20. listopadu 2014 přednesen na slavnostním zasedání k 20. výročí založení Českého historického ústavu v Římě, bude zveřejněn v ediční řadě *Acta Romana Bohemica*, sv. 1, vydávané tímto ústavem. Zahraniční cesty využívá řešitelka ke kolaci textů transkribovaných v předchozích letech a k opravám chyb a nejasností nalezených při kontrole editovaných textů (Biblioteca Ambrosiana, Archivio Segreto Vaticano, Deutsches Historisches Institut in Rom, Archivio di Stato di Roma). Souběžně se v těchto institucích věnuje heuristice a excerpci pramenů důležitých pro úvodní odbornou studii i pro poznámkový aparát edice, dále studiu odborné literatury a odborným konzultacím se zahraničními editory nunciatur. Edice bude odevzdána do nakladatelství Academia koncem roku 2015, jak je stanoveno Grantovou agenturou České republiky (dále též GA ČR).

Končící grant GA ČR *Databáze obyvatel Prahy 1850–1918. Demografická analýza vznikajícího velkoměsta* (Milan Vojáček, GA ČR P410/10/0509) navazuje a značně prohlubuje původní několikaletý – spíše digitalizační – projekt. Byl ukončen zápis dat do databáze, probíhá optimalizace dat a jejich první statistické vyhodnocování. Projekt a jeho výsledky byly řešitelem prezentovány na mezinárodní vědecké konferenci *Jak psát dějiny velkých měst?* v Brně 19. – 21. listopadu 2014 v rámci příspěvku *Lze vytvořit databázi obyvatel Prahy pro léta 1850–1914?*, který vyjde tiskem v roce 2015. Podstatou projektu bylo vytvoření databáze veškerých relevantních údajů, jež je možné získat z pobytových přihlášek obyvatel Prahy z let 1850–1914. Výstupem projektu je rozsáhlá elektronická databáze, která umožní zpracování získaných dat podle různých kritérií. Dalším výstupem bude studie publikující výsledky výzkumu založeného na vzniklé databázi, která vyjde tiskem v roce 2015. V roce 2015 bude v 2. oddělení v rámci institucionální podpory vědy navazovat výzkum zaměřený na optimalizaci dat a zpracování příkladové studie. Je několik možností i dalšího pokračování: reprezentace statistických dat a jejich zpřístupnění (např. využití dat o pohybu obyvatel a jejich propojení s kartografickým materiálem), spolupráce s Archivem hlavního města Prahy – propojení s jejich digitalizačními projekty domovských příslušností, spolupráce s Archivem města Brna – komparace dvou lokalit, možné další rozšíření o data z evidence obyvatelstva následného období (1914–1953, 3. oddělení) – synkreze s též končícím výzkumným

projektem Technologické agentury České republiky *Agenda státního občanství a možnosti jejího zefektivnění*.

Projekty podpořené dotací na vědu a výzkum – spoluřešitelé

Pavel Koblasa dokončil v roce 2013 jako odpovědný spoluřešitel projekt *Šlechtický archiv c. k. Ministerstva vnitra a nobilitační listiny Národního archivu. Kritická edice a databáze*. Financován byl Grantovou agenturou České republiky (P410/11/0535), odpovědný řešitel projektu byl Jan Županič z Ústavu světových dějin Filosofické fakulty Univerzity Karlovy. Výsledná práce byla díky institucionální podpoře vědy pro Národní archiv a příspěvkům Archivu hl. města Prahy a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy vydána v širším rozsahu, než bylo plánováno v projektu. Jde o hutnou reprezentativní publikaci, monografii, jež zcela nahradí studium řady pramenů uložených v Národním archivu, Státním oblastním archivu v Praze, v Archivu hl. města Prahy a v Rakouském státním archivu. O potřebnosti vydání svědčí nejen zájem rakouských partnerů, jež se projevil i prezentací v Rakouském kulturním fóru, ale i rozebrání nákladu během několika týdnů. Reálně se tedy otevírá otázka dotisku či doplněného vydání.

Projekt *Česko-bavorský archivní průvodce* spolufinancovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika - Svobodný stát Bavorsko 2007–2013 vznikl na základě spolupráce Státního oblastního archivu v Plzni s Generálním ředitelstvím státních archivů Bavorska. Probíhal v letech 2012–2013 (návazné financování probíhalo po celý rok 2014) a bude završen konferencí v květnu 2015 ve Státním archivu Amberg. Cílem bylo vytvoření elektronické databáze bavarik v českých a naopak bohemik v bavorských státních archivech; databáze se stala součástí webového portálu *Porta fontium*. V Národním archivu se v letech 2013–2014 podílelo na řešení projektu celkem třicet pracovníků z pěti odborných oddělení. Několik tisíc registů z několika desítek fondů zachycovaly období od první poloviny 13. století až po druhou polovinu 20. století. Každý zapojený státní archiv dodal ještě obšírnou informaci o své struktuře a obecně o svých archivních souborech. Databáze se v současné době překládá do němčiny, aby byla dobře dostupná pro německého badatele.

Nově se účastníme na projektu v rámci Grantové agentury Univerzity Karlovy *Působení a postavení Ministerstva spravedlnosti v československé justici v letech 1948–1953* ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy. Vztah řešitelů je potvrzen smlouvou o spolupráci. Výzkum urychlí i zpracování fondů a jejich zpřístupnění širší badatelské veřejnosti.

Projekty podpořené dotací na vědu a výzkum – neuvedení spoluřešitelé

Helena Nováčková se podílí na grantu GA ČR *Zápisy ze schůzí vlád čs. exilové vlády* řešeném ve spolupráci s Masarykovým ústavem a Archivem Akademie věd České republiky, Historickým ústavem Akademie věd České republiky a Centrem právně-historických studií. V roce 2014 vyšel svazek s názvem: *Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně. 1944, IV. 1, leden-červen 1944. Eds. Jan Němeček, Ivan Šťovíček, Helena Nováčková, Jan Kuklík, Jan Bílek. Právnická fakulta Univerzity Karlovy, Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, v. v. i., Praha 2014.* V roce 2015 bude kolektiv pracovat na druhém svazku čtvrtého dílu k roku 1944.

Projekty nepodpořené dotací – spolupráce

V plánu se odrazil čas čerpaný při spolupráci na projektech a grantech vědeckých ústavů ve fázi heuristiky, který věnují odborní pracovníci řešerším ze zpracovaných i nezpracovaných fondů. V roce 2015 navážeme na spolupráci na následujících dlouhodobých projektech Ústavu pro studium totalitních režimů: *Dějiny protikomunistického odboje a odporu, Dokumentace personálního obsazení aparátu KSČ 1921–1989, Dokumentace popravených z politických důvodů 1948–1989, Československá justice 1948–1989 a její role při trestněprávní perzekuci odpůrců režimu.* K těmto grantovým projektům poskytujeme odbornou součinnost a vyhledáváme archiválie z celého období let 1945–1989. Tento způsob spolupráce, který archivu nepřináší žádný prospěch, se snažíme utlumovat ve prospěch aktivnějšího podílu na výsledcích výzkumu.

Projekty nepodpořené tematickou dotací – vlastní, částečně z institucionální podpory vědy, částečně z evropské dotace

Do této oblasti úkolů patří jeden z nejdůležitějších odborných úkolů 1. oddělení, tj. tematický úkol *Soupis pečeti* (Denko Čumlivski, Libor Gottfried, Jitka Křečková, Petr Mareš, Kateřina Zenklová), který v minulých dvou letech z důvodu generální inventury archivních fondů stagnoval. Navýšením počtu dní na jeho zpracování bychom chtěli docílit výraznějšího posunu v jeho realizaci v intencích právě zahajovaného mezinárodního projektu *Community as Opportunity - Creative archives' and users' network (CO:OP, navazuje na úspěšně uzavřené projekty Monasterium a European Network on Archival Cooperation).* Výsledkem by mělo být propojení nově pořízených digitálních reprodukcí pečeti s listinami digitalizovanými v předchozích dvou projektech, připojení odborných popisů, tj. metadat a dálkové zveřejnění na funkční webové stránce evropské komunity archivářů sdružujících se v

International Centre for Archival Research (ICARUS). Digitalizace je financována z komunitárních programů Evropské unie, tvorba popisů bude domácím příspěvkem. V roce 2015 proběhne digitalizace pečetí Archivu České koruny. Následně dojde k propojení se *Soupisem pečetí* a k dalšímu rozvoji vědeckého výzkumu v oboru sfragistiky. Zhodnotí se tím několikaleté úsilí koordinované odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra České republiky a prezentované zatím jen lokálně v zastaralém softwarovém produktu. Maďarští kolegové nás vyzvali k přípravě komplementárního projektu věnujícího se digitalizaci v 3D. Pokud bude podání úspěšné a získáme financování ze stejného zdroje, umožní se nejen trojrozměrná prezentace zejména pečetí, ale otevírá se i cesta k inovacím v pořizování tolik žádaných kopií pro pedagogické, výstavní a jiné účely za pomoci speciálních tiskáren.

V ediční oblasti budou s podstatně větší intenzitou pokračovat práce na edici *Archiv České koruny*. Jako reálné se jeví ukončení prací na sv. VI/1,2 (Lenka Matušíková, Denko Čumlivski), který by měl být konečně připraven do tisku. Bude pokračovat regestování listin pro sv. VII/1 (Denko Čumlivski).

Práce na *Berní rule – Bechyňsko* budou pokračovat sv. 7 (Iva Čadková, Magda Zahradníková, úspěšný tandem vydal v roce 2014 sv. 6 pro tentýž kraj). Celkové vydání ediční řady *Berní rula* je morálním závazkem Národního archivu vůči pracím započatým bývalými kolegy v 50. letech minulého století. Další svazky (*Chrudimsko*, sv. 1–2) by se měly realizovat v rozpětí cca 5 let.

Badatelské úsilí Petra Mareše věnované personálnímu obsazení většího soudu zemského, kmenovému fondu Národního archivu, bylo v roce 2014 završeno jeho disertační prací. Na tématu bude pracovat dále a jeho výsledkem bude publikace s názvem *Personální obsazení většího zemského soudu v Čechách 1542–1620*. Pro účely výše uvedené publikace hodlá autor rozšířit kapitolu Biogramy přísedících o další výzkum převážně rodových archivů Rožmberků, Slavatů, pánů z Hradce, Pernštejnů a dalších (Třeboň, Jindřichův Hradec, Zámorsk a další archivy), a na základě průzkumu nástěnných maleb v Horšovském Týně, Bechyni, obrazů v Národním muzeu v Praze a v Rychnově nad Kněžnou zařadit novou kapitolu Vyobrazení zasedání zemského soudu na nástěnných malbách a obrazech. Pro doplnění celé práce předpokládá také studium Rosenthalových seznamů různých českých zemských hodnostářů a úředníků v Haus-, Hof- und Staatsarchiv ve Vídni. Výsledná publikace by měla být dokončena v roce 2017 a mohla by být realizována z institucionální podpory.

Dlouhodobý úkol *výzkumu církevních pečetí* (Jitka Křečková, Petra Oulíková), byl poněkud narušen ukončením pracovního poměru kol. Oulíkovou. Cílem výzkumu je odborná analýza výskytu pečetí a jejich vývoje jako nezastupitelného právního ověřovacího prostředku církevních pečetitelů a institucí. Výzkum je zaměřen zejména na pečeti jednotlivých církevních řádů, v první řadě benediktinů. Na ně by v další fázi navázal výzkum pečetí křížovníků a následně premonstrátů. Vzhledem k tomu, že pečetení souviselo především s právními úkony církevních představitelů, budou nutné přesahy i do dalších vědeckých disciplín, především do diplomatiky, heraldiky, ikonografie a dějin umění. Průzkum je prováděn v rámci Národního archivu, ale v budoucnu by se měl konat i v tuzemských a zahraničních archivech a jiných vědeckých institucích. Výsledkem výzkumu budou dílčí studie završené větší monografií. Nezanedbatelná je synergie s výše uvedeným nově zahajovaným čtyřletým projektem CO:OP a se Soupisem pečetí.

Komplementárním odborným počinem k výzkumu Milana Vojáčka v problematice politických a hospodářských dějin 19. století a k fondům Národního archivu bylo vydání *Pamětní knihy Malče*. Jde o kroniku panství Maleč napsanou v letech 1879–1904 správcem statku Václavem Červinkou, a poté doplněnou jeho nástupcem Josefem Sauerem o léta 1904–1929. Kniha je zajímavým pramenem ukazujícím z jiné perspektivy osobnost F. L. Riegra – předního představitele českého politického a kulturního života 2. poloviny 19. století. Pamětní kniha Malče je ve vlastnictví Riegrových potomků a i z tohoto důvodu je její edice pro širokou badatelskou veřejnost přínosem.

Mnoho let připravovaný *Slovník představitelů soudní správy v českých zemích 1848–1918* byl dokončen a připravuje se do tisku. Slovník přináší podrobné biogramy představitelů soudní správy na zemské úrovni z období 2. poloviny 19. století. Je výsledkem více než dvacetiletého výzkumu Marie Stupkové, která čerpala z fondů Národního archivu, Archivu Univerzity Karlovy, tištěných schematismů a dalších normativů a literatury. Mladí pracovníci 2. oddělení finalizovali výzkum zejména v Rakouském státním archivu. Slovník je základní příručkou pro oblast soudní správy z daného období. Svou formou navazuje na dříve Národním archivem vydané, dnes již beznadějně rozebrané, slovníky Alexandry Špiritové, Marie Liškové a Elišky Čáňové pro politickou a církevní správu a zemskou samosprávu. Shromážděná data byla v roce 2014 podrobena podrobné revizi, byly doplněny další biogramy, jejichž počet stoupl na celkem 400. Publikace přinese podrobné popisy profesních kariér i veřejného působení všech vrchních radů a radů Vrchního zemského soudu v Praze, Zemského soudu v Praze a všech krajských soudů v Čechách, dále ekvivalentních představitelů Vrchního státního zastupitelství v Praze a jednotlivých státních zastupitelství.

Publikace bude doplněna analytickou úvodní studií z pera spoluautora Martina Klečackého, pracovníka Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd ČR, který bude spoluvydavatelem publikace.

V delším časovém horizontu lze uvažovat o rozšíření těchto lexik o naprosto konkrétní základní výzkum v Rakouském státním archivu pro budoucí *Slovník úředníků finanční správy pro Čechy*. Konkrétnější obrysy má výzkum personálního aparátu císařských panství v Čechách v 19. století (Pavel Koblasa, rakouské a maďarské archivy) a průzkum fondu Úřad nejvyššího dvorského štolby v Haus-, Hof- und Staatsarchiv ve Vídni s cílem získat informace důležité pro reinventarizaci tohoto fondu v Národním archivu a dále pro studii k dějinám fondu. Jan Kahuda se bude věnovat problematice organizační a kancelářské reformy českého místodržitelství na počátku 20. století (Österreichisches Staatsarchiv). Eva Drašarová bude pokračovat v ediční práci na zveřejnění dalších dvou dílů dokumentů k česko-německým vztahům na sklonku existence habsburské monarchie. Navazuje tak na grantový počín, jehož výsledkem se staly před časem, pro léta 1911–1912, první dva svazky knihy *Promarněná šance*. Z fondů domácích i rakouských archivů se připravují léta 1912–1914. Jan Krlín bude pokračovat ve výzkumu ve Slovinsku, tentokrát se zaměřením na fondy k období I. světové války. V rámci reciproční cesty do Itálie bude Jan Kahuda pokračovat ve výzkumu zaměřeném na poznání správy majetku toskánské větve habsburského rodu v Čechách a v Toskánsku. Z české strany tak bude naplněna nutnost vytvářet společné inventáře a publikace s italskými partnery, s nimiž se dělíme o správu fondů vytvořenou historickými událostmi a turbulencemi sjednocování Itálie v 19. století a rozpadem Rakouska-Uherska v roce 1918.

Zvažujeme zařazení edice pamětí archiváře a historika Karla Kazbundy do úkolů Národního archivu. Rozsáhlý rukopis pamětí obsahuje detailní informace o provádění československo-rakouské archivní a spisové rozluky v letech 1918–1923. Ediční příprava si dle střízlivých odhadů vyžádá cca pět let práce editora.

Na předchozí publikace připravované ve spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy a Národním zemědělským muzeem Praha, které se zaměřily na dílo profilových historiků zemědělství, navazuje výbor z díla prof. Ing. Josefa Šmerhy (1912–1986, editoři Jiřina Juněcová, Jiří Šouša). Kniha bude doplněna podrobnou biografií Josefa Šmerhy a jeho úplnou bibliografií.

Nadále se plánuje společný projekt s Rakouským státním archivem k roku 2018 – *Sto let republik* – uspořádání konference, společná edice dokumentů, webová prezentace, cyklus přednášek. Dalším společným rakousko-českým projektem by mohl být výzkum personálních

trendů v orgánech státní správy, ale i např. diplomacie. Šlo by o výzkum uplatnění úředníků pocházejících z českých zemí v Rakousku, jejich osudy po roce 1918.

Od roku 2013 Helena Nováčková připravovala k vydání *Katalog protokolů ze schůzí 17. československé vlády (21. 7. 1937 – 22. 9. 1938)*. Jedná se o poslední nezpracovanou vládu z období první Československé republiky. V roce 2015 by tak měla být zakončena vydáním padesátiletá práce mnoha odborných pracovníků na zmíněném tématu.

V roce 2014 byl zpracován a podán návrh tříletého standardního projektu *Působení německého agrárního hnutí v meziválečném Československu*. Nezáskal však finanční podporu Grantové agentury České republiky. Předkladatel Miroslav Šepták tudíž bude pracovat mimo dotaci.

Pavel Dufek, David Hubený, František Frňka připravují publikaci k *československo-německým hospodářským vztahům* a výstavu ke stejnému tématu. Zároveň se na podzim roku 2016 předpokládá mezinárodní konference k uvedenému tématu ve spolupráci s katedrou hospodářských dějin FF UK a monotematické číslo časopisu Národního archivu *Paginae historiae*. Příprava probíhá interně díky financím z institucionální podpory vědy. V průběhu roku 2014 absolvovali řešitelé několik služebních cest do zahraničí. Navštívili Landesarchiv Berlin, Politisches Archiv des Auswärtigen Amts, Staatsbibliothek Berlin, Bundesarchiv (Berlin a Koblenz), Industrie- und Handelskammer München, Bayerisches Hauptstaatsarchiv. Ve všech těchto archivech našli cenné dokumenty dokládající bohaté a občas i nečekané podoby spolupráce a vzájemné závislosti. Došlo také k zahájení výzkumu v českých paměťových institucích s cílem získat archiválie a trojrozměrné předměty firem, konkrétně s Muzeem skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Při téže příležitosti byl podniknut orientační výzkum ve Státním okresním archivu Liberec. David Hubený pracoval na článku o vývoji druhorepublikového Patentního úřadu v Praze, v němž mimo jiné podchycuje problematiku patentové ochrany na okupovaném území a jednání Prahy a Berlína o uznávání patentů a placení licencí. Příspěvek byl dokončen pro Průmyslový věstník. Dále bylo v intencích původního plánu pokračováno na textu o říšskoněmeckých zájmech na podkarpatorském nerostném bohatství v pomnichovské éře. Součástí připravované studie, která bude otištěna v podkarpatorském čísle časopisu *Paginae historiae*, bude i edice rozsáhlého říšskoněmeckého rozkladu o podkarpatorské ekonomice z pera Hamilkara Hoffmanna, jenž se na německém pražském vyslanectví specializoval na nejvýchodnější cíp republiky. Pavel Dufek se zaměřil na zkoumání toho, zda na přístup československých úřadů vůči majitelům velkostatků při provádění 1. pozemkové reformy měla vliv jejich státní příslušnost (německá a československá). Ve výhledu na další léta předpokládáme pokračování výzkumu

v německých archivech doplněný častějšími výjezdy do českých státních archivů – jak oblastních, tak okresních, jakož i jiných paměťových institucí.

Ze zdrojů institucionální podpory vědy bude kryto pokračování výzkumu a tvorba hesel *Slovníku představitelů okupační správy v Protektorátu Čechy a Morava* (Monika Sedláková, Jaroslav Pažout, Zdeňka Kokošková, s rešerší v poválečných materiálech československé justice pomáhá Alena Šimánková). Projekt *Nacistická okupační správa v Protektorátu Čechy a Morava a její představitelé* je řešen v Národním archivu od roku 2013. Výsledkem projektu bude slovník představitelů německé okupační správy, a to vedoucích úředníků nejvyšších okupačních úřadů, tedy Úřadu říšského protektora v Čechách a na Moravě, od srpna 1943 Německého státního ministerstva pro Čechy a Moravu, a dále všech úředníků, kteří stáli v čele oberlandrátů. V roce 2014 probíhal základní výzkum ve fondech Národního archivu, zejména ve fondu Úřad říšského protektora v Čechách a na Moravě, který obsahuje velké množství personálních materiálů týkající se úředníků protektorátní okupační správy. Zároveň provádíme rešerši v Moravském zemském archivu v Brně. Dále jsme realizovali výzkumné pobyty v Bundesarchivu v Berlíně a v Bundesarchivu v Koblenzi, kde se věnujeme zejména výzkumu personálních spisů z fondů centrálních říšských a poválečných spolkových úřadů. Byla prováděna i sondáž v německých zemských archivech (resp. v Bavorském hlavním státním archivu v Mnichově a Saském hlavním státním archivu v Drážďanech), kde lze komfortně studovat nejen personální spisy, ale také materiály týkající se obecnějších záležitostí říšských úředníků obecné a vnitřní správy.

Do jmenné databáze čítající v současné době přes 200 jmen zaznamenáváme vybrané osobní údaje, které budou později využity k vytvoření osobních medailonků. Výzkum bude v příštím roce pokračovat jak v německých institucích (Bundesarchiv, pobočka Ludwigsburg, Bundesarchiv Berlin, Politisches Archiv des Auswärtigen Amts Berlin a Staatsbibliothek Berlin) tak i v českých státních oblastních archivech (Zemský archiv v Opavě, Státní oblastní archiv v Plzni a Třeboni).

V rámci dřívějšího projektu financovaného Grantovou agenturou České republiky *Komunistická strana Československa 1921–1993* vznikla velká monografie. Samostatný svazek *Dějiny KSČ 1921–1993, edice dokumentů* připravují Zdeňka Kokošková a Jaroslav Pažout. Je již hotova kolace přepsaných dokumentů, které byly vybrány pro období první republiky, Pražského jara 1968–1969, tzv. normalizace a pro období od pádu komunistického režimu na konci roku 1989 do zániku Komunistické strany Československa v roce 1993 (jde o cca 75 dokumentů, celkem se předpokládá zařazení zhruba 120 dokumentů do edice). Bude dokončen výběr dokumentů z období druhé republiky a 2. světové války (Zdeňka

Kokošková), zejména však z období 50. a 60. let 20. století (Jaroslav Pažout). Výzkum se pojí na postupné zpracování dílčích fondů ÚV KSČ uložených v Národním archivu a nekryje se s výzkumem personálního vývoje KSČ, který realizuje jiná pracovní skupina pod vedením Ústavu pro studium totalitních režimů (viz níže).

David Hubený s Ivanem Šťovíčkem dokončují edici dokumentů *Písemné zprávy Huberta Ripky Edvardu Benešovi*, která bude v létě roku 2015 připravena do tisku.

Dále se budeme věnovat mapování nezpracovaných fondů Ministerstva zemědělství po roce 1945 tak, aby bylo možné následně zahájit zpracování pramenných materiálů. Karolína Šimůnková a Alena Šimánková pokračují v průzkumu fondu Státní soud Praha a souvisejících fondů Státní soud Brno (Moravský zemský archiv v Brně) a Státní soud Bratislava (Státní oblastní archiv v Bratislavě) a souvisejících státních a generálních prokuratur. Dále byl zahájen průzkum zcela nezmapovaného fondu Ministerstvo spravedlnosti (1945–1992).

Odborní pracovníci oddělení správy nestátních fondů pokračují v mapování *vývoje zájmové samosprávy v letech 1948–1990*. Jeho cílem bude postihnout organizační a administrativní vývoj Národní fronty a jednotlivých dobrovolných organizací sdružených v Národní frontě. Výsledkem bude v první fázi strukturované zpracování historie jednotlivých korporací a jejich archivních souborů. Tento výsledek bude důležitou pomůckou pro zkvalitnění předarchivní péče v této oblasti a zároveň prvním krokem k budoucímu podrobnějšímu zpracování historie této oblasti dějin správy, které by mělo být dlouhodobým úkolem oddělení. Projekt byl zahájen v roce 2014, podpořen v rámci institucionální podpory vědy a zapojilo se do něho celkem jedenáct pracovníků archivu. V důsledku limitované výše poskytnutých prostředků se zaměřili především na dohledání základních dokumentů statutární povahy Národní fronty a vybraných dobrovolných organizací, dokumentaci organizačních změn (zejména s ohledem na federalizaci) a některých mezníků vývoje organizací (vznik, transformace, změna názvu, zánik ad.). Výzkum se zatím prováděl především ve fondech organizací samotných a zčásti také v Archivu hl. m. Prahy a v dostupné literatuře. Součástí dalšího výzkumu bude kromě analýzy dalších pramenů i sledování vývoje spisové manipulace u daných původců a předarchivní péče ze strany Národního a dalších archivů. Konečným záměrem je v dlouhodobé perspektivě příprava monografického čísla sborníku *Paginae historiae* věnovaného dané problematice (vč. postižení vývoje legislativy a její aplikace). Odbornými garanty úkolu jsou Jiří Křesťan a Jan Kahuda.

Projekt *Vytvoření databáze Rodinný archiv toskánských Habsburků (RAT) – fotografie* byl zahájen také v roce 2014, byl podpořen v rámci institucionální podpory vědy a zapojily se

do něho dvě pracovnice Národního archivu a jedna dobrovolnice. Odborným garantem úkolu je *Eva Gregorovičová*. Bylo zahájeno zpracování vědeckého katalogu fotografií z fondu RAT s identifikacemi reálií, osob i fotografických technik. Formou vědecké studie bude dále podrobně zpracován historický a obsahový rozbor fotoarchivu. V návaznosti na tuto fázi bude následovat kompletní digitalizace tohoto celku. Jmenovaná publikovala a připravila do tisku několik studií, využívajících jejího dlouhodobého výzkumu Rodinného archivu toskánských Habsburků. Proběhla řada akcí spojených s publikací a prezentací její knihy *Kapitoly z dějin Rodinného archivu toskánských Habsburků*. (Praha, Národní archiv, 2013. 431 s.). Bude podpořena zahraniční služební cesta Evy Gregorovičové, související s přípravou výstavy *týkající se osobnosti arcivévody Ludvíka Salvátora Toskánského* při příležitosti 100. výročí úmrtí na Menorce (Španělsko).

Miroslav Šepták se ve své odborné a publicistické publikační činnosti věnoval problematice *Sudetoněmecké strany* a rovněž různým tématům z dějin Rakouska. Pokud bude návrh akceptován ze strany odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR, bude realizována reciproční cesta Miroslava Šeptáka do Rakouského státního archivu, jejímž účelem bude průzkum archivních dokumentů k přípravě monotematického čísla *Paginae historiae* o vzájemných vztazích českých zemí (Československa) a Rakouska (2018) a rešerše k působení německých politických stran v Československu.

Jiří Křesťan publikoval mimo jiné příspěvky týkající se osobnosti *Zdeňka Nejedlého*. Nejdůležitější výstup roku 2014 představovala jeho monografie *Případ Václava Talicha. K problému národní očisty a českého heroismu*. (Praha, Akropolis 2014, 208 s.). Za monografii *Zdeněk Nejedlý. Politik a vědec v osamění* (Praha – Litomyšl, Nakladatelství Paseka – Národní archiv 2012) obdržel 16. dubna 2014 hlavní cenu Klubu společenských věd (již v předchozím roce za monografii dostal cenu Magnesia Litera v oblasti literatura faktu, získal nominace na udělení Státní ceny za literaturu a Ceny předsedy Grantové agentury ČR, knihu vyhlásila redakce Literárních novin Knihou roku 2013).

V rámci dlouhodobého projektu mapování a záchrany archivního dědictví Čechů v zahraničí a výzkumu bohemik v zahraničních archivech se v roce 2015 uskuteční dvě reciproční cesty – do Švýcarska (Eva Drašarová a Zora Machková) a Chorvatska (Zora Machková). Jestliže v prvním případě půjde o převzetí archiválií Svazu spolků Čechů a Slováků ve Švýcarsku, které budou následně zpřístupněny badatelům a využity k dalším výzkumům, ve druhém případě se jedná o pokračování ve spolupráci s chorvatskou krajanskou komunitou při zpracování archiválií Svazu Čechů v Chorvatsku v Daruvaru a identifikaci a soupisu bohemik ve státních archivech Republiky Chorvatsko. Z prostředků

Sokola New York bude hrazena zahraniční cesta Zory Machkové, zaměřená na identifikaci a soupis archiválií tohoto spolku a dalších krajanských spolků v USA.

V roce 2015 bude z prostředků na vědu podpořena zahraniční služební cesta Filipa Pauluse do Slovenského národního archivu v Bratislavě a Státního ústředního báňského archivu v Banské Bystrici. Cílem cesty je výzkum souvislostí mezi Sbírkou map a plánů Národního archivu s mapovými sbírkami obou institucí a identifikace mapových děl delimitovaných na Slovensko. Získané informace budou použity při zpracování mapové sbírky Národního archivu a při výzkumu její historie včetně souvislostí se sbírkami uloženými v Rakouském státním archivu ve Vídni.

Roman Štér přichází se zapojením do projektu *multimediálního průvodce Karpatsko-dukelskou operací*. Má za cíl seznámit zájemce o tuto problematiku prostřednictvím internetové stránky s historií Karpatsko-dukelské operace. Vlastní prezentace je pojata interaktivně a to hlavně prostřednictvím vojenských map doprovázených stručným komentářem. Pro návštěvníky stránek jsou dostupné medailonky se životopisnými údaji o účastnících Karpatsko-dukelské operace, dále je k dispozici databáze dobových fotografií a také audiovideomateriály (vzpomínky pamětníků). Součástí stránek je seznam památníků, vojenských hřbitovů a jiných míst paměti. Konečným výstupem projektu, který je rozdělen na několik etap, je zhotovení internetové aplikace do mobilů či tabletů. Projekt multimediálního průvodce Karpatsko-dukelské operace připravuje Společnost přátel Ludvíka Svobody ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem v Bratislavě a s katedrou geografie a aplikované geoinformatiky na Prešovské univerzitě a dalšími institucemi a místními samosprávami.

Kvitovat s povděkem lze v neposlední řadě hojnou recenzní a lektorskou činnost. Domácí archivy včetně Národního archivu jsou významnou vědeckou infrastrukturou. Pravidelná setkávání odborníků oboru jsou nezbytná pro další rozvoj. Plánujeme aktivní vystoupení na 16. celostátní archivní konferenci *Archivy, člověk a krajina. Proměny krajiny a životního prostředí v archivních dokumentech*. Poděbrady 7. – 9. dubna 2015. Nejde jen o referáty k danému tématu, ale i o řízenou diskusi k aktuálním problémům – např. k riziku zastavení výzkumu nejnovějších dějin v důsledku přemrštěné ochrany osobních údajů.

Pracovníci Národního archivu budou pokračovat i v roce 2015 ve vlastní vědecké a publikační činnosti podle své užší specializace. Ediční plán roku 2014 byl dokonce překročen – podařilo se včas předložit k předtiskové přípravě další svazek *Berní ruly*, edice klíčové pro poznání společenských a hospodářských poměrů v Čechách po třicetileté válce. Úspěšná výstava o mírových návrzích, zahraniční a domácí politice českého krále *Jiřího z Poděbrad*

byla umocněna odbornou publikací a již se připravuje odborná kniha a výstava k šestistému výročí upálení *M. Jana Husa*. Po úspěšných titulech předchozího roku budou nyní dokončovány více navazující či rozšiřující odborné práce a k tisku budou připravovány publikace i v delším časovém výhledu. Po pozdním odevzdání do tisku se konečně vydá *Sborník referátů z 15. semináře restaurátorů a konzervátorů*, jež proběhnul před dvěma lety v Olomouci. Obdobný osud sdílel anglicko-český *výkladový slovník restaurátorských pojmů Johany Langerové*, jenž se konečně dočkal pečlivé lektorace a odborného dopracování. Velmi pozoruhodná se jeví do tisku již odevzdaná *biografie zemského historiografa Bedy Dudíka* z pera Richarda Mahela. Do neoficiální řady tzv. egodokumentů vydávaných Národním archivem je vhodná *editace vzpomínek archiváře a historika Adolfa Ludvíka Krejčíka (1877–1958), zakladatele a prvního ředitele Československého státního archivu zemědělského* (Renata Kuprová). Rukopis je uložen v Národním archivu a přináší důležité informace k dějinám naší historiografie a kulturních dějin 2. poloviny 19. století obecně. Ediční zpracování vzpomínek významného archiváře bylo zahájeno v roce 2014, dokončeno bude v roce následujícím.

Souborem *Přehled archivních pramenů k problematice vystěhovalectví z českých zemí* uložených v Národním archivu se završí důležitá a badatelsky atraktivní oblast výzkumu (Zora Machková, úvod Stanislav Brouček). Soupis s úvodním slovem Stanislava Broučka a textem Zory Machkové byl odevzdán do tisku v červnu 2014, vydán bude v roce 2015.

Unikátní *deník Jiřiny Kopoldové (1923–2009)*, dcery Jana Švermy a Marie Švermové, roz. Švábové, v němž autorka v chronologickém sledu líčí svou účast v čs. armádním sboru v letech 1943–1945, v podobě vědecké edice Aleny Vitákové navazuje též na programové zpřístupňování egodokumentů. Práce na edici unikátního válečného deníku uloženého v Národním archivu byly zahájeny v roce 2014 a ukončeny budou v roce následujícím.

Nově budou do edičního plánu navrženy dvě memoárové edice editorů Martina Kučery (vzpomínky historika Františka Bauera) a Jaroslavy Hlaváčkové (vzpomínky legionáře Jaroslava Jandy).

Národní archiv chce nadále udržet vydávání dvou vlastních odborných recenzovaných periodik – pro oblast základního výzkumu *Paginae historiae* (v roce 2012 se realizoval přechod na dvě čísla ročně) a pro aplikovaný výzkum *Sborník Historická fotografie* (ve spolupráci s Technickým muzeem Brno). Jedno z čísel *Paginae* bude v roce 2015 věnováno historickému vývoji Podkarpatské Rusi. Oba časopisy řídí adekvátní redakční rady. Před několika lety se Národní archiv bez jakékoliv personální či finanční pomoci dobrovolně ujal celostátního úkolu vytvořit i retrospektivně oborové dokumentační databáze a vydávat

postupně, v elektronické podobě, *Bibliografii českého archivnictví* a *Informativní přehled ze zahraniční oborové literatury*. Tento úkol postupuje rychleji díky dotaci z institucionální podpory. Vydavatelské aktivity jsou organizovány vždy dvouletým edičním plánem archivu.

Tiskový stroj koupený v závěru roku 2014 se postupně odzkouší ve všech funkcionalitách v první čtvrtině roku 2015. Realizace publikací bude tedy technologickým a organizačním mixem využívajícím domácí možnosti i externí spolupráci.

b) Aplikovaný výzkum

Informatika

Projekty podpořené dotací na vědu a výzkum – spoluřešitelé

Konsorciální projekt (Národní knihovna a Národní archiv) *Interoperabilita v paměťových institucích (INTERPI)* v Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI řízeného Ministerstvem kultury (kód projektu DF11P01OVV023) vstupuje rokem 2015 do závěru. Pětiletý projekt byl schválen v prosinci 2010, zahájen 1. února 2011. Informace o projektu poskytují stránky <http://www.interpi.cz/>. Jde částečně, v jednom segmentu, o pokračování již ukončeného velmi úspěšného výzkumu *Možnosti a formy zpřístupnění novodobých archivních fondů Národního archivu, nebo jejich součástí v elektronické podobě* (řešitel Miroslav Kunt, spoluřešitelka Zdeňka Kokošková).

Stejně jako v předchozích letech se Národní archiv soustředil na sběr dat pro doplnění datové základny v oblasti geografických entit (historické názvy obcí), korporací (vývoj veřejné správy) a entit dílo/výtvar (liniové stavby). Spolu s Národní knihovnou byly připraveny a k certifikaci předloženy dvě metodiky: Metodika mapování a harmonizace rejstříků, číselníků a řízených slovníků aplikovaných v paměťových institucích a Metodika tvorby znalostního modelu INTERPI.

Ve druhém případě se jednalo o dokončení metodiky připravené již v roce 2013 spočívajícím zejména v analýze a doplnění popisu heterogenních entit typu dílo/výtvar (např. právní předpisy, stavby). V kontextu úprav metodiky znalostního modelu docházelo také k úpravám editačního rozhraní pro popis entit.

V průběhu roku byly připravovány importy z databáze národních autorit, které vyžadovaly úpravy ve zdrojové datové základně, které prováděla Národní knihovna. Tak bylo zpracováno: 589 764 personálních autorit označujících osoby, 14 635 autorit označujících kombinace jména autora a název jeho díla, 94 782 korporativních záhlaví, 3 489 kombinací korporativních záhlaví a názvů díla, 26 250 geografických autorit, 37 132 autorit akcí, 2 339 autorit unifikovaných názvů.

V souvislosti s přípravou spuštění národního digitálního archivu a zaváděním nových Základních pravidel pro zpracování archiválií probíhaly prezentace projektu v jednotlivých státních oblastních archivech (zejména s ohledem na popis původců). Na mezinárodním poli byl projekt prezentován na akci International Congress on Management of Cultural Heritage and Cultural Memory Institutions v Istanbulu. Zahraniční cesty se orientovaly i na rozšiřování znalostí jednotlivých typů entit pro celostátní autoritní záznamy. Prezentace proběhla i na tradiční konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě.

Dodavatelsky byly zpracovány a zpřístupněny webové služby, které umožní napojení např. software pro zpracování archiválií i národního archivního portálu na databázi INTERPI.

Jak již bylo uvedeno, rok 2015 je posledním rokem projektu. Základním úkolem je dokončit konsolidaci datové základny INTERPI a spustit poloprovoz. Předpokládá se, že databáze INTERPI bude ihned využita digitálním archivem Národního archivu. Pokračovat bude práce na zdrojích popisu entit, která se však zaměří především na korporace a vznik kolektivních monografií projektem předpokládaných.

Projekty nepodpořené tematickou dotací – vlastní, částečně z institucionální podpory vědy

Pokračujeme v pořádání a účasti na odborných konferencích, seminářích a poradách pro původce elektronických dokumentů a v odborných komisích původců (elektronická spisová služba). Zejména jde o domácí pravidelné konference *Co po nás zbude* a *Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě*.

V uplynulém období jsme spolu s ostatními evropskými národními archivy pracovali na evropském projektu *APEx*, využívajícím a rozvíjejícím evropské archivní standardy. V létě roku 2013 jsme poskytli první data a náš národní manažer (Karel Koucký) připravoval půdu pro zapojení dalších domácích archivů. Projekt již skončil, byla vytvořena jiná právní platforma pro udržitelnost. Financování prozatím není naším úkolem, přesto udržujeme spolupráci a poskytnutá data samozřejmě slouží dál nejširší veřejnosti v globálním měřítku. Tyto aktivity jsou propojeny s dalšími v rámci evropského spolku archivářů ICARUS.

Jelikož na podzim roku 2015 končí projekt ENArC a Národní archiv má za úkol v závěru měsíce dubna uspořádat konferenci se zahraniční účastí, která bude bilancovat výsledky tohoto projektu a zabývat se výhledy do budoucna, budeme věnovat také adekvátní pozornost přípravám této velké a prestižní akce. Paralelně však už budou probíhat aktivity pokračujícího projektu CO:OP. Jeho návrh byl oceněn Evropskou komisí jako nejlepší z podaných návrhů věnujících se záchraně a prezentaci kulturního dědictví (podrobnosti viz výše).

V souvislosti s dlouhodobým ukládáním digitálních archiválií se archiv věnuje aplikovanému výzkumu v této oblasti. K tomu bylo určeno testovací pracoviště národního digitálního archivu a vývoj modulu preservation planing v rámci světových trendů, ale zároveň v souladu s naší legislativou a potřebami našich původců. Realizace projektu Národní digitální archiv (dále též NDA) v Národním archivu představovala sama o sobě, od počátku, zásadní impuls k metodické a technologické proměně českého archivnictví, jejíž důsledky se konečně projevily a jejíž dosah pro archivní teorii a aplikovaný výzkum bude doznívat ještě dlouho. Uvedení NDA do rutinního provozu ovšem proběhlo jinak, než očekával tým i vedení archivu. Ukončili jsme financování ze strukturálních fondů z důvodu nemožnosti realizovat dle stanoveného harmonogramu výběrové řízení a tudíž hlavní zakázku v podmínkách konkurenčního boje za pomoci zákona o veřejných zakázkách. Využívají se všechny výsledky, včetně rekonstruovaného záložního pracoviště, kapacita je tudíž využitelná na cca dva roky a redundantní řešení se uskutečnilo jen v okleštěném měřítku. Nové, variantní řešení bylo připraveno k rozhodnutí vedení resortu Ministerstva vnitra ČR.

Odhadujeme, že, navzdory pomalejšímu a ne tak komfortnímu postupu, s odstupem času bude tento obrat našeho oboru významem srovnatelný asi jen s komplexem proměn, které souvisely se zavedením jednotného archivnictví v roce 1954. Z komplexního charakteru NDA vyplývá, že již dnes sehrává a bude stále silněji sehrávat výraznou integrační roli v řadě pracovních postupů nejen u veřejných archivů České republiky, ale i v rozvoji spisové služby u většiny významnějších veřejnoprávních původců. Je bezpodmínečně nutné prosazování prvků Národního standardu pro spisovou službu (NSSS), které určují postupy při elektronickém skartačním řízení a při předávání vybraných elektronických archiválií do NDA, které vznikly v rámci ERMS po 30. červnu 2012, a v omezené míře i u těch starších, a také u jiných druhů elektronických dokumentů – zvl. u databází. S tím souvisí i výrazný globalizační moment, který do českého archivnictví a spisové služby NDA přináší ať už bezprostředně (formáty, konstrukce SIP a AIP balíčků apod.) nebo se jen nepřímou a okrajově počítá s jeho existencí při aktualizaci metodiky z různých oblastí našeho oboru (v předarchivní péči se uplatňuje evropská ISO norma pro spisovou službu jako východisko pro český NSSS, při tvorbě nových českých pravidel pro zpřístupňování archiválií byl rozhodující vliv norem ISAAD, ISAAR, apod.).

V rámci spuštění digitálního archivu byly vyvíjeny, testovány a uvedeny do běžného provozu aplikace pro kontrolu datové struktury XML výstupů z elektronických systémů spisové služby podle příloh 2 a 3 národního standardu pro elektronické systémy spisové služby a aplikace pro výběr archiválií ve skartačním řízení (eSkartace). Byl vyvíjen, testován

a zprovozněn modul *Příjem* pro digitální archiv. Zásadním úkolem byla úprava open source Archivemata pro digitální archiv. Dále probíhá vývoj a testování modulu *Správa dat* pro digitální archiv. Národní archiv se podílel na vytvoření celostátní *Metodiky pro kontrolu spisové služby vedené prostřednictvím elektronického systému spisové služby* a aktualizuje interní metodické materiály pro vedení spisové služby. Probíhala analýza charakteristických nedostatků a poruch výkonu spisové služby u veřejnoprávních původců a průzkum původců s ohledem na jejich přiřazení do správy jednotlivých státních archivů.

Jsou udržovány úzké kontakty s domácími i zahraničními institucemi, které řeší obdobné otázky. Pracovníci oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů se zúčastnili domácích konferencí CNZ, ISSS, AKM, Seminář západočeských archivářů i podobných odborných akcí v zahraničí (Weimar, Marburg, Hamburg), kde prezentovali výsledky výzkumu a zároveň si vyměňovali zkušenosti. V roce 2015 plánují vystoupení na mezinárodní konferenci Archivierung der Unterlagen aus digitalen Systemen ve Vídni (březen), na ISSS v Hradci Králové (duben) a na CNZ (říjen), kde vystoupí s příspěvky z oblasti auditu a certifikace digitálního archivu. V rámci institucionální podpory vědy bychom rádi realizovali mezinárodní workshop (září – říjen 2015) k dlouhodobému ukládání archiválií (formát PDF A3, virtuální badatelna). Pokusíme se zapojit do Working group Preservation Planning NESTOR (http://files.d-nb.de/nestor/materialien/nestor_mat_15-eng.pdf). Budeme pořádat semináře pro dodavatele elektronických spisových služeb a „digitální“ archiváře ke konkrétním problémům z praxe – např. konverze jednotlivých formátů elektronických dokumentů.

Odborní pracovníci by dále chtěli publikovat analytickou studii k prvním zkušenostem s výběrem dokumentů evidovaných v eSSI – obecnější vyhodnocení z pohledu digitálního archivu. Stranou by neměly zůstat ani právní aspekty zpřístupňování archiválií v digitální podobě na Archivním portálu (vystoupení na konferenci České archivní společnosti se zaměřením na osobní údaje).

Je proto účelné, aby se aplikovaný výzkum v příštích několika letech i v oblasti tzv. předarchivní péče zaměřil na problematiku, která bude reflektovat předpokládané znalostní potřeby rutinního provozu NDA. Organizační i personální provázanost výkonu předarchivní péče s NDA v rámci jednoho oddělení Národního archivu, jakož i dlouholetá tradice, činí i z tohoto úseku významné aplikačně výzkumné pracoviště, které přesahuje svým dosahem hranice Národního archivu. Výzkum se dále rozvíjí jak cestami, které naznačují uvedené, případně již ukončené úkoly, tak ve směrech na nich nezávislých, které vyplývají

z praktického výkonu předarchivní péče u veřejnoprávních původců v péči Národního archivu v nejširším smyslu:

Analýza charakteristických nedostatků a poruch výkonu spisové služby u dostatečně reprezentativního vzorku veřejnoprávních původců, vybraného podle optimálně zvolené typologie v horizontálním i vertikálním smyslu. Analýza by se měla soustředit na poruchy především v oblasti styku systémů spisových služeb s činnostmi Národního archivu – hlavně na ukládání dokumentů ve spisovnách, jejich označování spisovými znaky, případné ztráty dokumentů u původce, na včasnost vyřazování po uplynutí skartačních lhůt a s tím související frekvence a úplnost skartačních návrhů podávaných jednotlivými původci, na úroveň popisu předávaných archiválií a na celkovou strukturu takto vznikajících archivních fondů.

Paralelně by měl být prováděn rozbor nejčastějších nedostatků nebo nepřesných formulací v interních spisových normách – spisových řádech veřejnoprávních původců s důrazem opět na popis evidence a ukládání dokumentů, na jejich výběr a předávání do příslušného archivu, a také na pasáže týkající se provozování ERMS a samostatných systémů. Cílem je vytvořit a uveřejnit jako metodický nástroj model vzoru univerzálního spisového řádu, nebo jen sestavit návodné formulace nejčastěji chybně zpracovaných pasáží těchto norem.

Jen velmi volně a obecně lze formulovat náměty na zkoumání veřejnoprávních původců z různých v české archivní literatuře doposud málokdy zohledňovaných hledisek jako je určení jejich vyhovujících typologií, zkoumání jejich „administrativního chování“, stanovení a klasifikace poruch a patologických jevů v jejich způsobech a formách jejich úřadování včetně jejich organizace, pohledy na zaměstnance těchto institucí z psychologického a sociologického hlediska, zkoumání vztahu těchto institucí k jejich „kolektivní paměti“ a forem jejího vytváření resp. její devastace.

V návaznosti na předchozí téma, ale pro praxi naléhavější je řešení teoreticky i metodicky velmi náročného problému – vymezení samostatného „původce“ nejen v tradičním smyslu jako tvůrce archivního fondu/sbírky, ale jako objektu aktuální předarchivní péče ze strany veřejného archivu. V tomto významu otázku neřeší jednoznačně ani současná česká archivní legislativa ani metodika pro vymezení archivních fondů. To mj. znesnadňuje objektivní a bezchybné určení, která regionální nebo detašovaná pracoviště těch vertikálně strukturovaných původců, jejichž ústředí bezpochyby náleží do péče Národního archivu, lze jednoznačně považovat za ze zákona náležející také do péče Národního archivu. Řešení této problematiky předpokládá zkoumání organizačních schémat, rozhodovacích mechanismů, spisové služby, agend a informačních toků u vybraných vedlejších pracovišť ve vztahu

k centrále. Především však ve spolupráci se SOA, které doposud archiválie z činnosti těchto pracovišť ukládají, bude nezbytné objektivně vyhodnotit výběr archiválií u nich a obsahové profily takto vytvářených archivních fondů a pohledy na jejich badatelské využití z hlediska regionálního. Praktickým výsledkem tohoto aplikovaného výzkumu by měla být žádost Národního archivu o přenesení péče o tyto součásti původců do péče SOA a to na základě objektivnější analýzy než tomu bylo doposud (převažují hlediska tradiční a formálně-právní).

Kvantitativní a kvalitativní údaje o jednotlivých skartačních řízeních, přejímkách, státních kontrolách a správních řízeních a v omezené míře o spisových normách se na pracovišti Národního archivu, které zajišťuje předarchivní péči u veřejnoprávních původců, ukládají v různé kvalitě a úplnosti již od 70. let 20. století a jejich roční a dlouhodobější vyhodnocení se od počátku 90. let postupně stabilizovala. Pokračuje se ve vyhodnocování výkonů předarchivní péče z různých kvantitativních i kvalitativních hledisek, a to jak pro období roční, tak současně na základě mnoholetých vývojových řad. Z takto získávaných informací lze hodnotit víceleté trendy souhrnně pro všechny sledované původce, jejich typologické skupiny i pro jednotlivé původce. Aplikovaný výzkum v této oblasti nabízí rozvíjení dalších možností jak hodnotit výkon předarchivní péče z hlediska původců i samotného archivu.

Dalším problematickým okruhem je efektivní zpřístupnění digitálních archiválií, včetně digitalizovaných, v rámci archivních portálů, ale i dalších specializovaných iniciativ (např. APEX, Monasterium, Bavarica). Zde již spolupracujeme s archivy v německé jazykové oblasti – tj. s německými a rakouskými kolegy. Směřujeme k realizaci platformy pro digitální archivaci a zpřístupnění, která by umožnila pracovní setkávání a výměnu praktických zkušeností v této oblasti. V italské jazykové oblasti se vytvořila obdobná spolupráce – ve vědeckém výzkumu bude řešena digitalizace diapozitivů nejvzácnějších map a plánů z Rodinného archivu toskánských Habsburků. Jedná se o mapy, které jsou uloženy od roku 1990 ve Státním archivu ve Florencii (výstava map v ASFi, *La Toscana dei Lorena*) a dosud v rámci projektu nebyly kvůli finančním problémům zdigitalizovány. Úkolem bude pověřena Eva Gregorovičová. Na starší projekt bezpečnostního výzkumu navazuje postupný upgrade digitalizace deskových negativů (Emílie Benešová a externí spolupracovníci).

Drobnějšími konkrétními projekty mohou být společné virtuální archivní pomůcky pro fondy postihnuté rozlukou ve 20. letech 20. století – spolupráce s Rakouskem, eventuálně i s Polskem či Slovinskem. Zároveň s pomůckami by bylo možné zpřístupnit některé dokumenty digitálně. Takovým pilotním projektem by mohlo být zpřístupnění mapové sbírky bývalé dvorské komory (konzultováno s vídeňskými kolegy).

Na hranice mnoha oborů stojí nově podávaný projekt v Programu bezpečnostního výzkumu České republiky 2015–2020, označený prozatím pracovním názvem *Komparace a rizika právní úpravy a bezpečného archivního uložení a využití osobních údajů pro potřeby státu i ve veřejném zájmu*. Projekt se zabývá problematikou osobních a citlivých osobních údajů obsažených v archiváliích v rámci sítě českých veřejných archivů, jejich náležitou ochranou, nakládáním s nimi a možnostmi zpřístupňování archiválií obsahujících osobní a citlivé osobní údaje v měnícím se legislativním prostředí. Na podkladě průzkumu archivní praxe v této oblasti v České republice a široce založené srovnávací analýzy legislativních úprav nakládání s archiváliemi obsahujícími osobní a citlivé osobní údaje a jejich zpřístupňování včetně analýzy procesních postupů archivů při naplňování legislativních předpisů v této oblasti ve vybraných zahraničních státech bude realizováno více konkrétních výstupů s dopadem na úpravu praxe českých archivů v této sféře i na adaptování české archivní legislativy. Za prvé má za cíl vytvořit analýzu rizik spojených s existencí osobních údajů v archiváliích, jejich zpřístupňováním a možným zneužitím, a to ve vazbě na analýzu archivních fondů umístěných v českých archivech a současně českého právního řádu včetně základních lidských práv definovaných českým ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Tyto zahrnují na jedné straně ochranu soukromí a nedotknutelnosti osoby, na druhé straně svobodu bádání a přístupu k informacím. Komparace těchto základních práv ve vztahu ke zpřístupňování archiválií obsahujících osobní a citlivé osobní údaje a to i v souvislostech dalších právních předpisů či evropských směrnic či nařízení bude také předmětem posouzení. Klíčovým výsledkem také bude soupis typických fondů uložených v českých veřejných archivech a obsahujících osobní a citlivé osobní údaje včetně charakteristik těchto údajů. Za druhé bude výsledkem certifikovaná metodika popisující postup archivů při zpřístupňování osobních a citlivých osobních údajů včetně navržení nejefektivnějšího postupu anonymizačních prací. Zde budou ve vazbě na projekt Bezpečnostního výzkumu Národního archivu *Zajištění ochrany archivních dokumentů* analyzovány také možnosti anonymizace digitalizovaných kopií archiválií. Dalším podstatným výsledkem projektu bude zpracování podkladů a návrh změny archivní legislativy upravující nakládání s osobními a citlivými osobními údaji obsaženými v archiváliích.

Péče o fyzický stav archiválií

Projekty podpořené dotací na vědu a výzkum – hlavní řešitelé

Prioritou v oblasti konzervátorského výzkumu je pětiletý projekt Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI – *Metodika hodnocení*

vlivu kvality ovzduší na knihovní a archivní fondy (řešitel Michal Ďurovič, ve spolupráci s Národní knihovnou a Ústavem chemických procesů Akademie věd České republiky). Zabývá se vlivem prachu a aerosolů na archivní dokumenty. V roce 2014 pokračoval dlouhodobý a systematický průzkum znečištění vybraných depozitářů státních okresních archivů korozivními plyny pomocí indikačních Ag/Cu kupónů AAF Technology. Měření probíhalo od prosince 2013 v Lounech a v Trutnově.

Národní archiv v roce 2014 pokračoval také ve sledování mikrobiologické kontaminace depozitáře Národního archivu v Praze – Dejvicích. Výskyt plísní byl shledán jako nulový. Ve venkovním prostředí bylo množství plísní větší, ale jednalo se o běžný nález odpovídající danému ročnímu období.

V roce 2014 bylo provedeno měření vlivu prachových částic zachycených na celulózové filtry v Knihovně regionálního muzea Teplice a v Národním archivu v Praze – Dejvicích. Jednalo se o vzorky připravené během jarní, letní a podzimní kampaně v roce 2013 a zimní kampaně v roce 2014. Získané výsledky potvrzují závěry předchozích měření ve Zlaté Koruně a Třeboni. Filtry Whatman 41 podléhají po expozici prachu a umělému vlhkému stárnutí významným změnám. Tyto degradační procesy je možné sledovat stanovením průměrného polymeračního stupně. Rozdíl mezi vzorky PM1 a PM10 je minimální, což potvrzuje předpoklad rozhodujícího významu frakce PM1. Citlivost měření by bylo možné dále zvýšit použitím celulózových filtrů o vyšší počáteční hodnotě DP.

V rámci projektu byly testovány různé typy archivních a knihovních krabic proti vnikání prachu. Odolnost proti vnikání prachu byla zkoušena ve smyslu normy ČSN EN 60529. Krabice byly fixovány v testovací komoře pomocí lanek v poloze odpovídající jejich obvyklému uložení. Prachovou náplní komory byl mastek. Velikost částic je normou definována tak, že musí projít sítí se čtvercovými oky, přičemž jmenovitý průměr drátu síta je 50 μm a jmenovitá velikost oka je 75 μm . Množství mastkového prachu v komoře bylo 2 kg/m^3 . Test byl proveden při teplotě 55 $^{\circ}\text{C}$ a relativní vlhkosti 30 %. Tyto podmínky zabraňují agregaci částic mastku. Doba trvání zkoušky byla 1 hodina. Do každé krabice byly na dno umístěny tři předem zvážené plastové misky. Posouzení prachotěsnosti krabic bylo provedeno porovnáním celkové hmotnosti prachu, který byl deponován na těchto miskách. Hlavní cesty pronikání prachu bylo možné pozorovat také vizuálně a dokumentovat fotograficky. Z výsledků testu vyplynulo, že vhodná je zřejmě taková konstrukce krabice, u které je cesta vnikajícího plynu nebo aerosolu dovnitř co nejdelší, pokud možno horizontální, a u kterých je vrstva vzduchu mezi povrchy lepenky co nejtenčí. Tímto způsobem je větší část prachových částic deponována nebo absorbována na vnějších plochách krabice. To se

pravděpodobně týká nejen relativně hrubých prachových částic, jaké byly testovány v tomto případě, ale do značné míry také jemných frakcí pevných aerosolů. Ochranná funkce skládacích krabic je v praxi samozřejmě ovlivněna řadou dalších faktorů. Patří mezi ně především jejich orientace (na výšku nebo na šířku), pečlivost složení výseku, způsob jejich naplnění a také velikost mezer mezi krabicemi v regálech.

Národní archiv získal v roce 2011 podporu ze zdrojů Ministerstva vnitra pro vědu a výzkum v bezpečnostní oblasti na velmi potřebný výzkumný projekt *Zajištění ochrany archivních dokumentů důležitých pro potřeby státu* (garant Karel Koucký, VG20112014054). Projekt byl ukončen v roce 2014. Řešil technologické a ekonomické aspekty bezpečnostního a ochranného snímkování, a je velkým přínosem pro management archivu a metodicky připravuje obor na situaci, kdy bude nutné z finančních důvodů či naprosté nedostupnosti na trhu ukončit analogové řešení. Pozornost projektového týmu byla věnována několika paralelním výzkumným aktivitám. V první řadě byl dokončen rozsáhlý zahraniční průzkum na poli ochranné digitalizace a uchovávání digitálního obsahu. Problematika vytváření bezpečnostních kopií archiválií byla diskutována na půdě britského Národního archivu a Archivu města Westminster, v říjnu 2014 byla realizována zahraniční cesta do australského Melbourne, ve kterém se konala mezinárodní odborná konference iPRES 2014 věnovaná dlouhodobému uchovávání dat. Další výzkumnou aktivitou byl plošný průzkum současných možností archivů v oblasti vytváření bezpečnostních kopií archiválií realizovaný na reprezentativním vzorku českých státních archivů. Klíčový význam pro naplňování plánovaných výsledků projektu měla průběžná práce projektového týmu na certifikované metodice zabývající se vytvářením bezpečnostních kopií archiválií v digitální podobě. Po celý rok kontinuálně pokračovala v rámci činnosti projektového digitalizačního pracoviště digitalizace vybraných fondů Národního archivu a Státního oblastního archivu v Praze s cílem alternativním způsobem zabezpečit do budoucna uchování informační hodnoty významných archiválií obou institucí. A konečně velký prostor byl rovněž vyhrazen aktivitám směřujícím k administrativnímu ukončení projektu (finanční audit projektu, optimalizace dosažených výsledků apod.). Jeden z výstupů, metodika, bude certifikována odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR a vydána tiskem v roce 2015. Výstupy jsou synergické s projektem dlouhodobého uchování elektronických archiválií NDA a dalšími, jež se věnují zpřístupnění digitálních dat v národní i mezinárodní dimenzi.

Nově se budeme ucházet spolu s partnery (Vysoké učení technické v Brně, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Centrum organické chemie, s. r. o., Ústav chemických procesů Akademie věd České republiky) o tematickou výzkumnou podporu z oblasti

bezpečnostního výzkumu pro projekt *Pokročilý identifikační element pro rozpoznání archiválií*. Výzkumný tým Národního archivu by tvořili Benjamin Bartl, Hana Paulusová, Lenka Bartlová, Štěpán Urbánek. Hlavním cílem projektu je experimentální vývoj tzv. neviditelných sensorů na vybrané typy archiválií. Jedná se o archivní dokumenty, u kterých dochází k nebyvalému nárůstu případů jejich zcizování. Jde o závažný problém zasahující celý středoevropský region. Element nemůže zabránit samotnému odcizení, avšak je schopen jednoznačně, při zachycení dokumentu určit, že jde o dokument odcizený a poskytnout informaci o jeho původu. Právě tento typ informace je považován bezpečnostními experty za klíčový. Množství archivovaných, především listinných dokumentů, je obrovské. Jejich cena na černém trhu neustále roste. Zpětné zařazení i prosté prokázání, že jde o zcizený artefakt, je často hlavním problémem souvisejícího řízení při zadržení podezřelých předmětů a osob. Je třeba zdůraznit, že element je neviditelný (pouze při použití elektronového mikroskopu a znalosti přesné polohy na dokumentu), má charakter plochy o rozměru řádově mm² a tloušťce 300 až 600 nm (nanometrů!), je transparentní a jeho poloha na chráněném artefaktu je bez příslušných dalších znalostí a instrumentace neodhalitelná. Pachatel, překupník nebo nelegální majitel o jeho přítomnosti ani poloze na dokumentu tedy neví. Element se "hlásí" odezvou (selektivně modulovanou elektrickou odezvou indukovanou světelným zábleskem). Ta je unikátní a může v sobě nést například přesnou informaci o původu dokumentu, jeho příslušnosti k určitému konkrétnímu archivu, a ještě "jemněji", z jakého hlavního dokumentárního svazku zadržený artefakt například pochází. Možnost tzv. přečíst tuto informaci je opět vázána na unikátní zařízení. Mírou ochrany a obsahem vložené informace je tento element kvalitativně na vyšší úrovni než například hologramy, magnetické tečky, nanoprachové segmenty nebo čárové kódy. Projekt přispívá k vývoji účinných metod k potírání specifického druhu závažné organizované kriminality.

Dílčí projektové cíle jsou tři:

- 1) Experimentální vývoj vhodného a rychlého označování velkého počtu archivovaných listin, u kterých je předpokládáno zvýšené riziko odcizení. Jde například o dokumenty, které jsou zapůjčovány k prezenčnímu zkoumání badatelům ve studovnách ve velkých souborech. Zjistit, že z velkého zapůjčeného souboru pak chybí několik stran, je prakticky nemožné. Značení jednotlivých listů musí být rychlé, snadné, nevyžadující přítomnost specialisty. Avšak musí zabezpečit označení v požadované kvalitě tak, aby nedošlo k poškození dokumentu, a dále, aby byla zabezpečena plná funkčnost elementu a samozřejmě, aby byla zachována jeho vizuální i jiná neodhalitelnost. Pro tyto účely bude vyvinuta (modifikována) metodika lokálního plošného piezoelektrického tisku.

2) Je třeba zdůraznit, že tyto elementy byly již vývojově na bázi základního výzkumu zcela dokončeny (ve skupinách žadatelů). Jejich funkčnost i použitelnost byly také již jednoznačně prokázány. Elementy jsou z běžného pohledu velmi odolné, k papírovému nebo textilnímu podkladu dobře přilnavé. Ovšem, vzhledem ke specifikům této jejich aplikace, je naprosto nezbytné se též zaměřit na testy urychleného stárnutí a vliv konzervačních metod. Element musí být dlouhodobě funkční. Pak si lze představit přeznačení, případně nový přístup odrážející nové vědecké poznatky. Testy urychleného stárnutí s vlivem na funkčnost elementů je třeba považovat za další vedlejší cíl projektu.

3) Třetí dílčí projektový cíl zahrnuje adaptaci současného detekčního zařízení pro běžné používání v kriminalistické nebo archivní praxi. Čtecí zařízení se skládá z několika částí, mezi nimiž dominuje zdroj monochromatického světla o vysoké energii, fokusační geometrie světelného paprsku a dále elektrochemická část, ve které dochází k samotnému "přečtení" informace. Tento úkol je dobře řešitelný s pomocí diod emitujících v určité oblasti spektra a s miniaturizovanou elektrochemickou částí.

Projekty nepodpořené tematickou dotací – vlastní, částečně z institucionální podpory vědy

V roce 2012 byla zprovozněna technologie hromadné odkyselování BCP C500 (Bückeburský konzervační proces) za pomoci institucionální podpory vědy. Ve stejnou dobu byl Národní archiv požádán kolegy z Německa o podporu a aktivní účast v nově vzniklé pracovní skupině ISO/TC 046 NP TS De-Acidification of Paper, jejímž úkolem je vypracovat mezinárodní standard ISO pro hodnocení metod hromadného odkyselování. V současné době pracuje řada systémů a metod hromadného odkyselování převážně v Evropě a USA. Jednotlivá výzkumná pracoviště (včetně Národního archivu v Praze) sice metody studují a testují, aby získaly dostatečné znalosti o technologiích, ale výsledky jsou mnohdy obtížně srovnatelné. Navíc pro archivy a knihovny, které nemají svůj vlastní konzervátorský výzkum nebo technologie a restaurátory, je orientace v nabídce služeb hromadného odkyselování velmi obtížná. Proto by připravovaná norma měla přesně definovat nejen parametry, kterých by mělo být odkyselením dosaženo (pH, alkalická rezerva, distribuce neutralizační látky, mechanické vlastnosti atd.), ale také v této normě budou přesně popsány dva až tři typy papírů pro laboratorní testy (srovnání výsledků) a požadavky na průběžnou kontrolu samotného odkyselovacího procesu. Zákazník (archivy, knihovny) potom bude mít jistotu, že pokud dodavatel služby bude garantovat shodu s touto normou, je proces pro dokumenty vhodný a bez rizika. V roce 2014 byly podrobně diskutovány a formulovány jednotlivé paragrafy.

Proběhla dvě setkání členů přípravného týmu – ve Washingtonu a Krakově (tohoto setkání se zúčastnil za archiv Michal Ďurovič).

Setkání členů pracovní skupiny ISO/TC46/SC10 pro přípravu mezinárodního standardu ISO 18344 Effectiveness of paper deacidification processes se v roce 2015 uskuteční ve švýcarském Bernu.

Zkušenosti našeho archivu nejsou jen v rovině teoretické, ač jsme definitivně před dvěma lety z finančních důvodů opustili cestu předložení projektu na záchranu evropského kulturního dědictví v rámci programů EHP/Norsko, kterou jsme plánovali mnoho let společně s Moravskou zemskou knihovnou v Brně. Problematicke se věnují i tradiční setkání představitelů restaurátorských pracovišť evropských národních archivů. V roce 2015 se bude toto zasedání konat v lotyšské Rize. Podněty ke spolupráci přicházejí i ze Slovenské republiky.

Další významnou část institucionální podpory věnujeme otázkám zpětné konverze z digitální do analogové podoby pro případ bezpečnostních rizik. Pokračujeme v činnostech, definovaných předešlým výzkumem, což je především optimalizace provozu. Tato problematika souvisí i s výše zmíněným výzkumným projektem *Zajištění ochrany archivních dokumentů důležitých pro potřeby státu*. V minulých letech byla na základě řešení grantového projektu bezpečnostního výzkumu zakoupena z institucionální podpory vědy technologie COM, která umožňuje ukládání digitálních dat, jejichž stabilita a dlouhodobá uchovatelnost nebyla dosud prokázána, do 35mm bezpečnostního mikrofilmu. Bezpečnostní mikrofilmy se v archivech pořizují od padesátých let minulého století a představují dodnes jediný bezpečný a dlouhodobý způsob uložení reprodukcí vzácných a důležitých archiválií. V případě zničení archiválie, je pak tedy k dispozici tato její bezpečná reprodukce. Technologie COM je velmi výkonná a umožňuje zabezpečení velkého množství digitálních reprodukcí archiválií. Proto je potřeba pořizování digitálních dat urychlit a následně zabezpečit. K tomu je třeba vybavit archiv produktivními technologiemi, jimiž jsou např. digitální zrcadlovky či grafický software.

V oblasti prevence rizik je důležitá i mezinárodní spolupráce čerpající také ze starších výzkumných projektů, jejichž poznatky dále inovuje. V prvním čtvrtletí roku 2015 se uskuteční v Berlíně pravidelné zasedání European Working Group on Disaster Prevention, kterého se účastní Michal Ďurovič.

Přírodovědný konzervátorský výzkum v letech 2014–2016 kromě zmíněných výzkumných projektů bude zaměřen na následující okruhy problémů, které tradičně vycházejí

z konkrétních potřeb restaurátorské praxe státních archivů. Řada témat bude řešena v rámci bakalářských, diplomových nebo doktorských prací studentů Vysoké školy chemicko-technologické v Praze nebo Fakulty restaurování Univerzity Pardubice:

Konzervace rukopisů poškozených železo-gallovými inkousty. Vývoj technologie restaurování poškozených rukopisů železagalovými inkousty. V roce 2014 se pokračovalo v hledání vhodných způsobů zpevňování poškozeného papíru vlivem koroze inkoustů s využitím nevodné technologie. Zpevnění poškozené papírové podložky se provádělo pomocí filmu BEVA 371 již studovaného v rámci diplomové práce (Ing. Eva Hrbáčková, VŠCHT Praha). Proběhlo několik zkoušek aplikace filmu s různými typy japonského papíru na archivní materiál. K této aplikaci byl využíván vakuový vyhřívaný stůl, který zajišťoval rovnoměrné zahřívání filmu a vytvoření kvalitního lepeného spoje. Výzkumný úkol bude pokračovat testy zpevnění papírového knižního bloku poškozeného železagalovými inkousty s využitím vyhřívaného stolu a materiálu Beva. S problematikou stabilizace železagalových inkoustů bude souviset i zadané téma diplomové práce.

Stabilizace železagalových inkoustů s použitím metoxymagneziummetylkarbonátu a tetrabutylamonium bromidu (diplomová práce studentky VŠCHT). Historické železo-gallové inkousty způsobují hydrolytickou a oxidační destrukci papírové podložky. Tyto inkousty se v současné praxi stabilizují vodnými roztoky fyátu vápenatého a hydrogenuhličitanu vápenatého. Využití nevodných metod zatím nebylo podrobněji studováno. Jednou z možností je použití tetrabutylamonium bromidu a metoxymagneziummetylkarbonátu. Práce se bude týkat zpracování současných poznatků s následnými experimenty, jejichž cílem bude ověření účinnosti této metody na stabilizaci železo-gallových inkoustů.

Příčiny poškození a metody konzervování voskových a šelakových pečetí a olověných bul (v rámci tohoto úkolu je *problematika výskytu výkvětů na voskových pečetích* tématem současné doktorské práce Benjamína Bartla na VŠCHT Praha, studium bude dokončeno). Jedním z nedostatků materiálů na bázi včelího vosku, které jsou v současné době používány pro restaurování pečetí, je tendence ke vzniku bílých krystalických výkvětů. Tyto výkvěty jsou tvořeny převážně nenasycenými uhlovodíky, které jsou ve včelím vosku přirozeně obsaženy. V uplynulém roce byla jednak dokončena část práce věnovaná studiu příčin jejich vzniku, jednak bylo dosaženo pokroku při hledání možností omezení tohoto jevu. Pomocí kombinace metod NMR pevné fáze a FTIR byla potvrzena a upřesněna představa vzniku výkvětů, formulovaná minulý rok na základě kalorimetrických měření. Základní příčinou je zřejmě omezená mísitelnost nenasycených uhlovodíků s ostatními složkami včelího vosku v pevné fázi. Bylo zjištěno, že část molekul nenasycených uhlovodíků zůstávají i po

makroskopickém ztuhnutí přetaveného vosku po dobu několika týdnů až měsíců ve vysoce pohyblivém stavu, podobném kapalné fázi. Během této doby tyto molekuly snadno migrují k povrchu, kde dochází k jejich zakoncentrování a následné krystalizaci. To je potom patrné jako vznik výkvětu. Proces migrace k povrchu je ovlivněn především teplotní historií vzorku a teplotními podmínkami uložení. Vznik výkvětů je nejrychlejší při teplotách blízkých 4 °C a se zvyšující se teplotou se zpomaluje. Při teplotách kolem 20 °C je vrstva výkvětů vzniklá v průběhu jednoho roku téměř nepozorovatelná. Tuto skutečnost je vhodné vzít v úvahu při navrhování podmínek dlouhodobého uložení voskových předmětů. Praktický význam má také poznatek, že zlepšení odolnosti voskových směsí používaných při restaurování proti vzniku výkvětů je možné dosáhnout přidavkem cca 10 % damarové pryskyřice. Příměs pryskyřice zřejmě omezuje pohyblivost molekul nenasycených uhlovodíků a zamezuje tak jejich migraci k povrchu. Metoda je účinná při uložení v běžných depozitárních podmínkách (15 °C), při teplotě 4 °C ovšem selhává. Do jisté míry je možné omezit vznik výkvětů také temperací vosku na teploty 35–40 °C po dobu několika dní. Příčina není dosud zcela objasněna, pravděpodobně však souvisí se zvýšením uspořádanosti řetězců molekul vosku, ke kterému při mírně zvýšených teplotách dochází. Je možné, že část alkenů za těchto podmínek krystaluje ve hmotě materiálu. Možnosti praktického využití tohoto postupu jsou omezené.

Výběr vhodného adheziva pro lepení poškozených historických pečeti ze včelího vosku
V současné době se sbírají zkušenosti z praktického použití adheziva v archivech a připravuje článek.

Studium vlastností lepidla EVACON-RTM. Toto kopolymerní ethylen-vinylacetátové lepidlo je v současné době nabízeno i pro restaurátorské a knihařské účely, před jeho použitím ve státních archivech České republiky bude nutné laboratorně ověřit jeho vlastnosti a odolnost proti stárnutí. EVACON-R je vodou ředitelné disperzní lepidlo určené pro restaurátorské účely, dodávané společností Conservation by Design. Jedná se o kopolymer ethylenu a vinylacetátu bez přídavku změkčovadel, hodnota pH uváděná výrobcem je 7,5. Cílem práce je nezávislé ověření stability tohoto adheziva a vhodnosti jeho používání při výrobě archivních obalů. Výhodou tohoto lepidla ve srovnání s českým výrobkem Akrylep 545x2 je jeho snazší zpracovatelnost. Podle plánu bude lepidlo podrobeno stejným testům, jaké byly použity v roce 2003 při studiu vlastností dalších srovnatelných výrobků na trhu (Akrylep 545x2, Duvilax BD 20). Tyto zkušební metody zahrnují měření vlivu aplikace adheziva na mechanické, optické a chemické vlastnosti papíru, a to jak před stárnutím, tak po stárnutí. Příprava vzorků je naplánována na 1. čtvrtletí roku 2015.

Použití sulfátové buničiny pro doplňování papíru (bakalářská práce studentky VŠCHT). Práce bude zaměřena na použití směsí bělených a nebělených buničin pro doplňování chybějících částí papírových dokumentů. Výhodou tohoto postupu by měla být mimo jiné lepší barevná shoda doplňku s originálem, než je tomu při dobarvování pomocí azobarviv. Použitelnost metody bude posouzena na základě výsledků měření změn mechanických, optických a chemických vlastností, ke kterým dochází v průběhu umělého stárnutí.

Konzervace současných i historických fotografických technik. Testování účinnosti dezinfekce a čištění albuminových fotografií. Pro ošetření albuminových fotografií, které jsou napadené živými mikroorganismy, nemohou být použité stejné dezinfekční přípravky jako pro želatinové fotografie. Cílem je tedy najít optimální přípravky a postupy, které by albuminové fotografie nepoškozovaly. Černobílé stříbroželatinové pozitivy na podložce z barytového papíru tvoří početnou část archivních a knihovních fondů. Tento fotografický materiál je snadno napadnutelný mikroorganismy, které mohou způsobit vážná poškození, a proto je zapotřebí jejich výskyt eliminovat vhodnou dezinfekční metodou.

Cílem této práce bylo studium vlivu vybraných dezinfekčních metod na stabilitu černobílých želatinových fotografií. Za tímto účelem byla sledována odolnost jednotlivých vrstev fotografického materiálu (obrazové vrstvy se světlocitlivou látkou rozptýlenou v želatině, papírové podložky s barytovou vrstvou a samotné fotografické želatiny) těmito dezinfekčními metodami. Byly vybrány tři dezinfekční metody, běžně užívané při konzervování archiválií, jejichž další výhodou je jednoduchost nebo možnost hromadné aplikace: dezinfekce parami butanolu, ethylenoxidem a γ -zářením. Na obrazové vrstvě fotografií a samotné papírové podložce s barytovou vrstvou byly měřeny optické vlastnosti (celková barevná diference, UV-VIS reflexní spektroskopie) po aplikaci dezinfekčních metod a po následném umělém stárnutí vlhkým teplem a světlem. U fotografické želatiny byla stanovena změna struktury po aplikaci dezinfekčních metod pomocí stanovení limitního viskozitního čísla, FTIR spekter, pH a aminokyselinového složení.

Z naměřených dat vyplynulo, že z hlediska všech zkoumaných vlastností představuje nejvyšší riziko pro černobílý fotografický materiál γ -záření, jelikož ovlivňuje jak optické vlastnosti obrazové vrstvy a papírové podložky, tak strukturu fotografické želatiny snížením její molární hmotnosti. Podobné, ale kvantitativně nižší změny materiálu byly zaznamenány také po dezinfekci ethylenoxidem. Minimální riziko pro materiál naopak představuje dezinfekce v parách butanolu, která sice mírně ovlivňuje molární hmotnost fotografické

želatiny, ale optické vlastnosti fotografického obrazu i papírové podložky zůstávají nezměněny.

Test fotografické aktivity (PAT). Splnění požadavků testu fotografické aktivity je jedním z kritérií hodnocení kvality obalových materiálů pro dlouhodobou archivaci fotografických a jiných citlivých dokumentů. Tento test vyhodnocuje chemické interakce materiálů jako je papír, lepenka, plasty, adheziva, inkousty, laky a různé lepicí pásy se stříbroželatinovými fotografiemi, barevnými želatinovými fotografiemi, ink-jetovými tisky, elektrostatickými tisky a podobně. Nebere v úvahu možné fyzikální poškození způsobené slepováním, zapouštěním barviv, migrací adheziv nebo plastifikátorů, ani stabilitu samotných obalových materiálů. Provedení testu popisuje norma ISO 18916:2007 (Imaging materials – Processed imaging materials – Photographic activity test for enclosure materials). Testovaný materiál je obvykle inkubován po dobu 15 dnů spolu se dvěma citlivými detektory při 70 ± 1 °C a 86 ± 3 % relativní vlhkosti. Míra degradace detektorů je vyjádřena pomocí měření změny jejich denzity a popisem uniformity těchto změn. Výsledky jsou porovnány se změnami, ke kterým došlo u referenčních vzorků inkubovaných s filtračním papírem. V uplynulém roce byly provedeny nezbytné teoretické i praktické přípravy pro provádění tohoto testu pro stříbroželatinové fotografické materiály ve výzkumné laboratoři Národního archivu. Tyto přípravy zahrnovaly zakoupení a studium souvisejících prováděcích norem (ISO 5-2, ISO 5-3, ISO 5-4) a následně vhodného denzitometru (X-Rite 310 TR). Pro testy bylo nutné pořídit také detektory interakce fotografického obrazu, které jsou tvořeny definovanou želatinovou vrstvou s obsahem koloidního stříbra nanesenou na polyesterové podložce. V současné době je laboratoř Národního archivu materiálně vybavena pro provádění tohoto testu. Před zahájením rutinních testů bude ještě nutné získat určitou praktickou zkušenost s vyhodnocením vzniku skvrn na povrchu detektorů, které je do jisté míry subjektivní. Pro pohodlnější manipulaci se vzorky bude také vhodné vyrobit kovové stojánky.

Vliv nanočástic stříbra a jiných kovů na mikromycety. Mimo plánované úkoly byly testovány přípravky obsahující různé množství nanočástic stříbra a dalších látek (zejména zinku) na mikromycety vyskytující se na archiváliích. Bylo zjištěno, že tento typ přípravků není příliš vhodný pro dezinfekci knih a archiválií, protože způsobuje změnu jejich zabarvení. Práce byla provedena ve spolupráci s Ing. Jiřím Rathouským, CSc. a Mgr. Radkem Žouželkou z Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského Akademie věd České republiky.

Identifikace a analýza fotografického materiálu z fondu Svaz nuceně nasazených byla zahájena v roce 2012 ve spolupráci 6. a 10. oddělení a externího pracovníka. Financován je

v rámci institucionální podpory vědy. Cílem projektu je rozbor fondu, reflektující jeho genezi, obsahovou skladbu i analýzu použitých technik při jeho adjustaci s ohledem na budoucí restaurátorské zásahy. Dochází k postupné evidenci materiálu, analýze použitých lepidel a následné konzervaci. Odborným garantem je Zora Machková.

Oddělení péče o fyzický stav archiválií Národního archivu bylo požádáno kolegy z restaurátorského oddělení Archivu Slovinské republiky v Lublani o pokračování úspěšného workshopu realizovaného v roce 2014, zaměřeného na restaurování fotografií pro restaurátory ze Slovinska. Nový běh by se měl uskutečnit v červnu nebo září roku 2015. Workshop opět povede restaurátorka Blanka Hnulíková. Táž zorganizovala dva workshopy *Negativy – historický vývoj, poškození a ukládání* pro Státní okresní archiv v Olomouci a pro Státní oblastní archiv v Praze. Workshop s názvem *Měkká konzervační vazba* jsme pořádali společně s Národní knihovnou.

Vzhledem k letité a velmi těsné spolupráci oddělení péče o fyzický stav archiválií Národního archivu a Ústavu chemické technologie restaurování památek VŠCHT Praha je postupně připravován vznik společného výzkumného pracoviště pro oblast konzervování a restaurování archiválií v České republice. Toto spojení a spolupráce prakticky existuje neformálně více jak 20 let, a proto by se jednalo o „institucionalizaci“ a smluvní partnerství této spolupráce mezi vysokou školou a paměťovou institucí. Národní archiv by se tak stal fakultním pracovištěm Fakulty chemické technologie VŠCHT Praha. Zázemí vysoké školy by do budoucna mohlo být též využito pro nezbytné pravidelné doškolování restaurátorů a konzervátorů státních archivů.

Z plánovaných setkání odborníků roku 2015 je nutné zmínit konferenci Asociace muzeí a galerií na podzim 2015 a tradiční, již XVI. Seminář restaurátorů a historiků v Opavě, kde jistě bude využito zdrojů z institucionální podpory vědy.

c) Inovace

Veřejná správa

Projekty podpořené dotací na vědu a výzkum – hlavní řešitelé

V roce 2014 byl úspěšně splněn projekt Beta Technologické agentury České republiky TB0100MV037 – *Agenda státního občanství a možnosti jejího zefektivnění* (řešitelé Zdeňka Kokošková, Alena Skipalová, František Štverák a Jiří Bernas). Celý projekt sestával ze čtyř základních úkolů: digitalizace pilotních zdrojů informací, tvorba specializovaných webových stránek, realizace efektivního poloprovozu a příprava metodického návodu pro zapojené subjekty. Kolegové ve spolupráci s pracovníky odboru archivní správy a spisové služby

Ministerstva vnitra ČR vydali certifikovanou metodiku týkající se vyřizování státoobčanské agendy ve státních archivech. Metodika a navržené pracovní postupy se již teď běžně využívají ve veřejné správě (*Metodický návod k vyřizování státoobčanských žádostí při dohledávání dokumentů v archivech v návaznosti na elektronickou spisovou službu*. Vyd. J. Bernas, Z. Kokošková, L. Linhartová, E. Lehečková, L. Mládková, O. Pejs, A. Skipalová, F. Štverák. Ministerstvo vnitra, Praha 2014). Metodika bude publikována ve věstníku Ministerstva vnitra a bude závazná pro všechny subjekty, které se na zmíněné agendě, při níž je třeba dohledávat archivní dokumenty, podílejí. Udržitelnost je tedy plně zabezpečena, dokonce se rozvíjí navazující drobné digitalizační projekty za pomoci institucionální podpory vědy a uvažuje se o zracionalizování obdobných agend ve veřejné správě za pomoci digitalizace a důslednému využití nástroje datových schránek. V návaznosti na výše uvedený projekt Technologické agentury České republiky se hodláme zabývat efektivnějším vyřizování agendy v podmínkách Národního archivu. Rezervy jsou zejména ve fázi vyhledávání a ve fázi pořizování digitálních kopií. Výstupem bude definování jednotného postupu a zaškolení příslušných pracovníků. Přesnější finanční prostředky na programátorské práce a na nákup software bude možno definovat až po nastavení jednotného postupu. Finanční částka bude třeba k analýze možných softwarových řešení vyhovujících zvolenému postupu, či vytvoření funkčního vzorku, pokud by takové řešení neexistovalo. V této fázi je potřeba licence Adobe Acrobat pro tvorbu PDF.

Je třeba s potěšením konstatovat, že veškeré prostředky vnesené do široce založeného výzkumu přinesly ještě větší a výraznější množství hodnotných výsledků než v předcházejícím roce. Výstupy z výzkumu a inovací jsou respektovány, využívány, pozitivně hodnoceny, často i ve formě oficiálních prestižních ocenění. Nejde jen o oficiální grantové úkoly, ale i rozvíjení na platformě běžného fungování klíčových segmentů Národního archivu. Institucionální podpora vědy pak přinesla významnou vzpruhu pro dávno plánované aktivity ve všech typech výzkumu. V roce 2012 byla dotace prioritně zaměřena do oblasti investic a na uvedení těchto investic do chodu. V roce 2013 a v roce 2014 jsme tyto investice plně využili a dokupovali k nim doplňková zařízení, případně jsme byli nuceni realizovat pro opotřebení obměnu.

K technologii koupené před lety z institucionální podpory vědy 3COM se nahrazovala navazující zařízení – již nefunkční starý vyvolávací automat na mikrofilmy byl vyměněn za nový. Jako náhrada za opotřeбенé fotoaparáty se koupil prozatím jeden nový jako zdroj tvorby digitálních dat, jež dáváme k dispozici badatelské veřejnosti. Data se z bezpečnostních ohledů převádí i do mikrofilmu na uvedené technologii 3COM. Velmi kvalitní digitální

fotoaparát NIKON nám tudíž umožňuje pořizovat digitální reprodukce předloh formátu A2 v jediném snímku a s požadovanými parametry. A dále umožňuje šetrné skenování knih, proto byly do plánu digitalizace zařazeny Desky zemské, jejichž skenování probíhá za přísného dozoru restaurátorů. Nákup tohoto fotoaparátu nám rovněž umožnil reinstalovat a upgradovat pracoviště na digitalizaci deskových negativů, což bylo předmětem dřívějšího grantu. Obměna se plánuje i na další léta.

Investicí pro budoucnost je tiskový stroj s lepičkou. Již v roce 2015 se budou první publikace tisknout na vlastním zařízení. Protože produktů výzkumu je hodně, paralelně pokračuje i tisk mimo instituci v podobě služby. Úspory v soutěžích nám umožnily obměnit dataprojektor do přednáškového sálu pro účely workshopů, konferencí i odborných přednášek pro studenty (v archivu probíhá pravidelná výuka pro Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy i pro Vysokou školu chemicko-technologickou) i širší veřejnost. Z větších nákupů je nutno zmínit testovací klimatizační komoru pro vědecké experimenty oddělení péče o fyzický stav archiválií. Pro posílení vnitřní infrastruktury byly zakoupeny dva servery, protože dat sdílených uvnitř výzkumné organizace i informací pro badatelskou obec směrem navenek stále přibývá.

Nákupem odborné literatury jsme také obohatili naše výzkumné možnosti. Ne nepodstatná část financí cílila a bude nadále cílit na zabezpečení obvyklých aktivit vědeckých týmů, tj. na jejich mobilitu doma i v zahraničí za účelem výzkumu, výměnu informací mezi výzkumnými institucemi a v neposlední řadě na prezentaci dílčích i závěrečných výsledků. Posledním je míněna aktivní účast na domácích i zahraničních konferencích a setkáních podobného typu, ale i možnost vydání výstupů základního i aplikovaného výzkumu nepodpořeného cílenou, tematickou dotací. Opakovaně zařazujeme i nákup odpovídající literatury a tvorbu bibliografických databází. Novou položkou bude pořízení knihovnického systému, za pomoci kterého se konečně srovnáme na úroveň obdobných zařízení – knihoven či archivů. Vědecká komunita již delší dobu postrádá od nás služby on-line. Hned po knihovnictví se musíme zabývat prezentací dat i v digitálním archivnictví za pomoci portálových služeb. Všechno naše úsilí v tematickém výzkumu směřuje k nabídce (ale také k příjmu) informací dálkovou formou. Protože prezenční výzkum v Národním archivu se neumenšuje, je nutné také inovovat v delším časovém horizontu více než deset let starý informační systém Badatelna.

Pracovníci archivu se aktivně podílejí na řadě konferencí a seminářů a též je sami organizují. Jejich zaměření kopíruje různé druhy výzkumů v archivu – historiografie, přírodní

vědy, informační technologie, aplikační výzkum pro potřeby státní správy. Následující řádky přibližují alespoň výběrově tyto aktivity dosud nepodchycené.

V únoru 2014 uspořádalo 8. oddělení ve spolupráci s pobočkou ČIS při Národním archivu další z řady seminářů týkajících se problematiky archivace fotografických archiválií a digitalizace. Přednáška Karla Poneše se týkala problematiky digitální obrazové reprodukce a zúčastnilo se jí 185 archivářů, muzejníků a knihovníků (z toho 12 ze Slovenska).

Národní archiv ve svých prostorách každoročně hostí jednodenní konferenci Co po nás zbude, věnovanou elektronickým agendám ve veřejné správě, elektronickým dokumentům a když z nich něco po čase zbude, tak i elektronickým archiváliím. Akce bývá bohatě navštívena. Termín se posunul z obvyklého září až na 7. října 2013. Jiří Bernas a Zbyšek Stodůlka podali informace o projektu Národní digitální archiv a o elektronickém skartačním řízení.

Velký informační potenciál má pro paměťové instituce konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě. Její 15. ročník se tradičně konal v Národním archivu opět v netradičním, o něco předsunutém termínu 26. – 27. listopadu 2014. Do bohatého programu přispěli M. Šuraba příspěvkem Zpětná vazba uživatelů portálu www.badatelna.eu, a dále řešitelé projektu INTERPI Marie Balíková, Miroslav Kunt, Jana Šubová a Nadežda Andrejčíková. Tito prezentovali svůj výzkum i v tureckém Istanbulu na International congress on management of cultural heritage and cultural memory institutions 16. – 21. září 2014 s vystoupením Interoperability in Memory Institutions in Czechia: INTERMI Project. In URLA 2014 : 2014. Miroslav Kunt se podílel na prezentaci Základních pravidel pro státní oblastní archivy v Zámrsku, Litoměřicích, Plzni a Praze a pro ostatní archivy v Praze a Plzni. Pouze zásluhou jeho předchozích vědeckých aktivit se dospělo k tak významné finalizaci pro praxi.

Vše o elektronických dokumentech, elektronických archiváliích a elektronických skartacích je možné se každoročně dozvědět na velkorysém setkávání odborníků v Hradci Králové: Internet v samosprávě a státní správě. Jiří Bernas zde 8. dubna 2014 podal zprávu Aktuální stav projektu NDA, Tomáš Kalina se Zbyškem Stodůlkou pohovořili na téma Vnitřní úřadování v elektronické podobě: chtěné nebo nechtěné dítě? Informace o projektu NDA a elektronickém skartačním řízení sdělila dvojice Jiří Bernas a Zbyšek Stodůlka též na poradě metodiků archivů s Ministerstvem vnitra dne 29. září 2014 v Červené nad Vltavou. Tíž sdělili svou představu o skartačním řízení dokumentů evidovaných v ESS1 na Metodickém dnu Gordic 2014, 11. listopadu 2014 v Praze. Aktuálními otázkami výkonu spisové služby – skartačním řízením se zabýval Zbyšek Stodůlka na Metodické setkání Národního archivu s původci resortu Ministerstva zdravotnictví 25. listopadu 2014, dále na podobném setkání s

původci resortu Ministerstva zemědělství 2. prosince 2014. Týž na poradě ředitelů Státního oblastního archivu v Praze, 11. prosince 2014 referoval o řešení digitálního archivu a provádění skartačních řízení dokumentů evidovaných v eSSI.

Pracovníci oddělení péče o fyzický stav archiválií se v roce 2014 aktivně podíleli na organizování následujících seminářů a workshopů: workshop Měkká konzervační vazba (společně s Národní knihovnou), lektorem byl Karel Křenek; workshop Negativy – historický vývoj, poškození a ukládání (společně se Státním okresním archivem v Olomouci, lektorem byla Blanka Hnuličková; workshop na téže téma a se stejnou lektorkou společně se Státním oblastním archivem v Praze.

Pravidelná jsou setkání národních účastníků evropských projektů. Kolegyně Jitka Křečková a Alena Pazderová podaly přehled o končícím projektu *Aktueller Stand des Projekts ENArC* in ČR, na mezinárodní zasedání ICARUS dne 18. listopadu 2014 v Colmar ve Francii. Zkušenosti Národního archivu České republiky s digitalizací a zpřístupňováním archiválií v rámci mezinárodních projektů sdělila účastníkům tzv. *ENArC Lecture* Jitka Křečková na Generální ředitelství státních archivů ve Varšavě 26. listopadu téhož roku.

Archiváři aktivně vystupovali na odborných setkáních k českým dějinám. Katedra pomocných věd historických a archivního studia filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Národní archiv a Archiv hlavního města Prahy spojily své síly k uspořádání konference na počest padesátého výročí obnovení katedry. Akce *Pomocné vědy historické v současné historiografii a archivnictví* se uskutečnila v Národním archivě ve dnech 22. – 24. října 2014. Hostitelskou instituci zastupovali Jan Kahuda s vystoupením Franz Steinsky, první profesor pomocných věd historických na pražské univerzitě a Eva Gregorovičová s tématem *Využití pomocných věd historických v archivní praxi*.

Dne 4. a 5. listopadu 2014 se v Národním archivě konala s podporou odboru archivní správy a spisové služby MV ČR, u příležitosti 60. výročí vzniku jednotné archivní sítě ČR, konference *Archivy školám, archiváři učitelům*, věnovaná především pedagogickým pracovníkům. Konferenci zaštili ministr vnitra a ministr školství a tělovýchovy. Na přípravě konference spolupracovala většina státních a některé specializované archivy ČR. Kromě obecného bloku probíhalo v rámci konference více než 30 workshopů, zaměřených především na představení různých typů archiválií a možností jejich využití při výuce dějepisu. S velkým ohlasem se setkala prezentace on-line portálů a dva genealogické workshopy. Této dvoudenní konference se zúčastnilo celkem 320 osob. Za Národní archiv vystoupil David Hubený a Monika Sedláková s příspěvkem *Využitelnost archiválií z let 1918–1945 učiteli a studenty*. Viktor Krásenský a Alena Nosková přednesli společný příspěvek *Osud deskových maleb*

Mistra Vyšebrodského oltáře z cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě ve 20. století, Alena Šimánková spolu s dr. Tomášem Bursíkem (Archiv bezpečnostních složek) vystoupili s příspěvkem Politická perzekuce v archivních souborech Národního archivu a Archivu bezpečnostních složek. Případ Růženy Vackové a případ majora Brykse.

Lenka Matušíková referovala o matrikách židovské náboženské obce v Teplicích na mezinárodní konferenci pořádané Židovskou náboženskou obcí v Teplicích a Ústavem hospodářských dějin filozofické fakulty Univerzity Karlovy ve Vlastivědném muzeu v Teplicích dne 25. dubna 2014. Na mezinárodní vědecké konferenci Dějiny venkova v českých zemích 18. – 20. století. Historiografie, metody, problémy v Muzeu východních Čech Hradec Králové (13. – 14. června 2014) vystoupila Jiřina Juněcová s tématem Agrární historiografie v období I. československé republiky. Jan Kahuda se připravoval na uvažovanou ediční práci příspěvkem Problematika vydávání děl historika Karla Kazbundy se zaměřením na ediční přípravu jeho pamětí (Věda minulosti dnes. Ediční zpřístupňování starších nepublikovaných odborných textů, metoda a praxe, Ústav dějin umění AV ČR a Archiv Národní galerie; Akademické konferenční centrum, 18. listopadu 2014).

Zdeňka Kokošková a Monika Sedláková vybraly bohemikální dokumenty pro velkou mezinárodní putovní výstavu Nucená práce. Němci, nuceně nasazení a válka. Výstava byla vytvořena Nadací pracovníků Buchenwald a Mittelbau-Dora a financována německou nadací EVZ. Byla instalována v letohrádku královny Anny od 2. července do 31. října 2014 a představovala ucelené dějiny nucené práce pro nacistické Německo. Součástí bohatého doprovodného programu byly i tematické přednášky pro školy a veřejnost, na nichž se podílela Zdeňka Kokošková (4. září) s přednáškou Totální nasazení – nucená práce českého obyvatelstva pro německé válečné hospodářství, Monika Sedláková s příspěvkem Pracovně výchovné tábory v Protektorátu Čechy a Morava a Jaroslav Pažout (9. září) s přednáškou Úřady práce v Protektorátu Čechy a Morava a jejich role v procesu nuceného nasazení. Obě účastnice přednesly své téma ještě na závěrečné stejnojmenné konferenci konané 30. října 2014.

Dne 12. března 2014 se konala v Brně mezinárodní konference Období nesvobody 1938–1945, kde vystoupila Monika Sedláková s příspěvkem Arizace židovských protektorátních podniků – dva případy z Brna a David Hubený s referátem Podkarpatorské záležitosti v Protektorátu Čechy a Morava. Dále vystoupil David Hubený na následujících konferencích: 16. – 17. září 2014 v Praze na mezinárodní konferenci Podkarpatská Rus v éře První republiky s referátem Budování československého četnictva na Podkarpatské Rusi v první polovině dvacátých let; 7. – 8. října 2014 v Praze na konferenci Nezměrné ztráty a

jejich zvládání: Obyvatelstvo evropských velkoměst a I. světová válka s referátem Zajištění bezpečnosti v poválečné Praze; 16. – 17. října 2014 v Užhorodě na mezinárodní konferenci Podkarpatská Rus v letech druhé světové války s referátem Podkarpatská Rus na jednáních československé Státní rady v Londýně; 8. listopadu 2014 ve Slaném na konferenci Bílá místa historie – Slaný a Slánsko ve 20. století s referátem Odbojová činnost a věznění československého důstojníka Karla Prášila a 3. – 4. prosince 2014 v Praze na konferenci Výzkumné trendy a prameny k dějinám průmyslového dělnictva v letech 1938–1948 s referátem Prameny k dějinám průmyslového dělnictva v českých zemích 1938–1948.

Jiří Křesťan pohovořil o zkušenostech se získáváním osobních archivů na mezinárodním semináři Archiwa domowe 12. května 2014 ve Státním archivu Wrocław, Kamieniec Ząbkowicki, Polsko. O vztahu krajanů k Národnímu archivu pak promluvil na mezinárodní konferenci Krajané a čeština, jež se konala pod organizačním zastřešením Koordinačním výborem zahraničních Čechů v Národním muzeu v Praze ve dnech 10. – 12. září 2014.

Mezinárodní vědecké konference Jak psát dějiny velkých měst? Brno 19. – 21. listopadu 2014 se účastnil Milan Vojáček s konkrétními výstupy ze svého grantu: Lze vytvořit databázi obyvatel Prahy pro léta 1850–1914? Na již tradičním mezinárodním setkání specialistů Symposium Ludvíka Salvátora Toskánského 18. října 2014 v Brandýse nad Labem reprezentovala archiv Eva Gregorovičová: Oltář a relikvie pro Mallorku. Ludvík Salvátor – Wachsmann – Steinle. Lenka Kločková a Roman Štér přednesli referát Volyňští Češi ve světle archivních pramenů uložených v Národním archivu na konferenci Podíl volyňských Čechů na vzniku a obnovení Československa pořádané Sdružením Čechů z Volyně a jejich přátel v Praze v Senátu PČR 21. listopadu 2014. Kolega Štér měl i samostatný referát Ženy z Volyně v československých vojenských jednotkách na východní frontě. Bohaté aktivity rozvinul i kolega Miroslav Šepták: Politické strany německé menšiny v Československu v meziválečné době. Současný stav bádání a možné perspektivy výzkumu, in: Deutsch ohne Grenzen/Němčina bez hranic, 16. – 18. září 2014, Institut für Tschechisch-Deutsche Areale Studien und Germanistik der Philosophischen Fakultät der Südböhmischen Universität in České Budějovice, Lehrstuhl für Germanistik der Pädagogischen Fakultät der Südböhmischen Universität in České Budějovice, Germanistenverband der Tschechischen Republik; Von der Zollunion bis zu den Römischen Protokollen. Österreichisch-ungarische Beziehungen in den Jahren 1931–1934, in: Von Desintegration zur Integration. Österreich und Ungarn von der Monarchie zur Europäischen Union 1914–2014, 11. – 13. November 2014, Fakultät für Mitteleuropäische Studien der Andrassy Universität Budapest, Österreichisches Kulturforum

Budapest, Institut für Neuzeit- und Zeitgeschichtsforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.

Karolína Šimůnková vystoupila s dalšími kolegy z Národního archivu na otevřeném pracovním semináři pořádaném 21. října 2014 Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze na téma Ochrana osobních údajů v archivních fondech podle ustanovení § 37 odst. 11 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Karolína Šimůnková, Alena Šimánková, Alena Nosková, Hana Šimánková vystoupily 25. listopadu 2014 na konferenci pořádané Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze na téma Výsledky základního výzkumu v oblasti činnosti Ministerstva spravedlnosti v letech 1948–1953 se zaměřením na legislativní činnost s příspěvky Ministerstvo spravedlnosti ve fondech Národního archivu a Databáze rozhodnutí Státního soudu v Praze.

V roce 2014 jsme připravili na žádost škol dva workshopy pro dvě skupiny dětí/studentů ze základní a střední školy, kteří v rámci projektu Příběhy bezpráví organizovaného Člověkem v tísní zpracovávali téma politické perzekuce na konkrétním osudu osoby z jím blízkého okolí a zároveň se seznamovali s archivem jako paměťovou institucí a jím spravovanými fondy a konkrétním archivním materiálem v dané kauze a práci s ním (workshop vždy obsahuje propedeutickou, heuristickou, narativní a komparativní část, Alena Šimánková).

Účast zaměstnanců NA v různých vědeckých a redakčních radách a komisích v domácím prostředí je tak bohatá, že její výčet přesahuje možnosti Zprávy o činnosti.

EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Celkové plnění plánu podává následující přehled. Publikační činnost jednotlivců je uvedena v přehledu publikační činnosti pracovníků NA v závěru této Zprávy o činnosti.

Vydané tituly:

Čadková, Iva, Zahradníková, Magda: Berní rula 6, Kraj Bechyňský I. (*Sazba a tisk externě za pomoci institucionální podpory vědy.*).

Čumlivski Denko, Boubín Jaroslav: Jiří z Poděbrad, přítel míru. (*Tisk externě za pomoci institucionální podpory vědy.*).

Vojáček, Milan: Václav Červinka a Pamětní kniha Malče. (*Sazba a tisk externě za pomoci institucionální podpory vědy.*).

Županič Jan, Koblasa Pavel, Fiala Michal: Šlechtický archiv c. k. ministerstva vnitra. Erbovní listiny Národního archivu, Státního oblastního archivu V Praze, Archivu hlavního města Prahy (dodatky), Archivu Národního muzea (dodatky). (*Sazba a tisk externě, spolupráce tří institucí, částečně za pomoci institucionální podpory vědy.*).

Periodika:

Benešová, Emilie s redakční radou: Sborník historické fotografie 2014. (*Sazba a tisk externě za pomoci institucionální podpory vědy.*).

Drašarová, Eva s redakční radou: *Paginae historiae* 22/2014, č. 1. (*Sazba NA a tisk externě za pomoci institucionální podpory vědy.*).

Drašarová, Eva s redakční radou: *Paginae historiae* 22/2014, č. 2. In memoriam PhDr. et Mgr. Václava Babičky. (*Sazba a tisk externě za pomoci institucionální podpory vědy.*).

Elektronické tituly:

WWW NA / část KNIHOVNA – Bibliografické soupisy

Publikační činnost pracovníků Národního archivu za rok 2013. (Ve formátech HTML, RTF, PDF, [www. nac. cz.](http://www.nacr.cz)).

Bibliografie českého archivnictví za 2008.

Přesun do roku 2015:

Johana Langerová, Výkladový slovník odborných termínů používaných při konzervování a restaurování archiválií. Anglicko-česká část. Česko-anglická část.

Sborník referátů z 15. semináře restaurátorů.

PEDAGOGICKÁ ČINNOST

V centrále na Chodovci pokračovala výuka dalšího ročníku studentů bakalářského a magisterského studia archivnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy na základě smlouvy mezi Národním archivem a katedrou pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (předměty Spisová služba, předarchivní péče a výběr archiválií; Seminář ke zpřístupňování archiválií; Archivní provoz a technika a Archivní legislativa). Na výuce se podílejí pracovníci téměř všech oddělení. Zanedbatelná není ani spolupráce s touto katedrou na realizaci výuky archivářů v budově 1. oddělení. Paralelně pokračovala výuka v Archivním kurzu organizovaném touto katedrou. Často kolegyně a kolegové individuálně přednášejí i na dalších pražských vysokých školách např. na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v rámci programů garantovaných katedrou hospodářských dějin předmět Sociální dějiny 19. a 20. století.

Tak jako v uplynulých letech se pracovníci 10. oddělení podíleli na odborné výuce konzervátorů, restaurátorů a chemiků na Střední průmyslové a vyšší odborné škole grafické v Praze, Vysoké škole chemicko-technologické v Praze, katedře Pomocných věd historických a archivního studia Univerzity Karlovy a Univerzity Hradec Králové, FAMU – katedře fotografie. V posledních letech se toto oddělení stalo vyhledávaným pracovištěm pro zahraniční studenty nebo již absolventy evropských restaurátorských škol.

Praktikanti a domácí i zahraniční stážisté se velmi dobře uplatnili i v archivních odděleních a v úseku informačních technologií. Míří k nám studenti Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (obor archivnictví i české dějiny) i z Fakulty humanitních studií Univerzity Hradec Králové. V rámci mezinárodního programu ERASMUS probíhají stáže, v poslední době zejména slovenských studentů (Ivana Ďugelová).

ZAHRA NIČN Í STYKY

V plánu zahraničních pracovních cest Národního archivu pro rok 2014 bylo uvedeno celkem 30 cest (cesty na základě uzavřených mezinárodních dohod /reciproční cesty/, cesty hrazené z institucionální podpory vědy, cesty hrazené z grantových prostředků, a cesty hrazené z darů /zvacími stranami/). Během roku však došlo ke změnám, některé cesty byly zrušeny, přibýly mimořádné neplánované cesty.

Celkem se tedy uskutečnilo 41 cest:

- 5 cest, uskutečněných na základě mezinárodních dohod (hrazené částečně z rozpočtu Národního archivu a částečně zahraničním partnerem)
- 16 cest hrazených z institucionální podpory vědy
- 12 cest hrazených z grantových prostředků
- 4 cesty hrazené z darů či zvacími stranami (zahraničním partnerem) a částečně z rozpočtu Národního archivu
- 2 cesty hrazené z darů či zvacími stranami (zahraničním partnerem) a částečně z institucionální podpory vědy
- 1 cesta hrazená z darů či zvacími stranami (zahraničním partnerem)
- 1 cesta hrazená z prostředků projektu Národní digitální archiv (po ukončení projektu hrazeno Národním archivem)

Tematicky se zahraniční služební cesty týkají několika okruhů:

- základní a aplikovaný výzkum
- účast na mezinárodních konferencích a seminářích
- účast na zasedáních mezinárodních komisí
- získávání a výměna zkušeností v oblasti archivnictví v zahraničních archivech
- prezentace Národního archivu a českého archivnictví v zahraničí
- hodnocení nabídek uchazečů v klíčové veřejné zakázce projektu Národní digitální archiv

Veškeré zprávy ze zahraničních služebních cest jsou zveřejněny na www.nacr.cz.

Národní archiv se každoročně podílí i na přijetí zahraničních hostů. Tato přijetí jsou realizována odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR. Většinou se jedná o archivní studium a zájem o seznámení se s odbornou činností Národního archivu.

Přehled zahraničních pracovních cest Národního archivu za rok 2014

1)

Institucionální podpora vědy

PhDr. Ing. Milan Vojáček, Ph.D., Ing. Miroslav Kunt, Mgr. Zbyšek Stodůlka, Bc. Jiří Bernas
Německo / Výmar

Thüringisches Hauptstaatsarchiv Weimar

10. – 12. března 2014

18. sjezd pracovní skupiny Archivace dokumentů v digitálních systémech.

2)

Institucionální podpora vědy

PhDr. Zdeňka Kokošková

Německo / Mnichov

Bayerisches Hauptstaatsarchiv

17. – 21. března 2014

Výzkum dokumentů k připravovanému slovníku ústřední okupační správy a příprava výstavy
Československo-německé hospodářské vztahy v dokumentech.

3)

Zvací strana: Státní archiv ve Wroclawi

PhDr. Jiří Křesťan, CSc.

Polsko / Kamieniec Ząbkowicki

12. května 2014

Účast na mezinárodním semináři Archiwa domowe (Soukromé archivy) s referátem.

4)

Zvací strana: Zentrum Ost-/Südosteuropa v St. Pölten

Mgr. Jan Kahuda

Rakousko / Vídeň

Zentrum Ost-/Südosteuropa v St. Pölten

12. – 16. května 2014

Průzkum příslušných archivních fondů relevantní pro přípravu k vydání Slovníku představitelů soudní správy v letech 1848–1918.

5)

Projekt Národní digitální archiv

Mgr. Zbyšek Stodůlka

Německo / Marburg

Archivschule Marburg

13. – 15. května 2014

Účast na mezinárodní konferenci: *19. Archivwissenschaftliches Kolloquium „Netz werken. Das Archivportal-D und andere Portale als Chance für Archive und Nutzung“*.

6)

Zvací strana: Česká rozvojová agentura

Ing. Benjamin Bartl, Dušan Nováček

Státní archiv Bosny a Hercegoviny a další paměťové instituce v Sarajevu

28. – 30. května 2014

Pomoc na projektu zahraniční rozvojové spolupráce České republiky „Podpora kapacit Státního archivu Bosny a Hercegoviny“.

7)

GA ČR č. P405/12/2037 – „Korespondence Cesare Speciana, papežského nuncia na císařském dvoře v Praze v letech 1592–98.“

Řešitel: PhDr. Alena Pazderová

PhDr. Alena Pazderová

Itálie / Milán

Biblioteca Ambrosiana

29. května – 11. června 2014

Kolace Specianových listů 1592–94 dle potřeby, provádění definitivních oprav do PC.

Dokončení studia rukopisu D 120 suss. (Registr listů psaných roku 1594 různými preláty a světským osobám ve veřejných záležitostech německé nunciatury i v záležitostech osobních) – bude využito v úvodu edice.

8)

Institucionální podpora vědy

PhDr. Karel Koucký

Dánsko / Kodaň

16. – 18. června 2014

Účast na setkání národních koordinátorů projektu APEX.

9)

Grant ENArC (Komunitární programy EU)

PhDr. Alena Pazderová, Mgr. Jitka Křečková

Dánsko / Kodaň

16. – 18. června 2014

Pracovní setkání v rámci ICARUS.

10)

Institucionální podpora vědy

Mgr. David Hubený, Mgr. František Frňka

Německo / Berlín

Bundesarchiv, Politisches Archiv des Auswärtigen Amts, Landesarchiv Berlin

23. – 27. června 2014

Výzkum dokumentů k připravované výstavě a edici dokumentů Československo-německé hospodářské vztahy v dokumentech.

11)

Grant MK ČR č. DF11P01OVV023 – „Interoperabilita v paměťových institucích (INTERPI)“

Řešitel: Ing. Miroslav Kunt

PhDr. Ing. Milan Vojáček, Ph.D.

Německo / Berlín

Staatsbibliothek zu Berlin - Preußischer Kulturbesitz, Bundesarchiv, Brandenburgisches Landesarchiv

21. – 25. července 2014

Výzkum korporativních entit z období 1800–1918.

12)

Grant MK ČR č. DF11P01OVV023 – „Interoperabilita v paměťových institucích (INTERPI)“

Řešitel: Ing. Miroslav Kunt

Ing. Miroslav Kunt, PhDr. Tomáš Kalina, PhDr. Ing. Milan Vojáček, Ph.D., Mgr. Jan Kahuda

Rakousko / Vídeň

Österreichisches Staatsarchiv

28. července – 1. srpna 2014

Výzkum korporativních entit z období 1800–1918.

13)

Grant MV ČR č. VG20112014054 – „Zajištění ochrany archivních dokumentů důležitých pro potřeby státu“

Řešitel: PhDr. Karel Koucký

PhDr. Karel Koucký, Mgr. Jiří Vichita (SOA Praha), BcA. Jiří Škabrada (SOA Praha)

Velká Británie / Londýn

National Archives

29. – 31. července 2014

Problematika předarchivní péče s důrazem na digital born dokumenty, dlouhodobá archivace těchto dokumentů. Praktické zkušenosti se spoluprací s původci.

14)

Reciproční cesta

PhDr. Pavel Dufek, Ph.D. , Mgr. František Frňka

Německo / Koblenz

Bundesarchiv

3. – 8. srpna 2014

Výzkum dokumentů k připravované výstavě a edici dokumentů Československo-německé hospodářské vztahy v dokumentech.

15)

Institucionální podpora vědy

PhDr. Zdeňka Kokošková, Mgr. Monika Sedláková

Německo / Koblenz

Bundesarchiv

3. – 8. srpna 2014

Výzkum dokumentů k připravovanému slovníku ústřední okupační správy.

16)

Institucionální podpora vědy

Mgr. Pavel Koblasa

Rakousko / Vídeň

Österreichisches Staatsarchiv

4. – 8. srpna 2014

Využití archivních materiálů týkajících se českých zemí v oblasti císařských rodinných panství a statků.

17)

Zvací strana: Národní muzeum Maďarska

Blanka Hnulíková

Maďarsko / Budapešť

Národní muzeum Maďarska

27. července – 8. srpna 2014

Škola restaurování Advanced-level Workshop in Identification and Conservation Strategies for Color and Digital Prints.

18)

Institucionální podpora vědy

Mgr. Zbyšek Stodůlka

Německo / Hamburg

Německá národní ekonomická knihovna

31. srpna – 3. září 2014

Účast na workshopu Uchování PDF – identifikace, validace, opravy.

19)

Institucionální podpora vědy

PhDr. Pavel Dufek, Ph.D., Mgr. František Frňka

Německo / Mnichov

Bayerisches Hauptstaatsarchiv

9. – 12. září 2014

Výzkum dokumentů k připravované výstavě a edici dokumentů Československo-německé hospodářské vztahy v dokumentech.

20)

Grant ENArC (Komunitární programy EU)

PhDr. Alena Pazderová, Mgr. Jitka Křečková

Rakousko / Vídeň

Univerzita Vídeň

16. – 17. září 2014

Mezinárodní konference „Auf dem Weg zu einer gemeinsamen Identität, Quellen zur Geschichte Mitteleuropas im digitalen Zeitalter“ na Univerzitě ve Vídni.

21)

Grant MK ČR č. DF11P01OVV023 – „Interoperabilita v paměťových institucích (INTERPI)“

Řešitel: Ing. Miroslav Kunt

Ing. Miroslav Kunt

Turecko / Istanbul

The University and Research Librarians' Association in Turkey (URLA) / Ottoman Archives

Building, Istanbul

16. – 21. září 2014

Účast na konferenci „URLA 2014: Management of Cultural Heritage and Cultural Memory Institutions“.

22)

Institucionální podpora vědy

Mgr. Pavel Koblasa

Maďarsko / Budapešť

Magyar Nemzeti Levéltár

16. – 24. září 2014

Průzkum archivních fondů a sbírek se vztahem k českým zemím, především se vztahem k české šlechtě.

23)

Zvací strana: Honorární konzulát Baleárských ostrovů České republiky

PhDr. Eva Gregorovičová

Španělsko / Mallorca

Honorární konzulát Baleárských ostrovů České republiky; Magistrát města Palma de Mallorca; Městský archiv Palma de Mallorca.

20. – 24. září 2014

Finalizace vědeckého projektu bádání o Ludvíku Salvátorovi Toskánském.

24)

Grant MV ČR č. VG20112014054 – „Zajištění ochrany archivních dokumentů důležitých pro potřeby státu“

Řešitel: PhDr. Karel Koucký

PhDr. Karel Koucký, Mgr. Jiří Vichla (SOA Praha)

Austrálie / Melbourne

3. – 12. října 2014

Účast na mezinárodní odborné konferenci iPRES 2014.

25)

Grant MK ČR č. DF11P01OVV023 – „Interoperabilita v paměťových institucích (INTERPI)“

Řešitel: Ing. Miroslav Kunt

PhDr. Jan Krlín, Ph.D.

Slovinsko / Lublaň

Arhiv republike Slovenije, Zvezdarska 1, 1127 Ljubljana, případně Zgodovinski arhiv

Ljubljana, Mestni trg 27, 1001 Ljubljana

5. – 10. října 2014

Získání popisu původců zejména s ohledem na období 1848–1918.

26)

Reciproční cesta

PhDr. Alena Pazderová

Itálie / Řím

Archivio di Stato di Roma, Archivio Segreto Vaticano, Biblioteca Apostolica Vaticana

11. – 28. října 2014

Výzkum bohemik a edice nunciatury Cesare Speciana 1592–1598.

27)

Institucionální podpora vědy

Ing. Hana Paulusová, Ing. Benjamin Bartl

Itálie / Pisa

Dipartimento di Chimica e Chimica Industriale, Università di Pisa

14. – 18. října 2014

Konzultace možnosti využití nejnovějších instrumentálně-analytických technik pro výzkum v oblasti konzervace a restaurování archivních dokumentů a navázání kontaktů a případné spolupráce v této oblasti.

28)

Institucionální podpora vědy

Mgr. David Hubený

Ukrajina / Užhorod

Užhorodská národní univerzita, Státní archiv Zakarpatské oblasti

15. – 18. října 2014

Aktivní účast na mezinárodní konferenci a badatelská návštěva v archivu.

29)

Reciproční cesta

Blanka Hnulíková

Slovinsko / Lublaň

Arhiv Republike Slovenije

19. – 24. října 2014

Vedení kurzu restaurování fotografie ve Slovinské republice.

30)

Reciproční cesta

PhDr. Eva Gregorovičová, Mgr. Jan Kahuda

Itálie / Florencie

Archivio di Stato di Firenze

27. – 31. října 2014

Pokračování v dlouhodobém průzkumu fondů Státního archivu ve Florencii a v rekonstrukci vazeb mezi těmito fondy a Rodinným archivem toskánských Habsburků, uloženým v NA. Poznatky jsou využívány při pořádání jednotlivých částí složitého archivního fondu a k celkové rekonstrukci formování tohoto rodinného archivu.

31)

Institucionální podpora vědy

PhDr. Zdeňka Kokošková, Mgr. Monika Sedláková, PhDr. Pavel Dufek, Ph.D.

Německo / Mitterteich

Muzeum Mitterteich, BRD

30. října 2014

Přivezení exponátu z fondu NA a účast na zahájení výstavy NS-Zwangsarbeit in der keramischen Industrie / Nucená práce v keramickém průmyslu (na níž se NA podílel).

32)

Zvací strana: Sokol New York

Mgr. Zora Machková

USA / New York

Sokol New York, Bohemian Benevolent & Literary Association (BBLA)

5. – 27. listopadu 2014

Odborná a vědecká práce v archivu a knihovně Sokola New York a střešní krajanské organizace BBLA.

33)

Grant ENArC (Komunitární programy EU)

PhDr. Alena Pazderová, Mgr. Jitka Křečková, Milan Havelka

Francie / Colmar

17. – 19. listopadu 2014

Zasedání konsorcia spolku ICARUS.

34)

Institucionální podpora vědy

Mgr. Karolína Šimůnková, PhDr. Alena Šimánková

Slovensko / Bratislava

Slovenský národný archív, Štátny archív v Bratislave

18. – 20. listopadu 2014

Komparace stavu a zpracování srovnatelných justičních fondů z druhé poloviny 20. století ve Slovenské republice.

35)

Reciproční cesta

Dr. Ing. Milan Vojáček, Ph.D., Mgr. Pavel Koblasa

Rakousko / Vídeň

Österreichisches Staatsarchiv

24. – 28. listopadu 2014

Práce na slovníku justiční správy, bádání ve fondech ÖStA v rámci archivní výměny.

36)

Grant ENArC (Komunitární programy EU)

Mgr. Jitka Křečková

Polsko / Varšava

Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych

25. – 27. listopadu 2014

Přednášky Mgr. Křečkové a doc. Ryantové – tzv. ENArC-lecture.

37)

Institucionální podpora vědy

PhDr. Zdeňka Kokošková, Mgr. Monika Sedláková, PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D.

Německo / Berlín

Bundesarchiv

16. – 21. listopadu 2014

Výzkum dokumentů k připravovanému slovníku ústřední okupační správy.

38)

Zvací strana: Andrásy Universität Budapest

PhDr. Miroslav Šepták, Ph.D.

Maďarsko / Budapešť

Andrásy Universität Budapest

11. – 13. listopadu 2014

Aktivní účast na mezinárodní konferenci „VON DESINTEGRATION ZU INTEGRATION? ÖSTERREICH UND UNGARN VON DER MONARCHIE ZUR EUROPÄISCHEN UNION 1914–2014“.

39)

Institucionální podpora vědy

Mgr. Jan Kahuda, PhDr. Martin Klečacký, Mgr. Lucie Ochodková

Rakousko / Vídeň

Österreichisches Staatsarchiv, Österreichische Nationalbibliothek

24. – 30. listopadu 2014

Práce na Slovníku představitelů soudní správy 1848–1918.

40)

Institucionální podpora vědy

PhDr. Eva Drašarová, CSc.

Rakousko / Vídeň

Österreichisches Staatsarchiv, Österreichische Nationalbibliothek

26. – 28. listopadu 2014

Jednání s vedením Rakouského státního archivu o prezentaci ukončeného projektu Šlechtický archiv, pokračování projektu Slovník představitelů soudní správy 1848–1918 a pokračování v projektu Česko-německých vztahů na sklonku Habsburské monarchie.

Výzkum archiválií k Česko-německým vztahům na sklonku Habsburské monarchie – pokračování v ediční řadě Promarněná šance.

41)

Grant MK ČR č. DF11P01OVV023 – „Interoperabilita v paměťových institucích (INTERPI)“

Řešitel: Ing. Miroslav Kunt

PhDr. Zdeňka Kokošková

Německo / Drážďany

Hauptstaatsarchiv Dresden

1. prosince 2014

Vztah zemské správy v Říši a správy v PČM.

IV. STAV ARCHIVÁLIÍ

Předepsané přílohy a tabulka č. IV se nacházejí v závěru Zprávy o činnosti.

PREVENTIVNÍ PÉČE O ARCHIVÁLIE A PRŮZKUMY JEJICH FYZICKÉHO STAVU

V rámci zajišťování preventivní péče o archivní fondy průběžně probíhaly průzkumy fyzického a mikrobiologického stavu archivních fondů dle požadavků správců fondů.

V roce 2014 měl pokračovat systematický průzkum fyzického stavu Sbírký map a plánů Národního archivu podle zvolených kritérií stupně poškození a ukládání těchto map do nekyselých ochranných obalů. Tento průzkum však byl přerušen kvůli kontrole a přípravě map pro digitalizaci. V tomto roce bylo prohlédnuto 1 573 inventárních čísel, což odpovídá 4 838 kusům map. V souvislosti s přípravou nového vybavení depotního sálu pro uložení rozsáhlé Sbírký map a plánů se pracovníci 10. oddělení podíleli ve spolupráci s firmou EMBA na vývoji vhodných ukládacích krabic pro rolované mapy a plány, v kterých bude Sbírká map a plánů uložena.

V souvislosti s digitalizací desek zemských byla prováděna jejich kontrola fyzického stavu během digitalizace.

Značná část pracovní doby úseku foto, fono-, kino dokumentů byla věnována ochraně archiválií, a to především vzhledem k nestabilitě různých nosičů, které je třeba neustále kontrolovat. Adjustace citlivých archiválií do bezpečných obalů je důležitá pro jejich dlouhodobé uchování. Průběžně byly prováděny kontroly fyzického stavu archivních souborů vytypovaných k tomu účelu oddělením péče o fyzický stav archiválií. Dále pokračovaly periodické kontroly bezpečnostních mikrofilmů – celkem bylo zkontrolováno 30 ks bezpečnostních mikrofilmů (protokoly č. 0184–0213). Pokračoval též dlouhodobý podrobný průzkum fyzického stavu fotografického materiálu ve fondech Národního archivu. V roce 2014 pokračovaly kontroly archivních fondů v 1. a 6. oddělení. Též probíhala každoroční kontrola octového syndromu u acetátových filmů fondu Vodohospodářský ústav (celkem 26 kusů filmů).

V souvislosti s přípravou výstavy Jan Hus a jeho svět byl proveden průzkum fyzického stavu Litoměřického graduálu, byla kompletována zpráva o jeho stavu (z roku 2002) a byly aktualizovány restaurátorské záměry.

Z finančních prostředků institucionální podpory vědy Národní archiv koupil v roce 2012 technologii hromadného odkyselování C 500 (tzv. Bückeburg Conservation Process – BCP). V roce 2014 bylo technologií hromadného odkyselení BCP C500 připraveno ke konzervaci (číslování stránek, odstraňování kancelářských sponek, drobné opravy) a odkyseleno 52 935 ks archiválií z fondu Archiv Huberta Ripky. Z tohoto množství bylo 1 293 dokumentů odkyseleno metodou Bookkeeper a 8 219 extrémně poškozených dokumentů muselo být odkyselováno individuálně roztokem methoxymagnesiummethylkarbonátem nebo ponorem do odkyselovací kapaliny Neschen. Dokumenty byly ještě vyrovnány, lisovány, kompletovány a uloženy do nekyselých archivních obalů a archivních krabic. Ke každé odkyselené archivní krabici je veden protokol a účinnost celého procesu je pravidelně kontrolována (alkalická rezerva a pH vybraných dokumentů). K mezinárodním aktivitám v této oblasti lze řadit práce na ISO normě „Effectiveness of paper deacidification processes“.

K 31. prosinci 2014 měl Národní archiv ve své péči celkem 1 národní kulturní památku a 25 archivních kulturních památek. Pravidelná prověrka fyzického stavu archivních kulturních památek se uskutečnila ve dnech 1. a 2. prosince 2014, hloubková kontrola listin fondu Archiv České koruny byla provedena ve dnech 10. až 17. prosince 2014 (viz tabulky v závěru Zprávy o činnosti).

Během roku 2014 bylo v NA dezinfikováno celkem 2 142,3 bm archiválií, z toho 29,6 bm archiválií vlastních a 2 112,7 bm z jiných archivů a institucí. Po dezinfekci v etylenoxidových komorách byla kontrolována účinnost 21 mikrobiologickými stěry. V tomto případě bylo provedeno i širší spektrum analýz, včetně identifikace bakterií. V uplynulém roce se jednalo především o archiválie Vojenského ústředního archivu. Individuálně bylo dezinfikováno 7 kرتونů (fondy NS, MV, PP, Náb. M), 11 knih (Piaristická knihovna, Maltézští rytíři) a 3 fotografická alba.

V rámci průzkumu mikrobiologického stavu archiválií bylo provedeno 303 stěrů. U pozitivních nálezů byla provedena identifikace mikroorganismů pro státní archivy a další instituce (Státní oblastní archiv v Třeboni, Archiv města Brna, Archiv bezpečnostních složek, Národní filmový archiv, Knihovna MFF UK, Technické muzeum Brno, Muzeum hl. města Prahy, Severočeské muzeum v Liberci, Regionální muzeum Jičín, Národní pedagogické muzeum Praha, Muzeum Litomyšl, Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, Ústav dějin umění Akademie věd ČR, Fakulta restaurování Univerzity Pardubice, Ústav chemické technologie restaurování památek VŠCHT).

KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ

I v roce 2014 pokračovala komplexní příprava na digitalizaci soudních spisů tzv. Státního soudu Praha dle *Dohody o spolupráci při konzervaci a restaurování dokumentů zasažených povodněmi v roce 2002* mezi Ministerstvem spravedlnosti a Národním archivem. Hotovo je dalších 20 kantonů. Obdobně tak pokračovala spolupráce Národního archivu s Královskou kanonií premonstrátů na Strahově, díky níž jsou systematicky konzervovány listiny a pečeti z fondu *Řád premonstrátů*. Bylo restaurováno a konzervováno 136 kusů pergamenových listin (práce byly hrazeny z rozpočtu Kanonie Premonstrátů na Strahově).

Z rozpočtu Národního archivu byly externě opraveny knižní vazby u 11 ks polokožených knih z fondu *Policejní ředitelství* a 19 karet z fondu *Svazu nuceně nasazených*.

Na restaurátorském pracovišti 10. oddělení umístěném v budově Národního archivu Milady Horákové 133, Praha 6 se i v roce 2014 pokračovalo v restaurování a ukládání pergamenových listin fondu *Řád maltézských rytířů* do ochranných obalů, které bylo zahájeno již v roce 2006. V roce 2014 bylo konzervováno a restaurováno 79 listin a pečeti. Jednalo se o následující inv. č. 431, 432, 444–452, 460, 470, 582–584, 728–741, 811, 901–908, 909–927, 933–950, 1008–1010. Tyto listiny jsou postupně ukládány do speciálních krabic za pomoci restaurátorů z pracoviště na Chodovci.

Z fondu *Řád Augistiniánů* bylo restaurováno 57 kusů map a plánů. Sedm knih bylo vyčištěno a zhotoven ochranný obal, na inv. č. 430–423 byly zhotoveny ochranné obaly. Byly ošetřeny a restaurovány pečeti, případně zhotoveny formy a odlitky (Kapitula vyšehradská inv. č. 52, a 134, Řád benediktinů Břevnov inv. č. 185, České gubernium – listiny inv. č. 28 a 1659, Chotěšov inv. č. 2048, Archiv České koruny inv. č. 1).

V menší míře byl restaurován aktový materiál a prováděny drobné opravy podle aktuálních potřeb archivních pracovníků 1. oddělení. Na listiny Kapitulky vyšehradské inv. č. 330 a Archivu České koruny inv. č. 1419 byly zhotoveny transportní obaly.

Restaurátorské pracoviště na Chodovci pokračovalo v systematickém restaurování a konzervování archiválií přijatých již v minulých letech nebo zahájilo práce na nově přijatých archiváliích:

Systematická konzervace:

Archiv České koruny:

Ukládání listin s těžkými pečeti do krabic – inv. č. 561, 644, 656, 707, 1004, 1016, 1101, 1159, 1160, 1595, 1697, 1819, 1846, 2138, 2310, 59, 118, 135, 157, 160, 380, 392, 1234, 1279, 1408, 1464, 1530 (27 kusů)

Uložení listin je dokončeno.

Desky zemské větší:

Pokračuje odkyselování a ukládání do ochranných obalů. V roce 2014 bylo odkyseleno 8 knih - inv. č. 550, 554, 568, 584, 592, 614, 616, 634 (u všech položek bylo nutné opakované odkyselení). Externím knihařstvím byly pro tyto knihy zhotoveny speciální krabice. Nově bylo odkyselováno 15 knih – inv. č. 229, 318, 366, 391, 398, 421, 549, 567, 569, 571, 578, 579, 580, 581, 692.

Karlštejnský kvatern č. 11, restaurování, dokončeno, č. protokolu Ch 033 – 2014

Indikační skici:

IS Žatecko 192, 217, 219, 220, 228, 230, 235, 242

IS Hradecko 464, 564

č. protokolů: Ch 037, 038, 041, 042, 043, 044, 047, 048, 060, 061 – 2014

Ředitelství soukromých a rodinných statků Praha:

Dokončena práce (celkové restaurování) 20 ks pergamenových listin ŘSRF/P, na listinách přivěšeno celkem 39 pečetí (celkové restaurování), listiny uloženy do ochranných krabic, č. protokolů: Ch 069 – 2014 – Ch 088 – 2014

Rodinný archiv Metternichů:

RAM-L č. 211–214 celkem 5 ks, listiny vyrovnány a uloženy do ochranných krabic, č. protokolů Ch 49 – 52 – 2013

Rodinný archiv toskánských Habsburků:

Leopold II. inv. č. inv. č. 17, kniha 17, č. protokolu Ch 049 – 2014

Leopold II. inv. č. 18, kniha 18, č. protokolu Ch 050 – 2014

ambulantní oprava kniha 6

Listiny inv. č. 1., č. protokolu Ch 007 – 2014

Petr Leopold – rukopis inv. č. 13, č. protokolu Ch 008 – 2014

Petr Leopold – rukopis inv. č. 11, č. protokolu Ch 052 – 2014

Ludvík Salvátor, rodinná korespondence, č. protokolu CH 053 – 2014

mapy 63 kusů opatřeno ochrannými obaly

Sbírka map a plánů:

Mapy – 12 ks (SMP F-XI-20, F-XI-21, A-IV-19/1, B-VI-7/1, A-III-12/1, A-II-10/1, A-XIII-4/1, A-IV-24/1, A-VIII-16/1, C-VI-1/1, A-VII-14/1, A-IV-15/1

č. protokolů: CH 002, 003, 046, 057, 058, 059, 063, 064, 065, 066, 067, 068 – 2014

Další fondy:

Fond Česká dvorská kancelář IV D 1 Wrchovský, karton 507, 1 složka aktového materiálu, č. protokolu Ch 012 – 2014

Národní výbor 1848, dokončeno, uloženo do ochranného obalu, č. protokolu Ch 032 – 2014

Chlebová figurka a kapesníček z pozůstalosti Milady Horákové, restaurováno a vhodně adjustováno, č. protokolu Ch 040 – 2014

Vyspravení (celkové restaurování) a vyrovnání map před digitalizací, celkem 11 ks

Vazba evidenčních pomůcek – v roce 2014 zhotoven 1 ks

Fotografie:

Fond K. H. Frank – pozitivy alba, inv. č. 3857, odevzdáno 85 kusů (protokol CH 034 – 2014), inv. č. 3860 hotovo 32 kusů (protokol CH 055 – 2014)

Fond Pluhař – negativy, kartony 1,3,4 – 21 kusů

Fond L. Hermanová – dezinfekce 199 ks, fixace u 42 kusů

Fond Ukrajinské muzeum (skleněné negativy) – karton č.99, hotovo 171 kusů (protokol CH 005 – 2014)

Archiv Arcibiskupství pražské – pozitivy, sign. 1886/1-1898/1, sine 1-2 – celkem 19 kusů (protokol CH 011 – 2014)

Fondy knihovny Národního archivu:

Restaurované knihy:

A III 3, č., protokolu Ch 003 – 2014

A IV 706, č. protokolu Ch 001 – 2014

I V 716, č. protokolu Ch 006 – 2014

I V 466, č. protokolu Ch 031 – 2014

A VI 18/2, č. protokolu Ch 009 – 2014

A VI 12/2, č. protokolu Ch 010 – 2014

A IV 26/2, č. protokolu Ch 035 – 2014

A IV 719, č. protokolu Ch 036 – 2014

I V 713, č. protokolu Ch 039 – 2014
I V 199, č. protokolu Ch 045 – 2014
I V 57, č. protokolu Ch 051 – 2014
A IV 649, č. protokolu Ch 056 – 2014
I V 345, č. protokolu Ch 062 – 2014
18 ks novin, č. protokolů Ch 013-030 – 2014

Příprava archiválií pro digitalizaci:

Sčítání lidu 1930, Lanškroun, Podbořany, Plzeň – rozebrání 4 svazků před digitalizací

Sbírka map a plánů – Třetí vojenské mapování, 1:75 000, inv. č. 1468–3040 (1573 inv. č., tj. 4 838 map) bylo prohlédnuto včetně provedení potřebných ambulantních oprav

Kontrola Desek zemských před digitalizací – 113 svazků

Státní soud 20 kartonů

POMOC INSTITUCÍM PO MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH

Byla poskytnuta pomoc Archivu Ministerstva zemědělství ČR se sušením 60 kartonů archiválií v prostorách 10. oddělení. Dokumenty byly poškozeny při havárii vodovodního potrubí v tamějším depozitáři. Konzultace a pomocný materiál byly poskytnuty také odboru legislativy a koordinace předpisů MV a Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze (součinnost 5. a 10. oddělení). Mezi priority oddělení péče o fyzický stav archiválií byla zařazena i pomoc Archivu Bosny a Hercegoviny po požáru, kdy po návštěvě této instituce našimi restaurátory byl vypracován společný projekt s Českou rozvojovou agenturou MZV na vyškolení restaurátorů v Národním archivu a vybavení pracoviště v Sarajevu. Realizace proběhne v letech 2015–2016.

V následující tabulce je shrnut počet zrestaurovaných archiválií a počty dnů potřebných k zajištění jednotlivých činností:

Konzervování a restaurování archiválií		
Konzervování pečetí	kusy	192
	dny	83
Kopie pečetí	kusy	22
	dny	9

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Negativní formy	kusy	23
	dny	8
Rekonstrukce pečetí	kusy	38
	dny	29
Konzervování a restaurování perg. listin	kusy	153
	dny	97
Ukládání perg. listin do Melinexu/krabic	kusy	204
	dny	87
Restaurování a konzervování rukopisů a tisků	kusy	34
	dny	508,5
Odkyselování archiválií, měření pH rukopisů	kusy	22
	dny	64
Konzervování a restaurování aktového mat.	kusy	213
	dny	139
Příprava archiválií k mikrofilmování, digitalizaci	kusy	35
	dny	19
Konzervování a restaurování map a plánů	kusy	176
	dny	207,5
Konzervování a restaurování fotografických materiálů – Pozitiv a negativ	kusy	266
	dny	78
Konzervování a restaurování fotografických materiálů – mikrofilm a filmový pás	svitky/role	0
	dny	0
Mechanické a chemické čištění pozitivů a negativů	kusy	0
	dny	0
Mech. a chem. čištění mikrofilmů a filmových pásů	svitky/role	0
	dny	0
Individuální dezinfekční práce	dny	83
Kartonážní práce	kusy	59
	dny	32
Vazba inventářů	kusy	1
	dny	7,5
Běžná a brožovaná vazba, převazba, makety	kusy	15
	dny	18
Příprava konzervačních prostředků	dny	74,5
Údržba strojů a úklid	dny	141

BEZPEČNOSTNÍ SNÍMKOVÁNÍ A REPROGRAFIE

Počty snímků viz tabulka č. IV v závěru Zprávy o činnosti.

Také v roce 2014 pokračovalo pořizování bezpečnostních negativů listin (ateliér Dejvice) po restaurování. Možnost reprodukovat listiny a jiné atypické archiválie do plochého/listového filmu je dána Směrnicí MV ČSR z roku 1972. Nutno konstatovat, že zde došlo k jisté prodlevě po odchodu stálé fotografky do starobního důchodu. Nová pracovní síla nastoupila až v červnu a nejprve bylo nutné jí zaučit. Nadále bude fotografický ateliér v Dejvicích pracovat v nepravidelných 14-ti denních cyklech (v rámci každého měsíce nebo dle dohody).

Dále v rámci preventivní ochrany, na základě požadavků jednotlivých oddělení, a také v rámci grantových projektů probíhala digitalizace. Bezpečnostní mikrofilmy již nepořizujeme napřímo, ale z digitalizátů. Využívá se k tomu technologie pořízená z institucionální podpory vědy.

DIGITALIZAČNÍ PRÁCE

Počty snímků viz tabulka č. IV v závěru Zprávy o činnosti.

V současné době je kladen důraz na digitalizaci archiválie, která je levnější a pro uživatele představuje jistý komfort při studiu archiválií. Již v roce 2003 jsme připravili „návrh základní koncepce“ digitalizace a shodli jsme se na tom, že je vhodné digitalizovat archiválie, které badatelé hojně využívají – a tedy poškozují, ale jejichž stávající fyzický stav (pokud se sníží frekvence využívání) ještě není tak špatný, aby musely být snímkovány do 35 mm bezpečnostního mikrofilmu. Dále byl v roce 2009 sestaven „soupis“ archivních souborů, které by bylo vhodné digitalizovat (vychází z požadavků jednotlivých oddělení). Digitalizace je tedy organizována na základě jednoduchých digitalizačních projektů, jež zohledňují finanční a personální možnosti archivu, mj. i s ohledem na ostatní povinnosti instituce. V roce 2014 byl ukončen výzkumný projekt *Zajištění ochrany archivních dokumentů důležitých pro potřeby státu*, financovaný z prostředků Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010–2015 (BV II/2–VS, VG20112014054, řešitel *Karel Koucký*). Projekt realizovaný ve spolupráci se Státním oblastním archivem v Praze se mj. soustředil na zahraniční výzkum přístupu paměťových institucí k problematice digitalizace, uchovávání digitálních dat a

zajišťování ochrany analogových dokumentů a teoreticky rozvinul koncepční linii Národního archivu. Výsledkem bude mj. certifikovaná metodika připravovaná k tisku.

Vysoce kvalitní řešení pro mapovou sbírku vyplynulo ze spolupráce v rámci grantu DF11P01OVV021 *Kartografické zdroje jako kulturní dědictví. Výzkum nových metodik a technologií digitalizace, zpřístupnění a využití starých map, atlasů a glóbů* Historického ústavu AV ČR a Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického, v.v.i. Příprava metadat a konzervační ošetření již proběhly v roce 2013, v roce 2014 došlo k masivní externí digitalizaci.

K fondu *Knihy židovských familantů* (194 sv.), zdigitalizovaném a opatřeném metadaty již v roce 2013, byly přidány další svazky knih židovských familantů, náhodně objevené v Zemském archivu v Opavě (2 sv.), Moravském zemském archivu v Brně (13 sv.) a v Archivu židovského muzea v Praze (13 sv.). V zájmu komplexnosti informací a po dohodě s těmito archivy a muzeem byly tyto svazky v roce 2014 v Národním archivu zdigitalizovány, opatřeny metadaty a vyvěšeny na web. Pokračovala také kontrola metadat *matričních listin* (tzv. prohlášení za mrtva), které jsou součástí fondu *Židovských matrik*. Zpracovávala se metadata z fondu *Úřad desk zemských*. V rámci archivní praxe proběhla kontrola digitalizátů 14 rukopisů z fondu *Akta Jednoty bratrské*. Potěšujícím faktem bylo i tempo digitalizace *Bermí ruly*. Do plánu digitalizace archiválií byla zařazena úplná digitalizace fondu *Ministerstvo vnitra – Šlechtický archiv*, která by měla proběhnout v roce 2015. Závěrem roku 2014 bylo připraveno k digitalizaci celkem 40 kantonů z tohoto fondu. Průběžně probíhala náročná příprava a předávání spisových celků Státního soudu pro digitalizaci (členění spisů podle věcného schématu), pokračovala digitalizace kartoték členů KSČ (písmena M – R, konkrétně Moc_ – Ri včetně). Na digitalizačních pracovištích Národního archivu probíhala též digitalizace *Sbírky staničních kronik*, u fondů *Ruské a ukrajinské spolky a organizace* a *Komitét pro umožnění studia ruským a ukrajinským studentům v ČSR* probíhala kontrola snímků před zpřístupněním na webovém portálu a nově byla zahájena digitalizace fondu *Ukrajinské muzeum v Praze*. Digitalizace zvukových, filmových a fotografických archiválií pak probíhala především s ohledem na fyzický stav a stabilitu nosiče. Dále pokračovala průběžná interní digitalizace fotografií související se zpracováním fondů a externí digitalizace zvukových archiválií.

Zatímco jsme do roku 2011 upřednostňovali digitalizaci archiválií sloužících prioritně badatelské veřejnosti, v posledních třech letech (zejména díky projektu Technologické agentury ČR *Státoobčanská agenda a možnosti jejího zefektivnění*) jsme věnovali pozornost též archiváliím poškozeným při častém využívání při nahlédacích agendách. Od roku 2012 se

zachraňovaly pomocné knihy ke sčítacím operátům fondu *Státní úřad statistický I – Sčítání obyvatelstva ČSR v roce 1930, Praha*. Akce stále probíhá – v roce 2014 se jednalo o 61 knih (v rámci nich o 204 jednotlivých svazků).

V roce 2014 byly digitalizovány indexy fondu *Zemský úřad Praha – státní občanství a matriční záležitosti*, celkem 122 svazků (44 knih z oddělení státního občanství – inv.č. 1645–1688, 78 knih z oddělení matričních záležitostí – inv. č. 2831–2908). Na podzim byla dokončena i digitalizace významných signatur fondu *Náboženská matice* (celkem se jedná o 203 jednotek různého rozsahu).

INFORMATIKA

Řada činností v oblasti informačních technologií vychází z potřeb běžného fungování archivu, a proto se z velké části jedná o rutinní práce technické podpory, údržby a oprav. Úsek IT 5. oddělení je (jako do jisté míry servisní pracoviště) v permanentním časovém tlaku. Vedle servisu musí řešit řadu dlouhodobých koncepčních záležitostí (dlouhodobé uchovávání a zpřístupňování elektronických dokumentů, tvorbu a zveřejňování elektronických archivních pomůcek atd.). Činnost úseku IT lze rozdělit do dvou základních oblastí: správa IT Národního archivu a realizace projektu Národní digitální archiv. Významným mezníkem v průběhu roku bylo personální rozšíření úseku, a s ním související změny v organizaci 5. oddělení, druhým mezníkem ukončení projektu Národní digitální archiv financovaného z evropských strukturálních fondů.

Správa sítě

Činnosti vykonávané v této oblasti jsou v zásadě rutinního charakteru. Případné problémy byly průběžně řešeny a odstraňovány. Mezi problémy, které je třeba dořešit v roce 2015, patří dokumentace sítě a rychlost datového připojení. Navýšení personální kapacity naopak umožnilo zvýšit ve druhé polovině roku technickou podporu uživatelům, byť zahájené kroky se projeví až v roce 2015. Jedná se například o pravidla pro digitalizaci dokumentů při výkonu úřední agendy.

Interní informační systémy (IS badatelna, Janus2000, knihovnický software, Ginis)

V rámci těchto systémů byla dle potřeby poskytována technická podpora uživatelům.

Intranetový portál a webové stránky

Intranetový portál a webové stránky nedoznaly větších změn. Aktivity kolem nich se soustředily na opravy zjištěných chyb a běžnou údržbu. V souvislosti s ukončením projektu Národní digitální archiv jsou projektové stránky digi.nacr.cz postupně začleňovány do struktury webových stránek Národního archivu.

Pořizování HW a SW

Nejvýznamnějšími nákupy byly dva servery pro potřeby digitálního archivu a 30 pracovních stanic pro běžné uživatele.

Projekt Národní digitální archiv

V rámci projektu Národní digitální archiv byl realizován plán schválený řídicím orgánem a zprostředkujícím subjektem na základě změny projektu ze dne 17. prosince 2013. Dne 18. června 2014 byla dokončena rekonstrukce prostor záložního pracoviště a dne 18. července 2014 byl vydán kolaudační souhlas. Další vývoj projektu poznamenaly komplikace při výběrovém řízení na HW vybavení. Obdobně jako v předchozích případech využili někteří z neúspěšných uchazečů všech zákonných možností a podali návrh k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. S ohledem na uvedené nebylo možno dodržet fixně stanovený časový a finanční harmonogram projektu, a proto byl projekt k 19. září 2014 ukončen. Bohužel to znamenalo i ukončení veřejných zakázek na dodavatele archivního portálu (před podpisem smlouvy) a dodavatele stavby hlavního pracoviště (otevřeny obálky s nabídkami). V následujících týdnech pak proběhly administrativní kroky související s ukončením projektu a uzavřením jeho účetnictví. Projekt byl administrativně a účetně ukončen.

Zajištění úkolů v oblasti digitální archivace

Navzdory ukončení projektu Národní digitální archiv z evropských strukturálních fondů pokračovala realizace digitálního archivu. Byl nainstalován LTP systém Archivematica a vytvořeny aplikace pro příjem vybraných digitálních archiválií (ePřejímky) a jejich uložení (ePříjem). Zapojením dříve vytvořené aplikace eSkartace tak vznikl informační systém umožňující posouzení dokumentů v digitální podobě a uložení těch, které mají trvalou hodnotu. Dne 1. listopadu 2014 byl zahájen zkušební provoz tohoto systému.

Ukládání digitálních dokumentů

Obdobně jako v předchozích letech probíhalo ukládání digitálních a digitalizovaných archiválií. Uloženy byly 2 TB digitálních archiválií a 2 TB digitalizátů.

Zpřístupňování digitalizovaných dokumentů

Byla uzavřena smlouva s provozovatelem portálu www.badatelna.eu a zahájeny kroky k implementaci tohoto systému v Národním archivu.

PROSTOROVÁ SITUACE ARCHIVU, PROVOZNÍ A EKONOMICKÉ ZÁLEŽITOSTI

Národní archiv má příslušnost hospodařit s majetkem státu ve třech objektech a je nucen řešit kromě vlastní prostorové situace i dislokaci odboru archivní správy a spisové služby MV, centrály Státního oblastního archivu v Praze a do budoucna i Archivu bezpečnostních složek, optimálně dostavbou v tzv. archivním areálu Chodovec.

Budova na třídě Milady Horákové 133 je využívána 1. oddělením, oddělením fondů samosprávy a státní správy do roku 1848 a církevních institucí a současně odborem archivní správy a spisové služby MV. Prostorové rezervy v objektu postaveném ve třicátých letech minulého století již nejsou žádné. Důvěra církevních institucí v Národní archiv, projevující se přáním přemístit své archivy právě do této budovy, se bude muset řešit přemístěním zbývajících osobních fondů do chodoveckého depozitáře.

Lokalita v jižních Čechách byla vybrána pro umístění záložního pracoviště digitálního archivu. Rekonstrukce byla zahájena v prosinci roku 2013 a dokončena 18. června 2014. Prostora je připravena pro přesun technologií digitálního archivu do konce března 2015. Jde o cca třetinu krytu. Ministr nařídil v roce 2015 rekonstruovat trafostanici a upravit zbývajících část pro uložení bezpečnostních snímků. V objektu zůstane po dovybavení regály dostatečná rezerva i pro uložení archiválií v době bezpečnostních a jiných krizí. Pro významnější uložení archiválií je však tento prostor příliš malý.

Areál Chodovec je využíván Národním archivem a Státním oblastním archivem v Praze. Depotní část tvoří třináctipodlažní budova ve třech stavebních depotních blocích (dále DB) se 182 sály (dle kolaudace 137 obhospodařuje NA, 45 SOA v Praze). Depoty jsou vybaveny regály (pevné nebo s pojezdem) či speciálním vybavením (knihovny, mapové depozitáře, depozitáře listin, „foto-, fono- a kinodokumentů“, nosiče elektronických archiválií). Volná kapacita sálů Národního archivu se za rok 2014 opět zmenšila o 2,5 km.

Máme trvalý zájem na výstavbě depotního bloku IV v Praze na Chodovci, který bude sloužit Národnímu archivu, Státnímu oblastnímu archivu v Praze a Archivu bezpečnostních složek. Požadavky byly uplatněny do střednědobých plánů financování státních archivů. Další stavba na Chodovci v předpokládané hodnotě 75 mil. Kč bez DPH byla však připravována pouze v podzemí pro hlavní úložiště digitálního archivu. Příprava výstavby centrálního digitálního úložiště byla i z důvodu hospodárnosti koncipována tak, aby na ni kdykoliv mohla navázat nadzemní podlaží jakéhokoliv určení. Tato naděje ovšem skončila s předčasným ukončením financování projektu Národní digitální archiv ze strukturálních fondů Evropské unie, a to ve fázi otevření obálek s nabídkami uchazečů.

HOSPODAŘENÍ SE SVĚŘENÝMI PROSTŘEDKY

Národní archiv je ze zákona č. 320/2002 Sb., podle čl. 6 § 18, odst. 1 zřízen jako samostatná organizační složka státu přímo řízená MV ČR. Přidělené rozpočtové prostředky byly použity na nákup energií, materiálu, služeb a zajištění oprav a údržby ve spravovaných objektech. Zvláštní kapitolou v rozpočtu byly finanční prostředky určené účelově v rámci programového financování na realizaci projektu Národní digitální archiv. Projekt byl k 19. září 2014 ukončen. V oblasti nákupu materiálu se pokračovalo ve vybavování a obnově jednotlivých pracovišť výpočetní technikou (včetně software), kupoval se archivní obalový materiál, chemikálie a spotřební laboratorní materiál pro restaurátory a konzervátory, uskutečnil se nákup fotomateriálu včetně obalového materiálu pro oddělení péče o fyzický stav archiválií. Zabezpečen byl nákup knih a konečně i tisk publikací. V oblasti výdajů programového financování byla realizována akce „Rekonstrukce systému chlazení – M. Horákové“, dále v posledním čtvrtletí roku začala realizace akce „Rekonstrukce systému chlazení – AA Chodovec“ (dokončení v lednu 2015).

V rámci vlastní činnosti archivu byly získány finanční prostředky do příjmové části státního rozpočtu ve výši 684 tis. Kč. Jednalo se o prodej publikací, zhotovování kopií archiválií a vypracování rešerší.

Z větších akcí byly financovány opravy na obou objektech.

Archivní areál Chodovec

- oprava systému EZS
- opravy systému CCTV
- oprava odpojovače ARV

- nátěry kovových konstrukcí střech a fasády
- nátěry střech a oprava oplechování
- opravy podlah
- opravy střech na kotelnou a rozvodnou NN
- oprava přípojky kanalizace
- oprava nouzového schodiště PTO

Milady Horákové 133

- výměna podlahové krytiny a výmalba v prostoru vrátnice
- sadové úpravy včetně terénních úprav

Mimorozpočtové zdroje

Komunitární programy EU

Přijaté zahraniční dotace (komunitární programy Evropské unie, projekt ENArC, spoluřešitel) v roce 2010 (zůstatek z roku 2010) ve výši 940 852,23 Kč (hlavní řešitel Diözesenarchiv St.Pölten Austria), v rámci DPČ a zahraničních cest vyčerpáno v roce 2014 146 265,28 Kč. V roce 2014 nevyčerpáno celkem 74 191,04 Kč.

Dodatečný odvod na příjmový účet za rok 2013 ve výši 201 433,65 Kč.

Dary

Na zajištění výstavy „550. výročí mírových snah Jiřího z Poděbrad“ tuzemský dar ve výši 90 tis. Kč, čerpáno 6 259,- Kč. Nevyčerpané prostředky budou použity se souhlasem dárce v roce 2015 na výstavu „600 výročí upálení Mistra Jana Husa“.

Na zajištění výstavy „600 výročí upálení Mistra Jana Husa“ v roce 2015 tuzemský dar ve výši 20 tis. Kč.

Věda a výzkum

Tematická podpora

1. Projekt „*Epistulae et acta nuntiorum apostolicorum apud imperátorem, Tom. I. Epistulae et acta Cesari Speciani 1592-1598, pars 1-2 (1592-1594)*“.

Poskytovatel účelové podpory: Grantová agentury ČR.

Výše podpory na rok 2014: 229 000,- Kč

Čerpání v roce 2014: 221 793,- Kč

Čerpání účelové podpory bylo zásadně v oblasti mzdových prostředků, nákupu

materiálu (zahraniční literatury) a zahraničních cest.

Nedočerpané prostředky ve výši 7 207,- Kč byly převedeny do NNV.

2. Projekt „*Analýza demografických proměn vznikajícího velkoměsta. Databáze obyvatel Prahy.*“

Poskytovatel účelové podpory: Grantová agentury ČR.

Výše podpory na rok 2014: 826 000,- Kč

Čerpání v roce 2014: 826 000,- Kč

Čerpání účelové podpory bylo pouze v oblasti mzdových prostředků (DPP).

3. Projekt „*Metodika vlivu ovzduší na knihovnictví a archivní fondy.*“

Poskytovatel účelové podpory: Ministerstvo kultury ČR.

Výše podpory na rok 2014: 485 000,- Kč, NNV 2013: 11 208,-Kč

Čerpání v roce 2014: 442 773,- Kč, čerpání NNV 2013: 8 317,-Kč

Čerpání účelové podpory bylo zásadně v oblasti mzdových prostředků, nákupu materiálu (nákup chem. materiálu), služeb chem. materiálu.

Nedočerpané prostředky ve výši 38 446,- Kč byly převedeny do NNV.

4. Projekt „*Interoperabilita v paměťových institucích (INTERPI).*“

Poskytovatel účelové podpory: Ministerstvo kultury ČR.

Výše podpory na rok 2014: 754 000,- Kč, NNV 2013: 94 000,-Kč

Čerpání v roce 2014: 746 568,- Kč, čerpání NNV 2013: 94 000,-Kč

Čerpání účelové podpory bylo zásadně v oblasti mzdových prostředků, nákupu materiálu a zahraničních cest.

Nedočerpané prostředky ve výši 7 432,- Kč byly převedeny do NNV.

5. Projekt „*Agenda státního občanství a možnosti jejího zefektivnění.*“

Poskytovatel účelové podpory: Technologická agentura ČR.

Výše podpory na rok 2014: 60 000,- Kč

Čerpání v roce 2014: 60 000,- Kč

Čerpání účelové podpory bylo zásadně v oblasti mzdových prostředků, nákupu materiálu (nákup výp. techniky).

6. Projekt „Zajištění ochrany archivních dokumentů důležitých pro potřeby státu.“

Poskytovatel účelové podpory: Ministerstvo vnitra ČR.

Výše podpory na rok 2014: 1 635 000,- Kč, NNV 2013: 24 571,-Kč

Čerpání v roce 2014: 1 384 900,- Kč, čerpání NNV 2013: 9 662,- Kč

Čerpání účelové podpory bylo zásadně v oblasti mzdových prostředků, nákupu služeb výp. techniky (digitalizace dokumentů), zahraničních cest.

Nedočerpané prostředky ve výši 250 100,- Kč byly převedeny do NNV.

7. „Institucionální podpora“

Poskytovatel účelové podpory: Ministerstvo vnitra ČR.

Výše podpory na rok 2014: 6 101 000,- Kč, NNV 2013: 309 908,-Kč

Čerpání v roce 2014: 5 503 296,- Kč, čerpání NNV 2013: 265 092,- Kč

Čerpání účelové podpory bylo v oblasti mzdových prostředků (DPP), nákupu materiálu (nákup knih a publikací), nákupu spotřebního materiálu a služeb pro zakoupené technologie. Byly nakoupeny přístroje pro restaurátory, tiskový stroj, vyvolávací automat.

Nedočerpané prostředky ve výši 597 704,- Kč byly převedeny do NNV

V následujících tabulkách jsou uvedeny všechny rozpočtové zdroje Národního archivu v roce 2014:

1. Ostatní běžné výdaje (OBV)
2. Mzdy a související výdaje
3. Projekt Národní digitální archiv (NDA, strukturální fondy EU, Integrovaný operační program)
4. Institucionální podpora vědy
5. Grant bezpečnostního výzkumu (odbor bezpečnostního výzkumu MV)
6. Granty (Grantová agentura ČR)
7. Granty (Ministerstvo kultury ČR, program NAKI)

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

1. Ostatní běžné výdaje

Rozpočtová položka		R2	Čerpání v Kč
504110	autorské honoráře	163 510	163 510
513	NÁKUP MATERIÁLU	4 337 585	4 337 585
513200	ochranné pomůcky	39 421	39 421
513300	léky a zdravotnický materiál	2 944	2 944
513600	knihy, učební pomůcky a tisk	195 832	195 832
513700	drobný hmotný majetek	1 936 240	1 936 240
513704	<i>ženijní materiál</i>	14 190	14 190
513706	<i>spojovací materiál</i>	4 534	4 534
513712	<i>výstrojní materiál</i>	6 873	6 873
513713	<i>proviantní materiál</i>	49 586	49 586
513718	<i>stavebně ubytovací materiál</i>	939 748	939 748
513720	<i>foto a kriminalistická technika</i>	29 380	29 380
513721	<i>výpočetní technika</i>	891 926	891 926
513900	nákup materiálu	2 163 148	2 163 148
513904	<i>ženijní materiál</i>	990	990
513906	<i>spojovací materiál</i>	3 429	3 429
513907	<i>chemický materiál</i>	217 452	217 452
513908	<i>automobilní materiál</i>	1 950	1 950
513912	<i>výstrojní materiál</i>	1 121 805	1 121 805
513913	<i>proviantní materiál</i>	9 594	9 594
513918	<i>stavebně ubytovací materiál</i>	481 110	481 110
513920	<i>foto a kriminalistická technika</i>	3 630	3 630
513921	<i>výpočetní technika</i>	323 188	323 188
514200	<i>kurzové rozdíly</i>	8 150	8 150
515	NÁKUP VODY, PALIV A ENERGIE	11 280 339	11 280 339
515100	voda	600 474	600 474
515300	plyn	3 371 765	3 371 765
515400	elektrická energie	7 188 596	7 188 596
515629	pohonné hmoty	119 504	119 504
516	NÁKUP SLUŽEB	14 599 681	14 574 751
516100	služby pošt	113 225	113 225
516200	služby telekomunikací a radiokomunikací	360 663	360 663
516220	<i>provozní výdaje</i>	360 663	360 663
516320	<i>zákonné pojištění provozu motor. vozidel</i>	11 832	11 832
516400	nájemné	39 023	39 023
516429	<i>ostatní nájemné j.n.</i>	39 023	39 023
516600	konzultační, poradenské a právní služby	7 500	7 500
516610	<i>konzultace</i>	7 500	7 500

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

516700	služby školení a vzdělávání	34 115	34 115
516900	nákup služeb j.n.	14 033 323	14 033 323
516907	<i>nákup služeb pro chem. lab. materiál</i>	4 749	4 749
516908	<i>nákup služeb pro automobilní materiál</i>	2 964	2 964
516912	<i>nákup služeb pro výstrojní materiál</i>	500 446	500 446
516918	<i>nákup služeb pro staveb. ubytovací</i>	1 695	1 695
516920	<i>nákup služeb pro fot-kino</i>	878	878
516921	<i>nákup služeb pro výpočetní techniku</i>	1 420 063	1 420 063
516930	<i>nákup služeb pro všeobecný materiál</i>	1 945 325	1 945 325
516970	<i>poplatky TV, Ro</i>	9 855	9 855
516984	<i>odpady, úklid a čištění</i>	5 501 146	5 501 146
516987	<i>inzerce</i>	23 574	23 574
516990	<i>ostatní nákup služeb j.n.</i>	4 622 628	4 597 698
517	OSTATNÍ NÁKUPY	12 423 403	12 189 785
517100	opravy a udržování (dodavatelsky prováděné)	11 592 283	11 358 665
517104	<i>ženijního materiálu</i>	5 510	5 510
517107	<i>chemického materiálu</i>	7 338	7 338
517108	<i>pozemních dopravních prostředků</i>	50 282	50 282
517112	<i>výstrojního materiálu</i>	107 684	107 684
517118	<i>stavebně ubytovacího materiálu</i>	14 537	14 537
517120	<i>foto a kriminalistické techniky</i>	11 463	11 463
517121	<i>výpočetní techniky</i>	35 270	35 270
517181	<i>stavební opravy</i>	4 763 171	4 763 171
517182	<i>běžná údržba</i>	6 597 028	6 363 409
517200	programové vybavení	507 645	507 645
517300	cestovné	144 331	144 331
517310	<i>tuzemské cesty</i>	37 559	37 559
517320	<i>zahraniční cesty</i>	106 772	106 772
542400	náhrady mzdy v nemoci	111 446	111 446
517500	pohoštění	10 015	10 015
517600	účastnické poplatky na konference	18 129	18 129
517700	nákup uměleckých předmětů	151 000	151 000
536240	dálniční známky	4 500	4 500
Běžné výdaje celkem		42 920 464	42 661 916

2. Mzdy a související výdaje

Rozpočtová položka		R2	Čerpání v Kč
501100	platy zaměstnanců celkem	39 940 010	39 921 650
501111	tarify	28 383 010	28 380 010

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

501112	za vedení	380 000	375 500
501115	osobní příplatek	4 068 924	4 058 864
501137	náhrady	3 799 076	3 798 276
501191	odměny	3 285 000	3 285 000
501192	jubilea	24 000	24 000
502140	práce podle dohod	1 618 999	1 618 999
503100	povinné pojistné na sociální zabezpečení	10 015 150	10 010 560
503200	povinné pojistné na zdravotní pojištění	3 605 454	3 603 802
503000	pojistné celkem	13 620 604	13 614 362
534200	FKSP	399 400	399 400
Mzdové a související výdaje celkem		55 579 013	55 554 411

3. Národní digitální archiv (15% SR)

Rozpočtová položka		NNV	Čerpání v Kč
501111	tarifní mzda ZAM	686 674	686 674
501112	ZAM za vedení	35 263	35 263
501115	osobní příplatek ZAM	36 728	36 728
501137	ZAM náhrady	55 782	55 782
502140	práce podle dohod	78 400	78 400
503100	pojistné SOC	203 611	203 611
503200	pojistné ZDR	73 299	73 299
515629	pohonné hmoty	163 608	163 608
516220	provozní výdaje	49 003	49 003
516610	konzultace	239 193	239 193
516990	ostatní nákup služeb j.n.	982 628	982 628
517310	tuzemské cesty	960	960
534200	převody FKSP	8 144	8 144
612110	budovy a stavby	28 042 875	28 042 875
612150	související výdaje	2 679 374	2 679 374
Výdaje celkem		33 335 542	33 335 542

4. Institucionální podpora vědy

Rozpočtová položka		R 2	Čerpání v Kč
502140	práce podle dohod	1 125 000	882 600
513600	nákup knih a publikací	230 020	229 995

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

513907	chemický a laboratorní materiál	423 000	422 716
513920	foto-krimi	300 000	298 960
513706	spojovací mat.	16 510	16 425
513707	chemický mat.	30 000	28 828
513720	foto-krimi	30 000	14 190
513721	výp. tech.	150 300	138 446
516920	nákup služeb foto-kino	200 000	197 000
516987	tisk publikací	446 980	439 461
516990	nákup služeb j. n.	580 000	579 936
517310	tuzemské cesty	100 000	0
517320	zahraniční cesty	429 190	291 363
517600	konference	20 000	2 780
612510	výpočetní technika	301 830	289 293
612220	foto-krimi. mat.	569 170	569 170
612212	výstrojní mat.	739 000	738 100
612207	chemické a laboratorní přístroje	300 000	265 449
612206	spojovací mat.	110 000	98 584
Celkem IP		6 101 000	5 503 297

5. Grant bezpečnostního výzkumu

Rozpočtová položka		R2	Čerpání v Kč
501191	odměny pracovní ZAM	196 000	196 000
502140	práce podle dohod	117 000	117 000
503100	pojistné SOC	49 000	49 000
503200	pojistné ZDR	17 640	17 639
513600	knihy a tisk	103 899	44 594
513912	výstrojní mat.	13 400	5 000
513921	výpočetní technika	15 000	15 000
516610	konzultace	88 282	88 282
516921	služby výp. techniky	835 819	699 120
517320	zahraniční cesty	197 000	166 305
534200	převody FKSP	1 960	1 960
Celkem		1 635 000	1 384 900

6. Granty (2, Grantová agentura ČR)

Rozpočtová položka		R2	Čerpání v Kč
501191	odměny pracovní ZAM	111 000	111 000
502140	práce podle dohod	866 000	866 000

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

503100	pojistné SOC	27 750	27 750
503200	pojistné ZDR	9 990	9 990
513600	knihy a tisk	13 000	12 996
517320	zahraniční cesty	26 150	18 947
534200	převody FKSP	1 110	1 110
Celkem		1 055 000	1 047 793

7. Granty (2, Ministerstvo kultury ČR, program NAKI, 1 TA ČR)

Rozpočtová položka		R2	Čerpání v Kč
501191	odměny pracovní ZAM	447 000	447 000
502140	práce podle dohod	432 000	431 920
503100	pojistné SOC	145 250	135 230
503200	pojistné ZDR	52 290	48 504
513707	chemický mat.	18 000	0
513907	chemický mat.	55 000	54 945
513912	výstrojní mat.	5 833	5 827
513920	foto-krimi	468	468
513921	výpočetní technika	10 699	10 413
516921	služby výp. tech.	60 000	55 539
517310	tuzemské cesty	34 050	22 253
517320	zahraniční cesty	33 940	32 773
534200	převody FKSP	4 470	4 470
Celkem		1 299 000	1 249 341

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 Sb., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

V roce 2014 bylo podáno 6 žádostí, nebylo vydáno žádné rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

TABULKY ARCHIVNÍ A TABULKY KNIHOVNY

Tabulka II/1

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví
Tab. č. 1: Základní souhrnné informace ze základní evidence NAD

Archiv	Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů						Fyzický stav archiválií		Archivní pomůcky
	Vykazované***						Celkem		
	počet	metráž [bm] velikost [MB]	4**	metráž [%] MB [%]	počet	metráž [bm] velikost [MB]	7**	metráž [%] MB [%]	
1000000010 - Národní archiv	2	3*			6*			9	10
	N:	1095	56328,19 3424231,29	44,45 100,00	1096	56333,57 3424231,29			základní: 1442
	Z:	661	70395,96 0,00	55,55 0,00	662	70399,70 0,00			speciální: 89
	I:	604	62732,62 0,00	49,50 0,00	605	62736,36 0,00			referenční: 2
	Σ:	1945	126724,15 3424231,29			126733,27 3424231,29			všechny: 1533
8000000010 - Archiválie uložené mimo archivy v evidenci Národního archivu	N:	0	0 0	0,00 0,00	1	0,60 0,00	100,00 0,00		základní: 0
	Z:	0	0 0	0,00 0,00	0	0,00 0,00	0,00 0,00	1	speciální: 0
	I:	0	0 0	0,00 0,00	0	0,00 0,00	0,00 0,00	0	referenční: 0
	Σ:	0	0 0	0,00 0,00		0,60 0,00			všechny: 0
Díleč souhrn oblastí 0:	N:	1095	56328,19 3424231,29	44,45 100,00	1097	56334,17 3424231,29	44,45 100,00		základní: 1442
	Z:	661	70395,96 0,00	55,55 0,00	662	70399,70 0,00	55,55 0,00	1400	speciální: 89
	I:	604	62732,62 0,00	49,50 0,00	605	62736,36 0,00	49,50 0,00	62	referenční: 2
	Σ:	1945	126724,15 3424231,29		1949	126733,87 3424231,29			všechny: 1533

Tabulka II/2

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví
 Tab. č. 2: Počty a velikost archivních souborů členěné podle evidenčních statusů

Archiv		Archivní soubory											
		Evidenční status: 1			Evidenční status: 2			Evidenční status: 3			Evidenční status: 4+5		
		počet	metráž [bm]	velikost [MB]	počet	metráž [bm]	velikost [MB]	počet	metráž [bm]	velikost [MB]	počet	metráž [bm]	velikost [MB]
2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**					
100000010 - Národní archiv	N:	1071	55509,64 3373515,89	1	19,95 0,00	23	798,60 50715,40	1	5,38 0,00				
	Z:	622	66534,19 0,00	2	19,80 0,00	27	3841,97 0,00	1	3,74 0,00				
	I:	579	58893,95 0,00	2	19,80 0,00	23	3818,87 0,00	1	3,74 0,00				
	Σ:	1886	122043,83 3373515,89	4	39,75 0,00	55	4640,57 50715,40	3	9,12 0,00				
	N:	0	0 0	0	0 0	0	0 0	1	0,60 0,00				
800000010 - Archiválie uložené mimo archivy v evidenci Národního archivu	Z:	0	0 0	0	0 0	0	0 0	0	0,00 0,00				
	I:	0	0 0	0	0 0	0	0 0	0	0,00 0,00				
	Σ:	0	0 0	0	0 0	0	0 0	1	0,60 0,00				
	N:	1071	55509,64 3373515,89	1	19,95 0,00	23	798,60 50715,40	2	5,98 0,00				
	Z:	622	66534,19 0,00	2	19,80 0,00	27	3841,97 0,00	1	3,74 0,00				
Díleč souhrn oblastí 0:	I:	579	58893,95 0,00	2	19,80 0,00	23	3818,87 0,00	1	3,74 0,00				
	Σ:	1886	122043,83 3373515,89	4	39,75 0,00	55	4640,57 50715,40	4	9,72 0,00				

Archiv	Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů								Fyzický stav archiválií		Archivní pomůcky
	Vykazované****				Celkem				počet	počet	
	počet	metráž [bm] velikost [MB]	metráž [%] MB [%]	počet	metráž [bm] velikost [MB]	metráž [%] MB [%]					
1	2	3*	4**	5*****	6*	7**	8*****	9	10		
Souhrn	N:	1095	56328,19	44,45	1097	56334,17	44,45	základní: 1442			
	Z:	651	70395,96	55,55	652	70399,70	55,55	Ze zapsaného fyzického stavu:			
			0,00	0,00		0,00	0,00	nepoškozeno: 1400			
	I:	604	62732,62	49,50	605	62736,36	49,50	poškozeno: 487			
			0,00	0,00		0,00	0,00	nezjištěno: 62			
	Σ:	1945	126724,15		1949	126733,87		Ze zapsaných ev. jednotek:			
			3424231,29			3424231,29		poškozeno [ks]: 237221			
								všechny: 1533			

Legenda:

- * N: [počet] ... archivní soubory s min. 95% nezpracované metráže
 Z: [počet] ... archivní soubory s min. 95% zpracované metráže
 I: [počet] ... archivní soubory s min. 95% inventarizované metráže
 Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (≠N+Z)
- ** N: [bm] ... nezpracovaná metráž archivních souborů
 [MB] ... nezpracovaná velikost ev. jednotek v digitální podobě
 Z: [bm] ... zpracovaná metráž
 [MB] ... zpracovaná velikost ev. jednotek v digitální podobě
 I: [bm] ... inventarizovaná metráž
 [MB] ... inventarizovaná velikost ev. jednotek v digitální podobě
 Σ: [bm] ... celková metráž (≠N+Z)
 [MB] ... celková velikost ev. jednotek v digitální podobě
- *** Vykazované ... archivní soubory s evidenčním statusem 1, 2 nebo 3
 **** metráž [%] ... relativní zastoupení vzhledem k celkové metráži
 MB [%] ... relativní zastoupení vzhledem k celkové velikosti
 evidenčních jednotek v digitální podobě
- Číselník evidenčních statusů:
 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
 4 Archivní soubory vydané vlastníků a archivem evidované
 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

Archiv		Archivní soubory										
		Evidenční status: 1			Evidenční status: 2			Evidenční status: 3			Evidenční status: 4+5	
		počet	metráž [bm]	velikost [MB]	počet	metráž [bm]	velikost [MB]	počet	metráž [bm]	velikost [MB]	počet	metráž [bm]
1		2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**		
Souhrn		N:	1071	55509,64 3373515,89	1	19,95 0,00	23	798,60 50715,40	2	5,98 0,00		
		Z:	622	66534,19 0,00	2	19,80 0,00	27	3841,97 0,00	1	3,74 0,00		
		I:	579	58893,95 0,00	2	19,80 0,00	23	3818,87 0,00	1	3,74 0,00		
		Σ:	1886	122043,83 3373515,89	4	39,75 0,00	55	4640,57 50715,40	4	9,72 0,00		

Legenda:

* N: [počet] ... archivní soubory s min. 95% nezpracované metráže
 Z: [počet] ... archivní soubory s min. 95% zpracované metráže
 I: [počet] ... archivní soubory s min. 95% inventarizované metráže
 Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (≠N: +Z:)
 ** N: [bm] ... nezpracovaná metráž archivních souborů
 [MB] ... nezpracovaná velikost ev. jednotek v digitální podobě
 Z: [bm] ... zpracovaná metráž
 [MB] ... zpracovaná velikost ev. jednotek v digitální podobě
 I: [bm] ... inventarizovaná metráž
 [MB] ... inventarizovaná velikost ev. jednotek v digitální podobě
 Σ: [bm] ... celková metráž (≠N: +Z:)
 [MB] ... celková velikost ev. jednotek v digitální podobě

Číselník evidenčních statusů:

- 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
- 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
- 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
- 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
- 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

Tabulka III/2 - Protokoly o výběru archiválií - Národní archiv

2a) skartační řízení

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
Centrum služeb pro silniční dopravu	1	28,00	27,00	96	
Centrum sportu Ministerstva vnitra	2	2,10	1,90	90	
CzechTrade – Česká agentura na podporu obchodu	1	25,00	23,70	95	
Česká geologická služba	2	37,63	37,03	98	
Česká obec sokolská	3	30,00	30,00	100	
Česká obchodní inspekce	1	20,00	18,00	90	
Česká plemenářská inspekce	1	14,10	14,10	100	
Česká správa sociálního zabezpečení	2	527,80	527,70	100	
Česká stomatologická komora	1	35,60	17,60	49	
Česká školní inspekce	1	30,00	22,50	75	
Český statistický úřad	1	0,00	0,00		
Český červený kříž	1	50	42,1	84	
Český telekomunikační úřad	3	165,68	156,68	95	
Český úřad zeměměřický a katastrální	2	16,90	16,70	99	
Drážní inspekce	1	1,00	0,60	60	
Drážní úřad	1	9,10	7,50	82	
Endokrinologický ústav	1	25,46	22,75	89	
Energetický regulační úřad	1	24,90	16,40	66	
Fakultní nemocnice	1	482,60	481,30	100	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Královské Vinohrady					
Fakultní nemocnice Motol	1	478,00	477,00	100	
Fakultní nemocnice na Bulovce	1	550,00	547,75	100	
Fakultní Thomayerova nemocnice s poliklinikou	1	215,00	215,00	100	
Generální finanční ředitelství	1	23,00	20,40	89	
Generální inspekce bezpečnostních sborů	1	4,71	4,61	98	
Generální ředitelství cel	1	0,35	0,34	97	
Generální ředitelství cel MF ČR	1	1,00	1,00	100	
Hospodářská komora ČR	1	55,00	39,00	71	
Institut klinické a experimentální medicíny	1	63,00	61,00	97	
Institut umění - divadelní ústav	1	30,00	21,50	72	
Kancelář veřejného ochránce práv	1	32,40	20,60	64	
Ministerstvo dopravy ČR	3	107,20	84,20	79	
Ministerstvo financí ČR	2	143,36	67,71	47	
Ministerstvo kultury ČR	3	161,20	81,50	51	
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	4	206,20	155,70	76	
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	2	36,55	35,85	98	
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	2	134,50	23,40	17	
Ministerstvo spravedlnosti ČR	5	65,08	54,08	83	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	4	94,95	45,30	48	
Ministerstvo vnitra ČR	34	462,86	397,90	86	
Ministerstvo zdravotnictví ČR	2	34,00	26,00	76	
Ministerstvo	2	179,50	112,50	63	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

zemědělství ČR					
Ministerstvo životního prostředí ČR	2	82,90	54,40	66	
Muzeum policie ČR	2	0,44	0,24	55	
NADĚJE, OBČANSKÉ SDRUŽENÍ	2	29,30	25,70	88	
Národní institut dětí a mládeže MŠMT	1	28,00	27,25	97	
Národní institut pro další vzdělávání	2	74,30	47,85	64	
Národní památkový ústav	2	530,00	50,40	10	
Národní technická knihovna	1	17,00	17,00	100	
Národní ústav pro vzdělávání	1	45,00	19,00	42	
Nejvyšší kontrolní úřad	1	18,00	8,00	44	
Nejvyšší správní soud	1	34,66	27,53	79	
Nemocnice s poliklinikou v Praze 5 - Na Homolce	1	145,00	142,90	99	
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	1	2,30	2,30	100	
Ředitelství silnic a dálnic ČR	5	84,50	66,30	78	
Správa státních hmotných rezerv	1	19,75	19,00	96	
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra	1	30,00	29,90	100	
Správa železniční dopravní cesty, s.o.	3	51,00	40,45	79	
Správa železniční geodézie Praha (SŽDC, s.o.)	1	2,50	2,00	80	
Státní plavební správa	1	8,00	5,00	63	
Státní úřad inspekce práce	1	4,00	1,00	25	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	3	33,00	26,75	81	
Státní veterinární správa	1	4,00	4,00	100	
Státní zdravotní ústav	1	27,00	23,00	85	
Státní zemědělský intervenční fond	1	260,00	260,00	100	
SŽDC, s.o. -	1	27,00	26,89	100	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Technická ústředna dopravní cesty					
Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí	1	14,00	13,70	98	
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	3	121,51	73,01	60	
Úřad pro zastupování států ve věcech majetkových	1	7,00	6,00	86	
Úřad průmyslového vlastnictví	2	283,00	277,40	98	
Úřad vlády ČR	5	35,05	11,50	33	
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů	1	7,21	7,19	100	
Ústav pro péči o matku a dítě	1	120,20	120,00	100	
Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR	2	5,84	5,54	95	
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský	1	81,65	77,65	95	
Vězeňská služba České republiky	39	1115,00	1072,80	96	
Všeobecná fakultní nemocnice	2	133,30	133,30	100	
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti	1	3,20	2,70	84	
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí	3	22,60	7,39	33	
Zdravotnické zařízení MV	3	0,57	0,52	91	
Celkem	203	8111,51	6691,46	82	

2b) mimo skartační řízení

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
Babička Václav, PhDr. Mgr.	1	27,30	0,00	0	
Československá obec	1	0,60	0,00	0	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

sokolská					
Československý červený kříž	1	8,00	0,00	0	
Drašarová Eva, PhDr., CSc.	1	0,48	0,00	0	
Dražní úřad	1	30,00	0,00	0	
Girsa Václav	1	1,5	0,00	0	
Holec Josef, pplk. v. v.	1	0,06	0,00	0	
Indra Alois	1	4,32	0,00	0	
Ing. Lumír Kubát	1	1,12	0,00	0	
Jednota pro povzbuzení průmyslu v Čechách, Praha	1	0,01	0,00	0	
Jech Karel, doc, PhDr., CSc.	1	1,4	0,00	0	
Ješ Jiří	2	0,70	0,00	0	
JUDr. Jaroslav Kochlůfel	1	0,12	0,00	0	
Kaplanová Marie	1	5,88	0,00	0	
Karlsson Blanka	1	0,12	0,00	0	
Knorr Miloš, MBE	1	0,00	0,00		
Kocourek František (Franta), PhDr.	1	0,77	0,00	0	
Kubátová Ludmila, PhDr.	1	0,25	0,00	0	
Kytl Václav	1	0,20	0,00	0	
Lér Leopold	1	0,66	0,00	0	
Macek Jaroslav	1	3,00	0,00	0	
Maláč Oldřich, JUDr.	1	0,02	0,00	0	
Mezinárodní svaz studentstva	1	45,00	0,00	0	
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	1	0,30	0,00	0	
Pecháček Pavel, Mgr.	1	4,20	0,00	0	
Rotary International Distrikt 2240 - Pobočka Rotary klub Brandýs - Boleslav	1	0,72	0,00	0	
Rozsypal Kurt, prof. ing.	1	0,24	0,00	0	
Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha	1	0,03	0,00	0	
Schenk Antonín, JUDr.	1	1,1	0,00	0	
Smutný Václav	1	0,12	0,00	0	
Sokol Paříž	1	0,80	0,00	0	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Společnost pro vědy a umění - švýcarská skupina	1	0,01	0,00	0	
Správa železniční dopravní cesty, s.o.	1	4,00	0,00	0	
Stránský Oldřich	1	2,00	0,00	0	
Svaz osvobozených politických vězňů a pozůstalých	1	0,12	0,00	0	
Šimsovi Miroslav, Bohuš, Sylva	1	0,02	0,00	0	
Ústřední politická škola Socialistického svazu mládeže Seč	1	0,12	0,00	0	
Veitl František	1	0,12	0,00	0	
Vodička Adolf	1	0,35	0,00	0	
Všeobecná fakultní nemocnice	3	1118,00	1117,60	100	
Celkem	43	1264,22	1117,60	89	

2c) Výběr archiválií u veřejnoprávních původců – vývoj základních ukazatelů 2003–2014

rok	PŮVODCI		SKARTAČNÍ ŘÍZENÍ						MIMOSKART. ŘÍZENÍ		Celkový počet protokolů	Počet protokolů
	počet veřejnoprávních původců v péči NA	počet původců předaných do péče SOA ^{***}	počet původců ve skart. řízení	počet skartačních protokolů (protokoly o výběru ve skartačním řízení)	navrženo bm	vybráno archiválií bm	% "A"	počet skartačních protokolů bez vybraných archiválií	počet protokolů o výběru mimo skartační řízení	vybráno archiválií mimo skartační řízení bm		
2003				46	1 638	56						
2004				120	3 626	285						
2005	252		52	78	2 892	529,5	9,3	22	25	185	103	
2006	338	151	57	89	4 230	287,5	7,0	27	27	348	118	
2007	339	147	71	192	6 660	1 089,5	10,6	23	12	443	204	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

2008	336	146	63	139	3 769	395,5	10,5	38	13	222	152	
2009	336	147	86	188	6 108*	882,2*	14,5	51	8	30,6	196	
2010	321	143	77	178	7 254*	1 039,2*	14,3	58	7	10,8	186	
2011	326	148	78	145	10 594*	820,6*	7,8	19	3	4,0	164	
2012	318	136	69	143	4 233	550,3	13,0	5	2	10,7	145	
2013	320	148	71	149	9 970	1 096	13,0	5	5	9,5	154	
2014	308	137	72	191	7 370	1 358	18,4	5	6	34,7	197	5

* V letech 2009 a 2010 vyřizoval Národní archiv skartační řízení také u Policie ČR – tyto údaje nejsou do tabulky započítány. Údaje o běžných metrech ze skartačního řízení u Vězeňské služby ČR nejsou v této tabulce zahrnuty, protože nebyly doposud známy počty bm dokumentů navržených do skartačního řízení a vybraných archiválií.

** jedná se o původce náležející ze zákona do kompetence Národního archivu, avšak se souhlasem odboru archivní správy a spisové služby MV předané do péče příslušných státních oblastních archivů. Do počtů uvedených v tabulce se nezapočítávají původci, kde ústředí zůstává v péči Národního archivu a kde detašovaná pracoviště jsou předána do péče státních oblastních archivů.

2d) Přehled přejímek elektronických archiválií do Národního digitálního archivu v roce 2014

Fond		Datum převzetí	Velikost (MB)	Časový rozsah
Č. NAD	Název původce			
1817	Kancelář veřejného ochránce práv, Brno	26.9.2014	2018	2001-2008
1678	Český statistický úřad II., Praha	21.3.2014	1997013	2011
1565	Nejvyšší kontrolní úřad, Praha	9.12.2014	5,8	2002-2011
1533	Ministerstvo zdravotnictví ČR, Praha	14.2.2014	28	2005-2011
1533	Ministerstvo zdravotnictví ČR, Praha	3.11.2014	265	1995-2007
1892	Národní památkový ústav, Praha	22.9.2014	460	2003-2014

2 e) Počty přírůstků a úbytků archiválií

rok:	počet přírůstků:	z toho osobních (rodinných) fondů a archiválií osobní provenience:
1996-97	43	26
1998	47	22

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

1999	40	17
2000	35	17
2001	39	26
2002	49	27
2003	54	30
2004	48	31
2005	60	24
2006	30	16
2007	36	21
2008	63	34
2009	91	49
2010	105	69
2011	84	44
2012	28	18
2013	57	34
2014	47	27

Tabulka III/3 – Počet zkontrolovaných protokolů podle § 52 písm. i) a podle § 79 odst. 2 písm. f)

Počet protokolů podle § 52 písm. i)	Počet protokolů podle § 79 odst. 2 písm. f)
0	0

Tabulka č. III/4 – Zpracování archiválií

Název archivního souboru	Počet kart. nebo bm pro foto-, fono, kino- dokumenty	Uspoř bm za rok	Inv. bm za rok def.	Inv. bm za rok průběžně	Katalog. evidenč. jednotek	Počet katalog. záznamů	Rejstřík. evidenč. jednotek
Česká dvorská kancelář Evidence erbů nobilitačních spisů K-L	1036				8	112 + skeny	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

České gubernium - dodatky		0,5					
Soupis pečeti (6)						712	
České místodržitelství – všeobecné, sign. 2	24		3				
České místodržitelství – všeobecné, sign. 3	7		0,8				
České místodržitelství všeobecné, (1856–1900), sg., Zemský výbor a šlechtické nadace, (1901–1910), sg. 9 - 10 (5)	199		24				
České místodržitelství – všeobecné, sg. 12, Zemědělství (5)	60		7,5				
České místodržitelství – všeobecné, sign. 21-25	50		6				
Stavovská zemská pokladna a účtárna Praha (1, 3, 4)	2016		133		2016	2016	
Ministerstvo železnic Vídeň	10		1,2				
Staré montanum	37		4,5				
Úřad říšského protektora	17			2,1 bm			
Policejní ředitelství Praha - kriminální komisariáty	10			1,3 bm			
Zemského četnického velitelství Praha – bezpečnostního oddělení	8			1 bm			
Zemský úřad Praha – policejní a bezpečnostní záležitosti	123		14,4 bm (reinv.)				
Okupační vězeňské spisy	529			321 bm (reinv.)			
Ministerstvo	176	22		15,3	122	2729	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

financí – prezidium a sekretariát					kartonů		
Ministerstvo zahraničního obchodu	4	0,5					
Federální ministerstvo zahraničního obchodu	35	4					
PZO Čs. námořní plavba	12	1,5					
PZO Tuzex	42	5					
Ministerstvo techniky	276	39					
Federální ministerstvo paliv a energetiky	275	34,6		34,6	275 kartonů		
Ministerstvo spotřebního průmyslu	61	7,6					
Československý svaz mládeže – ústřední výbor (3)	1862	5					
Machotka Otakar (1, 3)	23	0,5	0,5				
Tigrid Pavel (3)	194	0,2	0,2				
Culková Dagmar (1, 3, 4)	3	0,5	0,5		76	76	76
Provazníková Marie (1, 3, 4)	14	1,2	1,2				
Švorcová Jiřina (1, 3, 4)	2	0,55	0,55		2		
RAT – Leopold II. (3, 4)	305	2	2				
RAT- Ferdinand IV. (1, 3, 4)	381	5	5				
RAT – Ludvík Salvátor (4)	22	2,5	2,5				
RAT – Listiny (4)	39	0,35	0,35		25	25	
RAT – Fotografie (1)	45				1500	1500	
Sbírka map a plánů - Sbírka montánních map a plánů (3, 4)	2000				1600	hotovo 1600 záznamů	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Spolek pro chemickou a hutní výrobu – Technický sekretariát (3, 4)	403	7,5	7,5		61	250	
Sudetoněmecká strana – dodatky II (4)	24	3	3		24	70	
Fotografie							
Chalupníček Miroslav		24,62		6	2155	2155 Janus	2155
Májová Stella		0,17	0,17	179	179 Word		0,17
Tuček Jiří		0,25	0,25	18	18 Word		0,25
Druhá světová válka		4,18	0,2	561	629 Janus	629	4,18
Henlein Konrád		1,77	0,1	40	40 Janus		1,77
Sb. 1968		3,09	3,09	691	691 Janus		3,09
Sb. Klement Gottwald		24,62	0,84	954	954 Janus		24,62
Fotoarchiv ČTK – fotografie a negativy 1919–1938, Praha		5,74		0,5	684	684	684
Filmové archiválie							
Ústřední dopravní institut		86,24			63	63	63
Ministerstvo vnitřního obchodu - kinematografické filmy, Praha		0,20	0,20	2	2		0,20
Úřad průmyslového vlastnictví – kinematografické filmy, Praha		0,17	0,17	3	3		0,17
Zvukové archiválie							
Sbírka gramofonových desek		8,66				377 (opravy)	377
Bezpečnostní mikrofilmy							
Státní tajemník Říšského protektora v Čechách a na Moravě		23	23	189 ks	189	23	

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Německé státní ministerstvo		13,7	13,7	120 ks	120	13,7	
Bezpečnostní negativy							
Řád Maltézských rytířů					650 ks	650	
Kapitula Všechných svatých					20 ks	20	
Řád Premonstrátů Strahov					293 ks	293	
Rodinný archiv Metternichů					305 ks	305	

Komentář: 1 = třídění; 2 = vnitřní skartace; 3 = pořádání; 4 = inventarizace a vypracování inventáře; 5 = revize dřívějšího uspořádání; 6 = tematický soupis

Tabulka č. III/ 5 – Využívání archiválií

Počet badatelů celkem	Z toho cizinců	Počet badatelských návštěv	Počet správních řízení podle §38 odst. 2	Počet zapůjčených evidenčních jednotek	Počet vypůjčených evidenčních jednotek	Počet rešerší pro úřední potřebu	Počet rešerší pro soukromé účely
2 141 Chodovec	303 Chodovec	7 331 Chodovec	---	3 Chodovec	7 Chodovec		
773 Milady Horákové	69 Milady Horákové	3 660 Milady Horákové	---	2 Milady Horákové	51 Milady Horákové	1991	667
Celkem 2 914	Celkem 372	Celkem 10 991	---	Celkem 5	Celkem 58		

Zpráva o kvalitě mikroklimatu v depotních sálech Archivního areálu v průběhu letních měsíců 2013

V průběhu celého roku 2013, včetně klimaticky exponovaných letních měsíců, sledovalo udržet v depotních sálech požadované parametry teploty a relativní vlhkosti. V sálech 7.51 a 8.51 byla při kontrole měření zjištěna nepřesnost, a proto byla příslušná čidla vyměněna.

Ojedinele došlo v některých sálech k překročení požadovaných parametru relativní vlhkosti o 1–2 %. Tato odchylka byla pouze krátkodobá a nikdy netrvala déle než 24 hodin. Proto ani v letošním roce nebylo třeba použít opatření stanovených Dr. Ďurovičem v dopise z 8. března 2011.

Vzhledem k nové legislativě, která od počátku příštího roku zakazuje užívat jako chladicí médium freon R 22, se v letošním roce připravuje výměna chladicích agregátů jak pro depotní sály, tak pro provozně technický objekt. V současné době jsou práce ve fázi projektu a jedním z důležitých hledisek, které sledujeme, je provést výměnu chladicích strojů v depotní části v klimaticky příhodné době (na podzim 2014) a omezit dobu výpadku chlazení depotních sálů na minimum. O konkrétním harmonogramu bude archiv s dostatečným předstihem informován. Analogická, co se týká výměny chladicího stroje, je také situace v budově 1. oddělení NA. Chladicí agregát se zde bude měnit v průběhu února až dubna 2014.

V Praze 20. ledna 2013

Za PRO-ARK

Ladislav Pecháček

Zpráva
o prověření fyzického stavu archivních kulturních památek
a národních kulturních památek uložených v Národním archivu
za rok 2014

č.j. NA 4810/05-2014

Prověrka fyzického stavu archivních kulturních památek a národních kulturních památek uložených v Národním archivu byla provedena podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů v platném znění, vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění vyhlášky č. 213/2012 Sb. a Metodického návodu č. 2/2009 odboru archivní správy a spisové služby MV k postupu prohlášení archiválií, archivních sbírek a archivních fondů nebo jejich ucelených částí za archivní kulturní památky, prohlášení archivních kulturních památek za národní kulturní památky a o nakládání s archiváliemi prohlášenými za tyto památky a péči o ně ze dne 3.8.2009 (č.j. MV-55653-1/AS-2009).

Kontrola fyzického stavu archivních kulturních památek byla provedena ve dnech 1. 12. 2014 (Milady Horákové 133) a 2. 12. 2014 (Chodovec), hloubková kontrola listin fondu Archiv České koruny se uskutečnila ve dnech 10. až 17. 12. 2014.

Za jednotlivá oddělení NA se na kontrole a sestavení zprávy podíleli:

1. oddělení: PhDr. Pazderová, Mgr. Křečková, I. Čadková, PhDr. Čumlivski
2. oddělení: Mgr. Koblasa
4. oddělení: R. Tošner
5. oddělení: Mgr. Kaďorek
6. oddělení: L. Caltová
8. oddělení: PhDr. Benešová, D. Marvalová
10. oddělení: Ing. Paulusová, Mgr. Holakovská

č. 1, Archiv České koruny, AKP od 7.7.1977, NKP od 17.8.1988 (2525 listin, inv. č. 1-2525) – č. NAD 50 (Archiv České koruny)

Datum kontroly: 10.-17.12.2014

Fyzický stav archiválií: Viz v příloze Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny ze dne 17.12.2014

Konzervační zásahy: Viz v příloze Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny ze dne 17.12.2014

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Listiny jsou zatím zabezpečeny 35 mm perforovanými kinofilmami, které však nejsou vyhovující. V roce 2010 byla dokončena evidence dříve zhotovených bezpečnostních a matričních reprodukcí pořízených pro restaurátorské protokoly na listové filmy formátu 13x18 a 6x9 (pečeti). Celkem je evidováno 7199 přírůstkových čísel listových filmů (č. 11169-18274, 18795-18889,). Bezpečnostní i matriční reprodukce jsou uloženy ve speciálním depozitáři na Chodovci. Postupně se pořizují bezpečnostní reprodukce listin, které dosud nejsou zabezpečeny – viz Příloha. Postup reprografických a evidenčních prací souvisí s postupem restaurování.

Počty a kvalita studijních kopií: Světlotisková edice AČK (listiny do r. 1526), kvalita vyhovuje. V roce 2007 byl celý fond AČK zdigitalizován v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie jsou přístupné na webu Monasteria.

č. 2, Mzdový spor mezi tiskařskými dělníky a majiteli kartounek 1823, AKP od 7.7.1977 (1 svazek/23 folií, inv. č. 2221) – č. NAD 874 (Policejní ředitelství Praha I)

Datum kontroly: 2.12.2014

Fyzický stav archiválií: AKP přestěhována do trezorové místnosti 6. oddělení v sále č. 108, stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4433 (1977), kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci.
- Počty a kvalita studijních kopií: Kopie bezpečnostního mikrofilmu př. č. 4433, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně na Chodovci.

č. 3, Svatováclavský výbor 1848, Národní výbor 1848, AKP od 7.7.1977 – č. NAD 207 (Svatováclavský výbor roku 1848 Praha) a 208 (Národní výbor roku 1848)

- Datum kontroly: 2.12.2014
- Fyzický stav archiválií: AKP přestěhována do trezorové místnosti 6. oddělení v sále č. 108, stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
- Konzervační zásahy: Žádné.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: SV - bezpečnostní mikrofilm př. č. 3144 (2000). Uloženo na Chodovci.
NV - bezpečnostní mikrofilmy př. č. 6-15, 112, kvalita vyhovuje (1999, 2000). Uloženo na Chodovci.
- Počty a kvalita studijních kopií: Kopie výše uvedených bezpečnostních mikrofilmů slouží jako studijní reprodukce. Uloženy v badatelně na Chodovci.

č. 4, Torzo pamětní zakládací listiny Národního divadla v Praze z r. 1868 a obrysy fragmentů zachycené na umělohmotné folii, AKP od 7.7.1977 (1 originál + 1 kopie) – č. NAD 649 (Archiv Národního divadla, Praha)

- Datum kontroly: 1.12.2014
- Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
- Konzervační zásahy: Žádné.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 2005 zhotoveny 4 bezpečnostní listové filmy př. č. 6384-6385, 6388-6389 kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci.
- Počty a kvalita studijních kopií: Nová fotodokumentace (fotografie na papírové podložce) provedena v roce 2005, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA

č. 4a, Novodobá rekonstrukce listiny pamětní jež se týče stavby Národního divadla v Praze a seznam osob a firem, které se na znovuzbudování divadla podílely – rok 1883 (rekonstrukce V. Kocourek, 1963-1965), AKP od 16.12.1986 (2 pergamenové listiny) – č. NAD 649 (Archiv Národního divadla, Praha)

- Datum kontroly: 1.12.2014
- Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
- Konzervační zásahy: Žádné.

- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 2005 zhotoveny 2 bezpečnostní listové filmy (př. č. 6386-6387), kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci.
- Počty a kvalita studijních kopií: Nová fotodokumentace (fotografie na papírové podložce) provedena v roce 2005, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA

č. 5, Protokol Politického klubu dělnického v Praze 1880, AKP od 7.7.1977 (1 spis/4 folie) – č. NAD 874 (Policejní ředitelství Praha I)

- Datum kontroly: 2.12.2014
- Fyzický stav archiválií: AKP přestěhována do trezorové místnosti 6. oddělení v sále č. 108, stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
- Konzervační zásahy: Žádné.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4434, kvalita vyhovuje (1977). Uloženo na Chodovci.
- Počty a kvalita studijních kopií: Kopie uvedeného bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně na Chodovci.

č. 6, Provolání „Lide pracující“ k 1. máji 1890, AKP od 7.7.1977 (1 spis/3 folie) – č. NAD 873 (České místodržitelství Praha)

- Datum kontroly: 2.12.2014
- Fyzický stav archiválií: AKP přestěhována do trezorové místnosti 6. oddělení v sále č. 108, stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
- Konzervační zásahy: Žádné.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4435, kvalita vyhovuje (1977). Uloženo na Chodovci.
- Počty a kvalita studijních kopií: Kopie uvedeného bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně na Chodovci.

č. 7, Rezoluce a memoranda s požadavky na zestátnění klíčového průmyslu, bank, energetických zdrojů a podniků, AKP od 7.7.1977 (kartony č. 1049-1052, inv. č. 3610) – č. NAD 988 (Ministerstvo průmyslu, Praha)

- Datum kontroly: 2.12.2014
- Fyzický stav archiválií: AKP přestěhována do trezorové místnosti 6. oddělení v sále č. 108, stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
- Konzervační zásahy: Žádné.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilmy př. č. 5345-5348,

Počty a kvalita studijních kopií: kvalita vyhovuje. (1982) Uloženo na Chodovci.
Kopie bezpečnostních mikrofilmů slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně na Chodovci.

č. 8, Dokumenty z porady představitelů politických stran, zájmových a odborových organizací a význačných osobností veřejného života konané dne 23. února 1948 v Obecním domě v Praze, AKP od 7.7.1977 (1 svazek/68 folií) – č. NAD 357 (Národní fronta – ústřední výbor, Praha)

Datum kontroly: 2.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření: desky s AKP označit symbolem „KP“.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4436, kvalita vyhovuje (1978). Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Kopie bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně na Chodovci.

č. 45, Kancionál vyšehradský – 15. stol., AKP od 28.10.1981 (1 kodex/200 folií, inv. č. 814) – č. NAD 153 (Archiv kolegiální kapituly vyšehradské, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření: žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4437, kvalita vyhovuje (1977). Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Kopie uvedeného bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA.

č. 50, Registra krále Vladislava II., kniha XXII. z let 1498-1502, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/282 folií, inv. č. 365) – č. NAD 174 (Česká dvorská kancelář, Praha, Vídeň)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření: žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4438 (1977), bezpečnostní mikrofilm př. č. 3817 (2004), kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Kopie uvedeného bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA.

č. 51, Urbář arcibiskupských statků – po roce 1390, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/99 folií, inv. č. 1170) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4439, kvalita vyhovuje (1977). Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Kopie uvedeného bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA. Pro badatele k dispozici též edice: Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881.

č. 52, Urbář kláštera břevnovského – 1406, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/48 folií, inv. č. 449a) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4440, kvalita vyhovuje (1977). Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Kopie uvedeného bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA. Pro badatele k dispozici též edice: Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881.

č. 53, Urbář kláštera strahovského – 1410, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/47 folií) – č. NAD 196 (Premonstráti – klášter Strahov, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 4441, kvalita vyhovuje (1977). Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Kopie uvedeného bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA. Pro badatele k dispozici též edice: Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881.

č. 54, Berní rejstřík arcibiskupských statků – 1379, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/82 folií, inv. č. 1169) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm přír. č. 4442 (1977), kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci
Počty a kvalita studijních kopií: Kopie uvedeného bezpečnostního mikrofilmu slouží jako studijní reprodukce, kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA. Fotografie (84 ks) byly zhotoveny v r. 1977 z mikrofilmu. Uloženo na Chodovci.

č. 55, Listina Přemysla Otakara I. z 24. července 1224, AKP od 28.7.1982 (1 listina, inv. č. 10) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná. Listina je v současné době (do 8.12.2014) na výstavě Otevři zahradu rajskou. Benediktini v srdci Evropy 800-1300 ve Valdštejnské jízdárně.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní listové filmy př. č. 1558, 1559, 1562, 1564, 1566-1568 (2007), kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci. .
Počty a kvalita studijních kopií: Studijní repro digitální k dispozici na www.monasterium.cz. od 20.2.2007.

č. 80, Kresba Petra Brandla Svatá rodina, AKP od 6.7.1984 (1 list) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní listový film přír. č. 6383 (2005). , kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Studijní fotografie na papírové podložce zhotoveny v r. 2005 (2 ks, bez č. přír.), kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA

č. 85, Desky zemské, AKP od 13.12.1989 (1714 knih, inv. č. 1-1714) – č. NAD 172 (Desky zemské, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav nezměněn, probíhá odkyselování a ukládání do nových krabic, které bude pokračovat i v roce 2015. Probíhá digitalizace (zhotoveno 49 ks.).

- Konzervační zásahy: Probíhá odkyselování, které bude pokračovat i v roce 2015.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií:
- Bezpečnostní mikrofilmy jsou pořizovány od roku 1961 a jejich kvalita odpovídá technickým možnostem archivu.
 - DZV (NAD 172/1) př.č. 5963-7445, 8210. Uloženo na Chodovci
 - DZM (NAD 172/2) př.č. 7695-7940. Uloženo na Chodovci.
 - DZSt (NAD 172/3) př.č. 7965-8033. Uloženo na Chodovci
 - DZ-Karl (NAD 172/4) př.č. 4508-4511. Uloženo na Chodovci.
- Záznamy o provedené kontrole viz č.j. NA 542/08-2012.

Počty a kvalita studijních kopií: Stejně počty studijních mikrofilmů jsou k dispozici badatelům na 1. oddělení NA

č. 102, Listiny Archivu české provincie dominikánského řádu do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (46 listin, inv. č. 1-46) – č. NAD 37 (Dominikáni – provincialát a konvent, Praha)

- Datum kontroly: 1.12.2014
- Fyzický stav archiválií: Provedena kontrola listiny č. 19, u které byla v roce 2006 odstraněna krystalizace vosku miský. Zjištěn vznik voskových výkvětů. Jinak stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření zatím žádná.
- Konzervační zásahy: Žádné.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní listové filmy př. č. 7351-7546 (2006). Uloženo na Chodovci.
- Počty a kvalita studijních kopií: Studijní repro digitální k dispozici na www.monasterium.cz. od 20.2.2007.

č. 103, Listiny Archivu české františkánské provincie do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (141 listin, inv. č. 1, 7-8, 10-29, 31-32, 35-39, 41, 43-79, 81-86, 88-94, 96-103, 106-110, 112-117, 120, 122, 124-130, 133-144, 147-149, 151-154, 156, 161-168, 170-174) – č. NAD 38 (Františkáni – provincialát a konvent, Praha)

- Datum kontroly: 1.12.2014
- Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, pouze u nového vosku zjištěn vznik voskových výkvětů. Navrhovaná opatření zatím žádná.
- Konzervační zásahy: Žádné.
- Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
- Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní listové filmy (př. č. 19651-20255)

Počty a kvalita studijních kopií: inv. č. 1-174, kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci
Studijní repro digitální k dispozici na www.monasterium.cz. od 20.2.2007.

č. 104, Listiny fondu Archiv generalátu a konventu křížovníků s červenou hvězdou v Praze do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (551 listin, inv. č. 1-551) – č. NAD 195 (Křížovníci s červenou hvězdou – generalát a konvent, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, pouze u nového vosku zjištěn výskyt voskových výkvětů. Navrhovaná opatření zatím žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní listové filmy př.č. 1-1527, 22263-22264 a 23134-23139, kvalita vyhovující.
Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Studijní repro digitální k dispozici na www.monasterium.cz. od 20.2.2007.

č. 105, Listiny fondu Benediktini – Břevnov do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (257 listin, inv. č. 1-9, 11-258) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, pouze u nového vosku zjištěn výskyt voskových výkvětů. Navrhovaná opatření zatím žádná.
Konzervační zásahy: Žádné.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní listové filmy př. č. 1529-1557, 1569-2238, 22257-22262). Jejich stav se podle předběžných zjištění jeví jako nevyhovující.
Zhotovení nových negativů plánované od roku 2008 nebylo zatím splněno.
Počty a kvalita studijních kopií: Studijní repro digitální k dispozici na www.monasterium.cz. od 20.2.2007.

č. 106, Listiny Archivu Českého velkopřevorství maltského řádu, AKP od 11.5.1992 (462 listin, inv. č. 952-1007, 1886-1957, 1971-2024, 2170-2216, 2218-2324, 2327-2331, 2335, 2337-2352, 2400-2503) – č. NAD 198 (Maltézští rytíři – české velkopřevorství, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014
Fyzický stav archiválií: konzervace listin byla v roce 2014 dokončena, stav dobrý, navrhovaná opatření žádná.
Konzervační zásahy: Konzervace listin byla v roce 2014 dokončena.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní listové filmy př. č. 9220-9773, 9776-9901, 9907-10634, 21310-21498, 21808-22113, 23131-23133. Uloženo na Chodovci.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní repro digitální k dispozici na www.monasterium.cz. od 20.2.2007.

č. 107, Listiny Archivu české provincie augustiniánského řádu do r. 1526; rukopis i. č. 68 zv. Codex Thomaeus z téhož archivu, AKP od 11.5.1992 (129 listin, inv. č. 1-129; 1 rukopis) – č. NAD 34 (Augustiniáni obutí – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014

Fyzický stav archiválií: Codex – stav dobrý, nezměněn, pouze prasklá drážka ve hřbetu, jejíž oprava zatím není nutná.
Listiny – stav dobrý, nezměněn, pouze zjištěn výskyt voskových výkvětů, navrhovaná opatření zatím žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Codex Thomaeus: v r. 2000 zhotoven bezpečnostní mikrofilm př. č. 1,2, kvalita vyhovuje. Bezpečnostní listové filmy př. č. 5875-6381, kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci.

Počty a kvalita studijních kopií: Codex Thomaeus: v roce 2000 zhotoven studijní mikrofilm (2 svitky, př. č. 1, 2), kvalita vyhovuje, pro badatele k dispozici také edice: Kadlec, J., Das Augustinerkloster Sankt Thomas in Prag, Von Gründungsjahr 1285 bis zu den Hussitenkriegen mit Edition seines Urkundenbuches, Würzburg, Augustinus-Verlag 1985.

Studijní repro digitální k dispozici na www.monasterium.cz. od 20.2.2007.

č. 108, Listiny fondu Premonstráti Strahov do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (224 listin, inv. č. 1-224) – č. NAD 196 (Premonstráti – klášter Strahov, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní listové filmy př. č. 6390-7350, 7548-7567.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní repro digitální k dispozici na www.monasterium.cz. od 20.2.2007.

č. 146, Soubor nejstarších archiválií k dějinám ČVUT z let 1705-1744, AKP od 12.12.2006 (inv. č. 1996, karta 1411, sign. L 42/2) – č. NAD 175 (Stará manipulace, Praha)

Datum kontroly: 1.12.2014

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm př. č. 5381 (2006), kvalita vyhovuje. Uloženo na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm př. č. 5381 (2006), kvalita vyhovuje. Uloženo v badatelně 1. oddělení NA

V Praze dne 9. 1. 2015

Přílohy:

1. Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny ze dne 17. 12. 2014

Příloha č. 1

Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny

Stav fondu k 17. 12. 2014

Ve dnech 10. 12. 2014 - 17. 12. 2014 provedli Iva Čadková, Mgr. Libuše Holakovská a PhDr. Denko Čumlivski hloubkovou kontrolu veškerých listin fondu AČK. Kontrola proběhla podle směrnic statutu AČK. V jejich rámci byla prověřena fyzická přítomnost a stav listin v novém i původním trezoru, v depozitáři na V. podlaží a v laboratoři konzervační dílny.

Stav fondu je následující:

- 1) V novém trezoru je uloženo celkem 2491 ks listin. Všechny listiny jsou konzervované, zčásti i restaurované a jsou uloženy v melinexu včetně transumptů, vidimátů a opisů inv. č. 2605, 2610, 2611, 2736, 2737. Atypické formáty listin jsou uloženy v krabicích.
- 2) V původním (tzv. starém) trezoru je uloženo 91 ks listin.
- 3) Na V. podlaží jsou uloženy transumpty, vidimáty a opisy inv. č. 2526-2799 (kromě inv. č. viz bod 1).
- 4) V konzervační dílně 1. oddělení se v současné době nenachází žádná listina.
- 5) Ve fotodílně 1. oddělení, ani mimo budovu 1. oddělení není žádná listina.

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Klimatický a hygienický režim obou trezorů se pohybuje ve stanovených parametrech. Hloubkovou kontrolou nebyly zjištěny žádné závady v evidenci ani ve způsobu uložení listin.

V Praze dne 17. 12. 2014

PhDr. Alena Pazderová

vedoucí 1. oddělení NA

PhDr. Denko Čumlivski

odborný správce fondu AČK

Iva Čadková

technický správce fondu AČK

Tabulka č. IV – Množství zhotovených bezpečnostních a studijních kopií za rok 2014

Název archivního souboru	Počet svitků bezpečnostního mikrofilmu	Počet kusů bezpečnostních negativů (po konzervaci)	Počet políček/neg. matričních kopií a studijních kopií	Počet digitálních kopií
ŘM (NAD 198)	---	650	---	---
ŘP Strahov (NAD 196)	---	293	---	---
KVš (NAD 112)	---	20	---	---
RA – Metternichů (NAD 611/1)	---	305	---	---
St. tajemník u říšského protektora v Čechách a na Moravě (NAD 1799)	189	---	---	---
Německé státní ministerstvo (NAD 1464)	120	---	---	---
ČTK-Leica NAD 1451/4)	---	---	cca 570 studijních	---

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

			repro (fsn)	
Sb. 1968 (NAD 1332)				3285
Sb. K. Gottwald (NAD 1327)				3021
BR (NAD 53)	---	---	---	3086
DZV (NAD 172/1)	---	---	---	40608
DZM (NAD 172/2)	---	---	---	383
ÚDZ (NAD 172/5)	---	---	---	753
KSv (NAD 173)	---	---	---	490
Náboženská matice (NAD 504)	---	---	---	71 675
RAM-AC (NAD 611/4)	---	---	---	4683
KRUS (NAD 746)	---	---	---	75513
Sčítání obyvatel 1930 (NAD 752/2)	---	---	---	30090
ZU (NAD 753)	---	---	---	20058
SSK (NAD 814)	---	---	---	43254
Nosek (NAD 850/2)	---	---	---	10533
Chalupníček (NAD 1320)	---	---	---	1 809
2. sv. válka (NAD 1323)	---	---	---	3190
Henlein (NAD 1328)	---	---	---	165
PŘ Praha-indexy 1941-1950 (NAD 1420/1)	---	---	---	58
PŘ-EO (NAD 1420/5)	---	---	---	11297
AHR (NAD 1419)	---	---	---	15603
Májová (NAD 1682)	---	---	---	273
Centrotex (NAD 1127)	---	---	---	26268
HBM a HBMA - opravy	---	---	---	740
Nekázanka	---	---	---	63

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

(NAD 1399/1)				
Sb. FSČF (NAD 1362)	---	---	---	330
MV-ČR – pomocné knihy- st.občanství	---	---	---	21 905
ÚV KSČ – evidenční štítky	---	---	---	307 582
Celkem	309 svitků mf	1.268 ks neg.	570 ks zvětšenin	696.715 ochranných/ studijních skenů
Filmové archiválie			Počet a druh nosičů	Objem dat
MK ČR (NAD 1576/1)	---	---	50 VHS	38 GB
MH ČR (NAD 1292/2)	---	---	1 VHS	8,38 GB
VČSV 1991- OaZZ (NAD 1211/1)	---	---	18 VHS	10,3 GB
NSZ-OZ (NAD 1933/1)	---	---	2 VHS	4,49 GB
KPV ČR – OaZZ (NAD 1772/1)	---	---	298 VHS	1025,276 GB
Císař – OaZZ (NAD 1309/1)	---	---	10 VHS	25,28 GB
LM – OaZZ (NAD 1584/1)	---	---	28 VHS	64,245 GB
US-DEU - OaZZ	---	---	26 VHS	118,132 GB
MV ČR - OaZZ	---	---	4 VHS	0,164 GB
ÚDI (NAD 1406)	---	---	65 filmových pásů	
ÚV ČSTV – KF (NAD 365/1)	---	---	2 filmové pásy	
ÚPV Praha – KF (NAD 1594/1)	---	---	3 filmové pásy	
MVO – KF (NAD 982/1)	---	---	2 filmové pásy	
MZ II – foto (NAD1085/61)	---	---	1 filmový pás	
VÚPS – OZ (NAD 1166/1)	---	---	1 filmový pás	
Celkem			437 VHS + 74 film. pásů	1 294,267 GB

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Zvukové archiválie				
ÚPV ČSSR (NAD 865/1)			3 audiokazety	3,78 GB (wav) 0,438 GB (mp3)
LRV ČSFR (bez NAD)			20 ks audiokazet	24,4 GB (wav) 2,71 GB (mp3)
Mlynář – OaZZ (NAD 1423/1)			65 ks audiokazet	12,1 GB (wav) 7,13 GB (mp3)
Kocourek (NAD 2002/1)			2 ks gramofonovýc h desek	0,063 GB (mp3) 0,44 GB (wav)
Ješ (NAD 1978)			42 ks audiokazet + 13 ks CD	7,3 GB (mp3)
Ježek (NAD 1349)			31 ks mg pásků (externě)	42,3 GB (wav) 5,88 (mp3)
Celkem			130 audiokazet + 2 GD + 31mg	64,241

Externě byly digitalizovány filmové archiválie, vzhledem k finančním možnostem bylo takto digitalizováno 74 filmových pásků a stejným způsobem bylo postupováno při digitalizaci 31 ks magnetofonových pásků.

ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE O KNIHOVNĚ NÁRODNÍHO ARCHIVU ZA ROK 2014

Fond knihovny

Celkový stav knihovního fondu k 31. 12. 2014	526 557 knihovních jednotek (=svazků)
Údaje o docházejících seriálech	353 titulů
	395 exemplářů
Údaje o dokumentech ve volném výběru	Knihovna NA - celkem: 21 399 knihovních jednotek zpřístupněných v příručních knihovnách pro veřejnost 165 titulů docházejících seriálů vystavených v Čítárně seriálů z toho:
	Ústřední pracoviště knihovny NA /Chodovec: 19 854 knihovních jednotek celkem 17 226 PK 10 – Studovna knihovny 2 628 PK 11 – archivní badatelna 165 titulů docházejících seriálů vystavených v Čítárně seriálů
	Detašované pracoviště knihovny NA / M. Horákové: 1 545 knihovních jednotek celkem 1 545 PK 1 – archivní badatelna

Akvizice

Údaje o přírůstcích knihovních jednotek	26 551 knihovních jednotek přírůstků celkem
	z toho získaných:
	505 nákupem
	57 z vlastních zdrojů

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

	473 zapsaných seriálů po vazbě
	25 316 darů, výměnou, jako povinný výtisk badatelů NA, z přejímek knihovních jednotek (fondů), z grantů NA nebo jiným způsobem zdarma
Údaje o úbytcích knihovních jednotek	0 knihovních jednotek / ks EZ
Údaje o přejímkách knihovních fondů / knihovních jednotek	2 protokolované přejímky r. 2014 24 492 knihovních jednotek z toho:
	2 knihovní fondy + dokončení 1 přejímky evidované v roce 2013

Zpracování

Údaje o počtu zpracovaných záznamů o dokumentech a záznamů dokumentačních = jmenně, věcně a dokumentačně // na souborné + monografické + analytické úrovni = klasicky = a strojově (v databázích pod systémem Relief / Katalog, Dokumentační fond; Win/ISIS/STTI staré tisky; v databázovém souboru Mediatéka/Seznam/EZ, a v dalších elektronických souborech)	7 785 všech záznamů zpracovaných v roce 2014
Údaje o počtu zpřístupněných záznamů = v systému elektronických katalogů a dokumentačních databázích v prostředí Intranetu NA/ knihovna – celkem jmenných záznamů o dokumentech a záznamů dokumentačních (zpracovaných na souborné, monografické a analytické úrovni)	200 522 všech záznamů zpřístupněných k 31. 12. 2014

Správa a ochrana fondu

Digitalizace pomůcek = údaje o fyzické ochraně evidenčních a	0 digitalizovaná pomůcka katalogová seriálů
---	---

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

katalogových pomůcek	0 zásuvek lístkového katalogu
	0 stránek záznamů / lístků
	0 plně indexovaných záznamů 0 záznamů s indexem P
Údaje o technické úpravě dokumentů = signování, lepení štítků, bezpečnostních etiket apod., údaj nevyčíslen → technickou úpravou procházejí všechny přejímané a zpracovávané dokumenty a dokumenty půjčované do studoven nebo v rámci práce s dílčími fondy pak všechny dokumenty, u kterých je rozhodnuto o nové technické úpravě / jednorázové větší akce	nevyčísleno
Údaje o revizích fondů	72 662 revidovaných knihovních jednotek
Údaje o počtu založených knihovních jednotek = vrácených výpůjček + přírůstků, přejímek + vrácených z jiných expedic v rámci ostatních činností a agend knihovny, včetně expedic mezi objekty Chodovec a Milady Horákové pozn.: přírůstek / přejímky 2014/ 24 492 sv. nezapočteny / ale též byly jednorázově založeny	6 681 všech založených knihovních jednotek
Údaje o počtu utříděných a uspořádaných knihovních jednotek	48 511
Údaje o počtu knihovních jednotek zadaných do vazby, převazby a uložení do ochranných obalů	844 všech do vazby zadaných knihovních jednotek (tzn. dodavatelsky zhotovená vazba)
Údaje o počtu knihovních jednotek zadaných do dezinfekce = do 10. odd. NA – na základě stěrů	10 všech do dezinfekce zadaných a dezinfikovaných knihovních jednotek (Knih.Malt./Staré tisky)
Údaje o počtu knihovních jednotek zadaných ke konzervaci, restauraci = do 10. odd. NA	13 knihovních jednotek připraveno a zadáno 13 knihovních jednotek vybráno a připraveno

Správa a ochrana fondu – reformátování dokumentů / MIKROFILMOVÁNÍ

	Knihovní jednotky	Předlohy	Mikrofilm – archivní negativ	Mikrofilm – matriční negativ	Mikrofilm – studijní pozitiv
	= počet svazků předloh	= počet stran předloh	= počet polí archivního negativu	= počet polí matričního negativu	= počet polí studijního pozitivu
Z fondu knihovny NA v roce 2014 celkem mikrofilmováno dokumentů:					
Celkem mikrofilmováno knihovních jednotek / stran předloh / zhotoveno polí mikrofilmu:	0	0	0	0	-
Z toho:					
Dodavatelsky	0	0	0	0	-
Na pracovišti /mikrofilmování/ NA	-	-	-	-	-
Snímkováno v rámci VISK 7/2014 – <i>podle standardů K4 se již mikrofilmy nepořizují</i>	0	0	0	0	-
Uloženo v Národním úložišti v NK ČR (za knihovnu NA)	0	0	0	0	-
Uloženo v úložišti NA / 8. odd. NA	0	0	0	0	-
Snímkováno pro jiné projekty	0	0	0	0	-
Snímkováno v rámci plánu bezpečnostního mikrofilmování NA a / nebo v rámci doprovodného materiálu k restaurovaným dokumentům	-	-	-	-	-
Z fondu knihovny NA celkem v letech 2004–2013 (2014) mikrofilmováno dokumentů: (stav zůstává nezměněn – v roce 2014 nebyly dokumenty mikrofilmovány)					
Celkem mikrofilmováno knihovních jednotek / stran předloh / zhotoveno polí mikrofilmu:	105	40 137	17 751	17 751	1 893
Z toho:					
Dodavatelsky	104	39 423	17 394	17 394	1 536
Na pracovišti /mikrofilmování/ NA	1	714	357	357	357
Snímkováno v rámci VISK 7/2006–2012 (včetně technických a bibliografických	104	39 423	17 394	17 394	1 536

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

metadat)					
Uloženo v Národním úložišti v NK ČR (za knihovnu NA)	-	-	-	-	-
Uloženo v úložišti NA / 8. odd. NA	104	39 423	17 394	17 394	1 536 uložen v knih. NA
Snímkováno pro jiné projekty	30	7 497	(3 748)	(3 748)	-
Snímkováno v rámci plánu bezpečnostního mikrofilmování NA a / nebo v rámci doprovodného materiálu k restaurovaným dokumentům – v úložišti NA/ 8. odd. NA	1	714	357	357	357 uložen v knih. NA

Správa a ochrana fondu – reformátování dokumentů / DIGITALIZACE DOKUMENTŮ

(= komplexní digitalizace / skenování mikrofilmů, hybridní snímkování)

	Knihovní jednotky = počet svazků předloh	Počet digitálních obrazů (image)
Z fondu knihovny NA v roce 2014 celkem digitalizováno dokumentů:		
Celkem digitalizováno knihovních jednotek / celkem digitálních obrazů (image):	41	25 490
Z toho:		
Dodavatelsky	41	25 490
Dodavatelsky, smluvně - zdarma	0	0
Na digitalizačním pracovišti NA	0	0
Archivováno (a zpřístupněno) v Národní digitální knihovně (včetně technických a bibliografických metadat)	41	25 490
Z toho v rámci databází:		
VISK 6 / digitální knihovna Manuscriptorium = přímá digitalizace (hybridním snímkováním) – projekt knihovny NA – za rok 2014	9	1 636
VISK 7 / digitální knihovna Kramerius = přímá digitalizace (bez mikrofilmu) – projekt knihovny NA – za rok 2014	32	23 854

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

VISK 7 / digitální knihovna <i>Kramerius</i> = digitalizace podle standardů <i>Kramerius</i> , v. 4 (bez mikrofilmu) – za rok 2014 digitalizace formou zápůjčky dokumentů - v projektech jiných institucí:	-	-
Národní knihovna		
VISK 7 / digitální knihovna <i>Kramerius</i> = digitalizace podle standardů <i>Kramerius</i> , v. 4 (bez mikrofilmu) – za rok 2014 digitalizace formou zápůjčky dokumentů - v projektech jiných institucí:	-	-
jiné instituce		
Celkem digitalizováno knihovních jednotek / celkem digitálních obrazů (image):	288	92 345
Z toho:		
Dodavatelsky	282	91 257
Dodavatelsky, smluvně - zdarma	2	986
Na digitalizačním pracovišti NA	4	102
Archivováno (a zpřístupněno) v Národní digitální knihovně (včetně technických a bibliografických metadat)	283	91 440
Z toho v rámci databází:		
VISK 6 / digitální knihovna Manuscriptorium = přímá digitalizace (hybridním snímkováním) – 2006 - 2014	136	8 343
VISK 7 / digitální knihovna Kramerius = komplexní digitalizace (skenování mikrofilmu) – projekt knihovny NA – 2006 - 2014	114	68 420
VISK 7 / digitální knihovna Kramerius = komplexní digitalizace / digitalizace podle standardů <i>Kramerius</i> , v. 4 = formou zápůjčky dokumentů pro projekty jiných knihoven, roky 2008 - 2014 celkem:	33	14 677

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Zpřístupněno v jiných DB / kde a způsob zpřístupnění: Digitální knihovna / Knihovna Akademie věd s určením do Národní digitální knihovny – Kramerius – přímá digitalizace (hybrid. snímkování)	1	803
Zpřístupněno v jiných DB / kde a způsob zpřístupnění: Datový stroj / server Národního archivu – přímá digitalizace (hybrid. snímkování)	4	102

Služby

Protokolované výpůjčky	5 262 všech protokolovaných výpůjček:
Z toho výpůjček:	
absenčních	1 111 výpůjček
prezenčních	4 151 výpůjček
Registrovaní čtenáři	Celkem všech registrovaných čtenářů: nevykazuje se
Z toho registrovaných čtenářů na:	
Ústředním pracovišti Chodovec	250 z toho nových (nové průkazy): 74
Detašovaném pracovišti Milady Horákové	236 z toho nových (nové průkazy): 39

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

Počet návštěvníků v knihovně (tj. včetně využívání služby Internet pro veřejnost, Mediatéky / EZ a Digitální knihovny NA, aj. / mimo počet virtuálních návštěv knihovny NA / na WWW NA → nelze sledovat / web NA statistiku neumožňuje sledovat)	3 097 všech návštěvníků + xy *) <i>Pozn. pro statistiku návštěvnosti knihovny – Knih.B:</i> - z personálních důvodů byl snížen provoz na 2 dny v týdnu, což se celkově negativně promítá do statistiky návštěvnosti *) + xy Knih.B / tj. určitý podíl z návštěvnosti Archivní badatelny I. odd. NA – M. Horákové / z počtu xy za rok 2014 a z exkurzí pořádaných I. odd. NA
Z toho návštěvníků na:	
Ústředním pracovišti Chodovec	2 707 návštěvníků
Detašovaném pracovišti Milady Horákové	390 + xy *) návštěvníků
Požadavky na MVS	2 všech požadavků MVS
Z toho typ MVS:	
Vyžádané v knihovně NA	2 požadavky (9 stran poskytnutých on-line)
Námi požadované jinde	0 požadavků
Poskytnuté registrované informace	1 246
Počet řešerší	1 řešerše
Z toho řešerší provedených:	
Klasicky	0
S využitím VT	1

Počet studijních míst	16 všech studijních míst
Z toho na:	
Ústředním pracovišti Chodovec	16
Detašovaném pracovišti Milady Horákové = čtenáři knihovny je využívána společně s badateli archivní badatelna 1. odd. NA – počet studijních míst postačující	0
Počet uživatelský počítačových stanic	5 všech uživatelských počítačových stanic
Z toho na:	
Ústředním pracovišti Chodovec	4 z toho: napojených na Intranet / část veřejnosti

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

	přístupná: 1 *) napojených na Internet: 1 pro prezenční půjčování EZ: 1 pro Digitální knihovnu NA: 1
Detašovaném pracovišti Milady Horákové	1 z toho: napojených na Intranet / část veřejnosti přístupná: 1 *) *) a další 4 PC stanice s Intranetem NA / část veřejnosti přístupná v archivních badatelnách / všechny pak s „řízeným“ vstupem na Internet – konkrétní URL a http //www a do národní DB Kramerius
Počet výstavek knižních novinek a výstavek dokumentů z fondů knihovny	16 všech výstavek / akcí
Z toho výstavek / akcí na:	
Ústředním pracovišti Chodovec	4 akce
detašovaném pracovišti Milady Horákové	12 průběžných akcí
Vystavených dokumentů z fondů knihovny	988 všech vystavených knihovních jednotek
Z toho v akcích na pracovišti:	
Ústřední pracoviště Chodovec	536 knihovních jednotek z toho: výstavky knižních novinek: 536 knihovních jednotek výstavy NA a jiné: 0 knihovních jednotek
Detašované pracoviště Milady Horákové	452 knihovních jednotek z toho: výstavky knižních novinek: 450 knihovních jednotek výstavy NA a jiné: 2 knihovních jednotek
Pro oborové bibliografie a dokumentační databáze knihovnou excerfováno	1 063 všech záznamů
Z toho:	
z českých časopisů a monografií	772 záznamů
ze zahraničních časopisů a monografií	291 záznamů

Výroční zpráva Národního archivu za rok 2014

tj. titulů seriálů a monografických dokumentů: 165 českých + 102 zahraničních = 267 titulů tj. knihovních jednotek: 222 českých + 118 zahraničních = 340 knihovních jednotek z toho 9 EZ	tj. 673 analytických + 381 monografických záznamů + 9 záznamů EZ
Sestaveno a vydáno bibliografických soupisů (v rámci publikační činnosti NA)	
Sestaveno	4 čísla / ročenky ke 4 titulům bibliografických soupisů z toho vydáno v roce 2014: - tiskem: 1 - elektronicky na www NA: 4 ▪ ve formátu html/ v aktivní formě: 3 ▪ ve formátu E-kniha (PDF): 4

PUBLIKAČNÍ ČINNOST PRACOVNÍKŮ NÁRODNÍHO ARCHIVU ZA ROK 2014

Sestavila: Kateřina Paulusová

Články, recenze

1.

BACÍLKOVÁ, Bronislava : Assessment of airborne biocontaminants

Autoři: B. Bacílková, J. Smolík, L. Mašková, J. Ondráček, M. Ďurovič, M. Součková

In: 11th International Conference Indoor Air Quality in Heritage and Historic Environments :

Prague, Czech Republic, April 13-16, 2014 : programme, abstracts. - [Prague] : Congress

Business Travel, [2014], s. 27.

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: http://iaq2014.cz/doc/IAQ-2014-program_A4_web.pdf

2.

BARTL, Benjamin : The effect of dust particles on cellulose degradation

Autoři: Benjamin Bartl, Ludmila Mašková, Hana Paulusová, Jiří Smolík, Lenka Bartlová, Petr Vodička

In: Studies in conservation. - Vol. 59 (2014)

Způsob přístupu: World Wide Web. URL:

<http://www.maneyonline.com/doi/abs/10.1179/2047058414Y.0000000158>

3.

BARTUŠEK, Václav : Benešovští piaristé, Pachtové z Rájova a cítolibská hudební škola

In: Jiskra. - Roč. 55, č. 39 (201418-DEC-14), s. 22.

4.

BARTUŠEK, Václav : Neznámé doklady ke kultu ctihodného piaristy Gliceria Landrianiho v Čechách v 18. století

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 34-43.

5.

BARTUŠEK, Václav : Obraz barokní inteligence v kronice benešovských piaristů

In: Středočes. Sbor. hist. - Roč. 39 (2013), s. 5-37.

6.

BARTUŠEK, Václav : Ondřej Felcman a kol., Území východních Čech od středověku po raný novověk. Kapitoly k územně správním dějinám regionu, Nakladatelství Lidové noviny - Filozofická fakulta UHK, Praha - Hradec Králové 2011, 213 s.

In: Východočes. Listy hist. - Roč. 30 (2013), s. 217-222.

Rec na: Území východních Čech od středověku po raný novověk : kapitoly k územně správním dějinám regionu / Ondřej Felcman a Dagmara Adamska ... [et al.]. - Vyd. 1. - Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2011. - 213 s. : il., mapy, plány, faksim.

7.

BARTUŠEK, Václav : Osobnosti Podblanicka v Biografickém slovníku českých zemí - Ep - Fe

In: Jiskra. - Roč. 55, č. 26 (2014), s. 18.

Rec na: Biografický slovník českých zemí / Historický ústav AV ČR. - Vyd. 1. - Praha : Libri, 2013. - xvii, 136 s.

8.

BARTUŠEK, Václav : P. Veremundus a S. Eusebio - turnovský piarista Josef Durych

In: Z Čes. ráje a Podkrkonoší. - Sv. 26 (2013), s. 226-234.

9.

BARTUŠEK, Václav : Piarista - provinciál P. Gilbertus Burgraf a S. Leopoldo (*18.8.1720 Budeničky u Slaného, +24.12.1778 Litomyšl)

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 256-266.

10.

BARTUŠEK, Václav : Piaristické školy ve Strážnici před reformami Marie Terezie

In: Již. Morava. - Sv. 53. - Roč. 50 (2014), s. 72-94.

11.

BARTUŠEK, Václav : Podle koho se jmenuje srpen? : významné světové výročí roku 2014 a Ara Pacis Augustae v Římě

In: Jiskra. - Roč. 55, č. 30 (201421-AUG-14), s. 16.

12.

BARTUŠEK, Václav : Příběh jedné vánoční mše

In: Jiskra. - Roč. 55, č. 38 (201411-DEC-14), s. 13.

13.

BARTUŠEK, Václav : Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 50, 2010, č. 1, 192 s., obrázky, plánky a náčrtky v textu ISSN 0487-5648

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 1 (2014), s. 95-96.

Rec na: Sborník vlastivědných prací z Podblanicka. 50/1. - Vyd. 1. - Benešov : Státní okresní archiv Benešov, 2010. - 191 s. : il., faksim., mapy, plány

14.

BARTUŠEK, Václav : Sborník vlastivědných prací z Podblanicka. 50, 2010, č. 2, 193-472=282 s., obrázky, plánky a náčrtky v textu, barevná příloha (11 obr.). Vyšlo 2013. ISSN 0487-5648

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 3 (2014), s. 332-333.

Rec na: Sborník vlastivědných prací z Podblanicka. 50/2 (2010). - Vyd. 1. - Vlašim : Muzeum Podblanicka, 2013. - 473 s. : il. (některé barev.), faksim., mapy, portréty

15.

BARTUŠEK, Václav : Studenti ze Strážnice a okolí na vyšším piaristickém gymnáziu v Litomyšli v 17. a 18. století (do školských reforem Marie Terezie ve školním roce 1777/8)

In: Okolo Strážnice (2014), s. 87-98.

16.

BARTUŠEK, Václav : Významný piarista z Vrchotových Janovic

In: Jiskra. - Roč. 55, č. 28 (201424-JUL-14), s. 23-24.

17.

BÍLKOVÁ, Jitka – KAHUDA, Jan : Bibliografie Karla Kazbundy

In: Karel Kazbunda, kulturní dědictví a mezinárodní právo : referáty z vědecké konference konané ve dnech 19.-20. dubna 2013 v Jičíně. - Semily ; Turnov ; Jičín : Státní oblastní archiv v Litoměřicích - Státní okresní archiv Semily pro Pekařovu společnost Českého Ráje v Turnově, 2013, s. 463-465.

18.

BÍLKOVÁ, Jitka – KAHUDA, Jan : Závěrečné slovo

In: Karel Kazbunda, kulturní dědictví a mezinárodní právo : referáty z vědecké konference konané ve dnech 19.-20. dubna 2013 v Jičíně. - Semily ; Turnov ; Jičín : Státní oblastní archiv v Litoměřicích - Státní okresní archiv Semily pro Pekařovu společnost Českého Ráje v Turnově, 2013, s. 458-460.

19.

ČUMLIVSKI, Denko : Do Poděbrad míří skutečný poklad - jedna z nejcennějších středověkých listin České republiky / [rozhovor vedla] Monika Langrová

In: Poděbrad. Nov. - Roč. 23 (201420-FEB-14), s. 5.

20.

ČUMLIVSKI, Denko : K připravované výstavě "Jiří z Poděbrad, husitský král - přítel míru" v Národním archivu v Praze

In: Vídeňské svobodné listy. - Roč. 69, č. 27-32 (2014), s. 9.

21.

ČUMLIVSKI, Denko : Výstava "Jiří z Poděbrad, husitský král - přítel míru" v Národním archivu v Praze

In: Zprav. Čechů a Slováků ve Švýcarsku. - Roč. 47, č. 6 (2014), s. 7-9.

22.

ČUMLIVSKI, Denko : Výstava unikátních dokumentů Národního archivu : král Jiří politikou žil / [rozhovor vedla] Zuzana Pacinová

In: Veřej. Správa. - Roč. 25, č. 18 (201411-SEP-14), s. 14-17.

23.

DRAŠAROVÁ, Eva : Akce Chiméra nebo Sisyfos? : počátky prací na přípravě digitálního archivu

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 60-73.

24.

DRAŠAROVÁ, Eva : Československo-rakouská archivní a spisová rozluka : archivy ve věčném pohybu, aneb časy se mění (a problémy s nimi)

In: Karel Kazbunda, kulturní dědictví a mezinárodní právo : referáty z vědecké konference konané ve dnech 19.-20. dubna 2013 v Jičíně. - Semily ; Turnov ; Jičín : Státní oblastní archiv v Litoměřicích - Státní okresní archiv Semily pro Pekařovu společnost Českého Ráje v Turnově, 2013, s. 216-243.

25.

DRAŠAROVÁ, Eva : Jiří z Poděbrad, husitský král - přítel míru : diplomat, který předběhl dobu / [rozhovor vedla] Zuzana Pacinová

In: Veřej. Správa. - Roč. 25, č. 18 (201411-SEP-14), s. 10-13.

26.

DRAŠAROVÁ, Eva : Národní archiv v roce 2013

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 201-235.

27.

DRAŠAROVÁ, Eva : Úvodní zamyšlení

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 11.

28.

DUFEK, Pavel : Nástin průběhu 1. pozemkové reformy na Slánsku

In: Město a region v dramatickém století : Slaný a Slánsko ve 20. století : sborník z historické konference / ed. Pavel Bartoníček. - Slaný : Knihovna Václava Štecha ve Slaném, c2014, s. 17-36.

29.

DUFEK, Pavel : Prameny k infrastrukturním stavbám z 20., 30. a 40. let 20. století v Národním archivu

In: Průmysl - Město - Archiv : archivy a dokumentace průmyslového dědictví : sborník příspěvků z 15. konference archivářů České republiky konané ve dnech 3.-5. června 2013 v Ostravě-Vítkovicích / red. Lenka Matušíková, Jan Kahuda, Jiří Smitka. - 1. vyd. - Praha : Česká archivní společnost, 2013, s. 237-244.

30.

DUFEK, Pavel : Ústřední úřady a příprava znění zákona č. 143/1947 Sb., aneb: když už "Lex Schwarzenberg", tak jiný

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 169-175.

31.

DVOŘÁK, Tomáš – KOUCKÝ, Karel – VOJÁČEK, Milan : Zpráva ze služební cesty do Stockholmu

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 1 (2014), s. 38-44.

32.

GOTTFRIED, Libor : Denár Karla Velikého

In: Posel z Budče, č. 31 (2014), s. 69-70.

33.

GOTTFRIED, Libor : Karl IV. : Aachener Krone und Böhmisches Krönungsinsignien

In: Aachen und Prag - Krönungsstädte Europas : Beiträge des Kulturvereins Aachen-Prag e.V. Band IV, 2010-2012 / hrsg. von Vera Blažek, Werner Gugat. - Prag : Libri Aquenses Verlag, 2013, s. 14-20.

34.

GOTTFRIED, Libor : Středověký a nejnovější poutní odznak z Cách

In: Posel z Budče, č. 31 (2014), s. 70.

35.

GREGOROVICHOVÁ, Eva : L'Archivio familiare degli Asburgo Lorena a Praga : struttura, valore documentario, progetti di digitalizzazione

In: Quaderni Stefaniani. - Roč. 33 (2014), s. 145-178.

36.

GREGOROVICHOVÁ, Eva : Protnutí vědy : francouzsko-italská expedice za tajemstvím starověkého Egypta : příspěvek ke kulturní spolupráci

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 86-114.

37.

GREGOROVICHOVÁ, Eva : Zámecké sbírky Ludvíka Salvátora - přírodovědecká expozice a nové objevy

In: Stud. a Zpr. - Roč. 3 (2013), s. 172-174.

38.

GREGOROVICHOVÁ, Eva : Životní kruh : rodinné události toskánské linie habsbursko-lotrinského rodu na panství Brandýs nad Labem v letech 1861-1866

In: Stud. a Zpr. - Roč. 3 (2013), s. 87-103.

39.

HNULÍKOVÁ, Blanka : Průzkum fyzického stavu fotografických fondů v Národním archivu

In: Čas. Nár. Muz. Řada hist. - Roč. 182, č. 3-4 (2013), s. 17-24.

Dostupné též online

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.nm.cz/publikace/archiv.php?id=8>

40.

HUBENÝ, David : "Boj proti zbytečným souložím" : střípky z dějin boje proti prostituci a obchodu s bílým masem na území Československa zejména v působnosti Policejního ředitelství v Praze ve 20. až 40. letech 20. století

In: Sexuální trestné činy včera a dnes / Karel Schelle, Jaromír Tauchen a kol. - 1. vyd. - Ostrava : Key Publishing, 2014, s. 176-184.

41.

HUBENÝ, David : Armáda a Slaný : budování slánských kasáren v druhé polovině třicátých let 20. století

In: Město a region v dramatickém století : Slaný a Slánsko ve 20. století : sborník z historické konference / ed. Pavel Bartoníček. - Slaný : Knihovna Václava Štecha ve Slaném, c2014, s. 53-93.

42.

HUBENÝ, David : Jan Benda: Útěky a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938-1939

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 273-274.

Rec na: Útěky a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938-1939 / Jan Benda. - Vyd. 1. - Praha : Karolinum, 2013. - 542 s. : il., 1 mapa, 1 portrét

43.

HUBENÝ, David : K národnostní otázce v Česko-slovenské armádě v letech 1938-1939 a projednávání některých vojenských otázek v Ministerské radě

In: Češi a Němci v meziválečném Československu : (sborník z kolokvia pořádaného Katedrou dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, The European Society for History of Law a Moravským zemským archivem v Brně) / Jaromír Tauchen, Karel Schelle (eds.). - Vyd. 1. - Ostrava : KEY Publishing, 2013, s. 92-101.

44.

HUBENÝ, David : Obecní výkonná policie ve Slaném za druhé světové války

In: Město a region v dramatickém století : Slaný a Slánsko ve 20. století : sborník z historické konference / ed. Pavel Bartoníček. - Slaný : Knihovna Václava Štecha ve Slaném, c2014, s. 94-105.

45.

HUBENÝ, David : Odbojová činnost a odsouzení plukovníka Františka Konopáška

In: Rakov. hist. Sbor, č. 10 (2013), s. 163-196.

46.

HUBENÝ, David : Otázka budoucí příslušnosti Podkarpatské Rusi za druhé světové války

In: Arkasivs'ki čitanija : materijali IV mižnarodnoji naukovo-praktičnoji konferenciji : Mikolajiv, 11-12 kvitnja 2014 r. - Mikolajiv : MNU imeni V.O. Suchomlins'kovo, 2014, s. 48-51.

47.

HUBENÝ, David : René Černý: Bratři ve válce. Nové Strašecí, Gelton 2011, 205 s.

In: Rakov. hist. Sbor, č. 10 (2013), s. 259-260.

Rec na: Bratři ve válce / René Černý. - 1. vyd. - Nové Strašecí : Gelton, 2011. - 205 s. : il., portréty, faksim.

48.

HUBENÝ, David : Snahy o vybudování německé vysoké školy obchodní

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 104-120.

49.

HUBENÝ, David : Spolek občanů protektorátu vlastních majetek na původním Slovensku a bývalé Podkarpatské Rusi a jeho působení v letech druhé světové války

In: Období nesvobody / Jaromír Tauchen, Karel Schelle (eds.). - Vyd. 1. - Ostrava : Key Publishing, 2014, s. 156-164.

50.

HUBENÝ, David : Spolupráce Policejního ředitelství a Rudé armády na zajištění bezpečnosti ve Velké Praze a potlačení kriminality rudoarmějců

In: Sbor. Arch. bezpečnost. Složek, 11 (2013), s. 159-174.

51.

HUBENÝ, David : Vládní delegace na Podkarpatské Rusi jako ukázka (ne)respektování spojenecké smlouvy

In: Československo-sovětská smlouva 1943 / Jan Němeček a kol. - Praha : Historický ústav, 2014, s. 105-119.

52.

JANČÍK, Drahomír – KALINA, Tomáš : "Náš plán je geniální improvizací" : formování konceptu československé dvouletky a její rozporné výsledky (1946-1948)

In: Mod. Děj. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 189-219.

53.

JANČÍK, Drahomír – KALINA, Tomáš : Kořistní praxe Rudé armády v Československu v letech 1945-1946

In: Hist. Obzor. - Roč. 25, č. 11-12 (2014), s. 265-277.

54.

JÍLKOVÁ, Stanislava : Udělování svátosti biřmování pražskými světicími biskupy Janem Matoušem Schweibererem a Erasmem Divišem Kriegerem v letech 1779-1792

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 286-298.

55.

JUNĚCOVÁ, Jiřina : Dvůr císaře Ferdinanda I. a jeho manželky Marie Anny v Praze

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 149-160.

56.

KAHUDA, Jan – VOJÁČEK, Milan : Dědictví archivní rozluky : stopou Karla Kazbundy?

In: Karel Kazbunda, kulturní dědictví a mezinárodní právo : referáty z vědecké konference konané ve dnech 19.-20. dubna 2013 v Jičíně. - Semily ; Turnov ; Jičín : Státní oblastní archiv v Litoměřicích - Státní okresní archiv Semily pro Pekařovu společnost Českého Ráje v Turnově, 2013, s. 244-263.

57.

KAHUDA, Jan : Ediční poznámka

Ediční poznámka je směřována k článku: Franz Grillparzer (1791-1872). Finanční úředník a ředitel archivu ve Vídni. 1. část / Gottfried Mraz, s. 19-30

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 33, č. 4 (2013), s. 19.

58.

KAHUDA, Jan : František Ladislav Rieger (národo)hospodář

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 34, č. 1 (2014), s. 103-104.

Rec na: František Ladislav Rieger a velkostatek Maleč : ekonomické zázemí politické činnosti vůdce národa / Milan Vojáček. - Vyd. 1. - Praha : Národní archiv, 2013. - 230 s., il.

59.

KAHUDA, Jan : Gli Asburgo di Toscana all'Istituto Italiano di Cultura a Praga

In: Bolletino dell'Istituto storico ceco di Roma, nr. 9 (2014), s. 263-265.

Rec na: Kapitoly z dějin Rodinného archivu toskánských Habsburků / Eva Gregorovičová. - Vyd. 1. - Praha : Národní archiv, 2013. - 432 s., obr. příl.

60.

KAHUDA, Jan : Hochedlinger, Michael: Österreichische Archivgeschichte. Vom Spätmittelalter bis zum Ende des Papierzeitalters, Böhlau - Oldenbourg Verlag. Wien - München 2013, 522 s.

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 1 (2014), s. 108-110.

Rec na: Österreichische Archivgeschichte : vom Spätmittelalter bis zum Ende des Papierzeitalters / Michael Hochedlinger. - Wien : Böhlau Verlag ; München : Oldenbourg Verlag, c2013. - 522 s. : il., mapy, portréty, plány, faksimile

61.

KAHUDA, Jan : Informace o předcích v archivech velkostatků

In: Učebnice pro začínající rodopisce / Václav Hásek a kol. autorů. - Praha : Česká genealogická a heraldická společnost v Praze, 2014, s. 84-97.

62.

KAHUDA, Jan : Jeden ze "symbolů předbřeznové reakce"

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 263-265.

Rec na: Josef Graf Sedlnitzky als Präsident der Polizei- und Zensurhofstelle in Wien 1817-1848 : ein Beitrag zur Geschichte der Staatspolizei in der Habsburgermonarchie / Michal Chvojka. - Frankfurt am Main : Peter Lang, 2010. - 416 s. : il., faksim.

63.

KAHUDA, Jan : Josef Kollmann

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 3 (2014), s. 290-297.

64.

KAHUDA, Jan : Kniha o slavných poštovních stavbách : recenze knihy

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 33, č. 4 (2013), s. 114-115.

Rec na: Slavné pošty Čech, Moravy a Slezska / Petr Urlich (ed.) ; Jan Baláček ... [et al.]. - 1. vyd. v jazyce českém. - Praha : Foibos Books, 2013. - 287 s. ; il., mapy, portréty, plány, faksim.

65.

KAHUDA, Jan : Kniha o toskánských Habsburcích

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 34, č. 1 (2014), s. 110-111.

Rec na: Kapitoly z dějin Rodinného archivu toskánských Habsburků / Eva Gregorovičová. - Vyd. 1. - Praha : Národní archiv, 2013. - 432 s., obr. příl.

66.

KAHUDA, Jan : Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs, 56, 2011, 809 s.:

Archivpflege & Archivalienschutz

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 4 (2014), s. 432-434.

Rec na: Archivpflege & Archivalienschutz : das Beispiel der Familienarchive und "Nachlässe". - Wien : Österreichisches Staatsarchiv, 2011. - 809 s., il

67.

KAHUDA, Jan : Za Květoslavou Kulířovou

In: Čas v roce 2013 : ročenka České archivní společnosti. - Vyd. 1. - Praha : Česká archivní společnost, 2014, s. 189-191.

68.

KAHUDA, Jan : Západočeské archivy 2012. Státní oblastní archiv v Plzni, 2012, 167 s.

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 1 (2014), s. 100-102.

Rec na: Západočeské archivy 2012. - Plzeň : Státní oblastní archiv v Plzni, 2012. - 167 s.

69.

KAHUDA, Jan : Zemřela Mgr. Alexandra Špiritová

In: Čas v roce 2013 : ročenka České archivní společnosti. - Vyd. 1. - Praha : Česká archivní společnost, 2014, s. 189-191.

70.

KAHUDA, Jan : Zemřela PhDr. Eliška Čáňová

In: Hist. Demogr. - Sv. 38, č. 2 (2014), s. 251-254.

71.

KAHUDA, Jan : 90. narozeniny PhDr. Karla Beránka

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 3 (2014), s. 312-313.

72.

KALINA, Tomáš – STODŮLKA, Zbyšek – ŠISLER, Martin : Archivní fond Centrum kuponové privatizace jako příklad užití metody vzorkování v Národním archivu

In: Průmysl - Město - Archiv : archivy a dokumentace průmyslového dědictví : sborník příspěvků z 15. konference archivářů České republiky konané ve dnech 3.-5. června 2013 v Ostravě-Vítkovicích / red. Lenka Matušíková, Jan Kahuda, Jiří Smitka. - 1. vyd. - Praha : Česká archivní společnost, 2013, s. 273-279.

73.

KALINA, Tomáš – KAHUDA, Jan : Využití modelových situací při výuce archivnictví

In: Arch. Čas. - Suppl. k roč. 64 (2014), s. 187-194.

74.

KLOČKOVÁ, Lenka : Zdeněk Hrabica: Pět válek Ludvíka Svobody

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 275-277.

Rec na: Pět válek Ludvíka Svobody / Zdeněk Hrabica. - 1. vyd. - Praha : Futura, 2013. - 329 s., [32] s. obr. příl. : il., portréty, faksim.

75.

KOBLASA, Pavel : Česká Olešná a její novodobí majitelé

In: Rodopis. Rev. - Roč. 16, č. 1 (2014), s. 11-12.

Dostupné též online

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: http://rodopisna-revue-online.tode.cz/2014-1/11-12_koblasa.pdf

76.

KOBLASA, Pavel : České stopy v Banátu

In: Rodopis. Rev. - Roč. 16, č. 3 (2014), s. 18-21.

Dostupné též online

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://rodopisna-revue-online.tode.cz/2014-3/18-21.pdf>

77.

KOBLASA, Pavel : Dědictví barona Stillfrieda

In: Rodopis. Rev. - Roč. 16, č. 2 (2014), s. 1-3.

Dostupné též online

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: http://rodopisna-revue-online.tode.cz/2014-2/01-03_kobla.pdf

78.

KOBLASA, Pavel : Majetkové poměry knížecího rodu Metternich-Winneburg

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 160-173.

79.

KOBLASA, Pavel : Schwarzenbergové v Uhrách

In: Obnov. Tradice. - Roč. 25, č. 49 (2014), s. 38-39.

80.

KOBLASA, Pavel : Vinořské panství v majetku Černínů z Chudenic

In: Stud. a Zpr. - Roč. 3 (2013), s. 159-162.

81.

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka : Zpráva o průběhu 3. etapy programového projektu Beta TA ČR agenda státního občanství a možnosti jejího zefektivnění

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 250-252.

82.

KOUCKÝ, Karel – VICHITA, Jiří : Mezinárodní konference The memory of the world in the digital age: digitalization and preservation

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 1 (2014), s. 45-52.

83.

KOUREIL, M. : Monitoring of indoor air quality in libraries and archives

Autoři: M. Kouřil, M. Ďurovič, R. Straka, J. Smolík, L. Mašková

In: 11th International Conference Indoor Air Quality in Heritage and Historic Environments : Prague, Czech Republic, April 13-16, 2014 : programme, abstracts. - [Prague] : Congress Business Travel, [2014], s. 32.

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://iaq2014.cz/doc/IAQ-2014->

program_A4_web.pdf

84.

KRLÍN, Jan : Fond České místodržitelství v Národním archivu v Praze sg. 2
In: Zlatá Stezka, č. 20 (2013), s. 231-256.

85.

KŘEČKOVÁ, Jitka : Dominikán Benedikt František Hronek, kněz a mučedník 20. století
In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 312-320.

86.

KŘEŠŤAN, Jiří : "Duše, srdce? Ty jsou jinde" : Zdeněk Nejedlý a poetika katolictví
In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 321-330.

87.

KŘEŠŤAN, Jiří : "Rok smrti" očima Zdeňka Nejedlého : pokus o pohled zevnitř
In: Osm let po válce : rok 1953 v Československu / Jiří Petráš, Libor Svoboda (eds.). - Vyd. 1.
- Praha : Ústav pro studium totalitních režimů, 2014, s. 207-213.

88.

KŘEŠŤAN, Jiří : Dva školské zákony 1948 a 1953
In: Děti, mládež a socialismus v Československu v 50. a 60. letech / Jiří Knapík a kol. -
Opava : Slezská univerzita v Opavě, 2014, s. 27-43.

89.

KŘEŠŤAN, Jiří : Hana Kábová : Josef Vítězslav Šimák. Jeho život a dílo se zvláštním
zřetelem k historické vlastivědě
In: Čas. Mat. morav. - Roč. 132, č. 2 (2013), s. 494-496.
Rec na: Josef Vítězslav Šimák : jeho život a dílo se zvláštním zřetelem k historické vlastivědě
/ Hana Kábová. - České Budějovice : Společnost pro kulturní dějiny, 2013. - 608 s., [12] s.
obr. příl. : il., portréty, plány, faksim., mapa

90.

KŘEŠŤAN, Jiří : Hovoří Moskva - Moskva hovoří! : Československé rozhlasové vysílání ze
Sovětského svazu v letech 1939-1945
In: Paměť a Děj. - Roč. 8, č. 1 (2014), s. 18-29.

91.

KŘEŠŤAN, Jiří : Jan Kuklík - Jan Němeček: Od národnostního státu ke státu národností?
Národnostní statut a snahy o řešení menšinové otázky v Československu v roce 1938
In: Čas. Mat. morav. - Roč. 133, č. 1 (2014), s. 207-209.
Rec na: Od národnostního státu ke státu národností? : národnostní statut a snahy o řešení
menšinové otázky v Československu v roce 1938 / Jan Kuklík, Jan Němeček. - Vyd. 1. -
Praha : Karolinum, 2013. - 450 s.

92.

KŘEŠŤAN, Jiří : Jiří Suk: Politika jako absurdní drama. Václav Havel v letech 1975-1989
In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 278-283.
Rec na: Politika jako absurdní drama : Václav Havel v letech 1975-1989 / Jiří Suk. - Vyd. 1. -

V Praze a Litomyšli : Paseka, 2013. - 447 s. : il., portréty

93.

KŘEŠŤAN, Jiří : Kábová, Hana - Čtvrtník, Mikuláš (eds.). Bylo nebylo: studie (nejen) k dějinám dějepisectví, vzdělanosti a didaktice dějepisu

In: Z Čes. ráje a Podkrkonoší. - Sv. 26 (2013), s. 293-295.

Rec na: Bylo nebylo : studie (nejen) k dějinám dějepisectví, vzdělanosti a didaktice dějepisu / k vydání připravili Hana Kábová a Mikuláš Čtvrtník. - Vyd. 1. - V Praze : Karolinum, 2012. - 339 s. : il., portréty

94.

KŘEŠŤAN, Jiří : Karel Löbl: Naděje a omyly. Vzpomínky na onu dobu

In: Čas. Mat. morav. - Roč. 133, č. 1 (2014), s. 165-167.

Rec na: Naděje a omyly : vzpomínky na onu dobu / Karel Löbl. - Vyd. 1. - Praha : Academia, 2012. - 748 s.

95.

KŘEŠŤAN, Jiří : Karol Bílek: Malé dějiny Sobotecka. Příroda, osobnosti, data, události. Díl 2. Od roku 1850

In: Čas. Mat. morav. - Roč. 133, č. 1 (2014), s. 222-223.

Rec na: Malé dějiny Sobotecka : příroda, osobnosti, data, události. II. díl, Od roku 1850 / Karol Bílek. - Sobotka : Město Sobotka, 2013. - 199 s. : il., erby, 1 mapa, portréty

96.

KŘEŠŤAN, Jiří : Málková, Iva: František Hrubín: Z archivních fondů. Brno-Ostrava, Host-Ostravská univerzita 2011, 336 s., ISBN 978-80-7294-620-4 a 978-80-7368-971-1

In: Soudobé Děj. - Roč. 20, č. 4 (2013), s. 687-688.

Rec na: František Hrubín : z archivních fondů / Iva Málková. - Vyd. 1. - Brno : Host ; Ostrava : Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2011. - 334 s. : faksim.

97.

KŘEŠŤAN, Jiří : Martin Boštík - Stanislav Vosyka - Jaromír Zemina: Václav Boštík (1913-2005). K stému výročí malířova narození

In: Čas. Mat. morav. - Roč. 132, č. 2 (2013), s. 576-577.

Rec na: Václav Boštík (1913-2005) : k stému výročí malířova narození / [Martin Boštík, Stanislav Vosyka, Jaromír Zemina]. - Vyd. 1. - V Řevnicích : Arbor vitae ve spolupráci s Regionálním muzeem v Litomyšli, 2013. - 319 s. : il. (některé barev.), 1 mapa, portréty, faksim.

98.

KŘEŠŤAN, Jiří : Martin Polášek: Revizionisté, progresivisté a tradicionalisté. Programové debaty v Československé sociální demokracii v letech 1924-1938

In: Politologická revue. - Roč. 20, č. 1 (2014), s. 214-218.

Rec na: Revizionisté, progresivisté a tradicionalisté : programové debaty v Československé sociální demokracii v letech 1924-1938 / Martin Polášek. - 1. vyd. - Praha : Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd. - Brno : Doplněk, 2013. - 227 s.

99.

KŘEŠŤAN, Jiří : Miloslav Rechcigl ml.: Pro vlast. Padesát let Společnosti pro vědy a umění (SVU)

In: Čas. Mat. morav. - Roč. 132, č. 2 (2013), s. 563-564.

Rec na: Pro vlast : padesát let Společnosti pro vědy a umění (SVU) / Miloslav Rechcigl ml. - Vyd. 1. - Praha : Academia, 2012. - 563 s., [56] s. obr. příl. : il., portréty, faksim.

100.

KŘEŠŤAN, Jiří – KŘEŠŤAN, Pavel : Muž, jehož tvář nebyla vidět. Josef Schieszl

In: Literární noviny. - Roč. 25, č. 3 (201413-MAR-14), s. 22-23.

101.

KŘEŠŤAN, Jiří : Nekola, Martin: Petr Zenkl. Politik a člověk : Mladá fronta, Praha 2014, 448 stran

In: Securitas Imperii. - Roč. 25, č. 2 (2014), s. 353-357.

Rec na: Petr Zenkl : politik a člověk. - 1. vyd. - Praha : Mladá fronta, 2014. - 445 s., [16] s. obr. příl. : il., portréty

102.

KŘEŠŤAN, Jiří : Polášek, Martin - Novotný, Vilém - Perottino, Michel a kol.: Mezi masovou a kartelovou stranou: Možnosti teorie při výkladu vývoje ČSSD a KSČM v letech 2000-2010

...

In: Soudobé Děj. - Roč. 20, č. 4 (2013), s. 688-690.

Rec na: Mezi masovou a kartelovou stranou : možnosti teorie při výkladu vývoje ČSSD a KSČM v letech 2000-2010 / Martin Polášek, Vilém Novotný, Michel Perottino a kolektiv. - Vyd. 1. - Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2012. - 189 s. : il.

103.

KŘEŠŤAN, Jiří : Růžena Hamanová - Zdeněk Freisleben: Památník národního písemnictví 1953-2013 / The Museum of Czech literature 1953-2013 / Das Museum der tschechischen Literatur 1953-2013. Redakce: Tereza Riedlbauchová. Praha, Památník národního písemnictví 2013, 171 s. ISBN 978-80-87376-09-6

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 3 (2014), s. 334-335.

Rec na: Památník národního písemnictví 1953-2013 = The Museum of Czech literature 1953-2013 = Das Museum der tschechischen Literatur 1953-2013 / [texty Růžena Hamanová, Zdeněk Freisleben]. - Praha : Památník národního písemnictví, 2013. - 171 s. : il. (některé barev.), portréty, faksim.

104.

KŘEŠŤAN, Jiří : Štrougal, Lubomír: Ještě pár odpovědí. Praha, Epoque 2011, 200 s.

In: Soudobé Děj. - Roč. 20, č. 3 (2013), s. 483-485.

Rec na: Ještě pár odpovědí / Lubomír Štrougal. - 1. vyd. - Praha : Epoque : Pražská vydavatelská společnost, 2011. - 198 s., [8] s. obr. příl. : portréty

105.

KŘEŠŤAN, Jiří : Talichův případ čili Čtème archiválie pečlivěji

In: Lid. Nov. - Roč. 27, č. 282 (201403-DEC-14), s. 8.

106.

KŘEŠŤAN, Jiří : Ve věži ze slonové kosti i v pevnostní hlídce : básník v historickém kontextu

In: Soudobé Děj. - Roč. 21, č. 1-2 (2014), s. 203-208.

Rec na: Vladimír Holan, bibliotékař Boha : Praha 1905-1980 / Xavier Galmiche ; [z

francouzského originálu přeložila Lucie Koryntová]. - 1. vyd. - Praha : Akropolis, 2012. - 225 s. : il., portréty, faksim.

107.

KŘEŠŤAN, Jiří : Vratislav Doubek: Česká politika a [východní] vystěhovalectví 1848-1922
In: Čas. Mat. morav. - Roč. 132, č. 2 (2013), s. 554-556.

Rec na: Česká politika a (východní) vystěhovalectví 1848-1922 / Vratislav Doubek. - 1. vyd. - Praha : Akropolis, 2012. - 135 s.

108.

KUNT, Miroslav : Archivy, badatelé a osobní údaje v archiváliích
In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 4 (2014), s. 360-366.

109.

KUPROVÁ, Barbora – KUPROVÁ, Renata : Konference Dějiny venkova v českých zemích 18.-20. století

In: Hist. Demogr. - Sv. 38, č. 2 (2014), s. 235-238.

110.

LEHR, Stefan : Němečtí a čeští archiváři v první Československé republice : příspěvek k jejich vzájemným vztahům / [přel. Jan Kahuda]

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 3 (2014), s. 229-259.

111.

MAHEL, Richard : Beda Dudík a počátky moravské archeologie

In: Posledních dvě stě let v historii rajhradského kláštera / Lucie Heilandová ... [et al.]. - Brno : Moravská zemská knihovna, 2013, s. 49-67.

112.

MAHEL, Richard : Beda Dudík und die Anfänge der mährischen Archäologie

In: Letzte zweihundert Jahre in der Geschichte des Benediktinerklosters in Rajhrad / Lucie Heilandová ... [et al.]. - Brno : Moravská zemská knihovna, 2013, s. 55-76.

113.

MAHEL, Richard : K počátkům vědecké činnosti rajhradského benediktina a moravského historika Františka Bedy Dudíka (1815-1890) : ke 120. výročí úmrtí historiografa Moravy

In: Vlastivěd. Věst. morav. - Roč. 63, č. 2 (2011), s. 105-119.

114.

MAHEL, Richard : Olomoucké kroniky z období třicetileté války v díle moravského historika Františka Bedy Dudíka (1815-1890)

In: Problematika historických a vzácných knižních fondů 2010 : sborník z 19. odborné konference, Olomouc, 20.-21. října 2010. - 1. vyd. - V Olomouci : Vědecká knihovna, 2011, s. 105-114.

115.

MAHEL, Richard : Přes archivní výzkumy k návrhům reorganizace archivní sítě v Podunajské monarchii : k některým aspektům činnosti rajhradského benediktina Františka Bedy Dudíka v letech 1850-1874

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 105-119.

116.

MAHEL, Richard : Stanovení státní hranice ve Slezsku mezi podunajskou monarchií a pruským královstvím v letech 1742-1743, s přihlédnutím k Hlučínsku a Opavsku

In: Hlučínsko. - Roč. 3, č. 2 (2013), s. 17-22.

117.

MACHKOVÁ, Zora : A czech archivist at the Sokol New York Library = Český archivář v Sokolu New York

In: Sokol New York Newsletter. - January, [nr. 1] (2014), s. 6-7.

118.

MACHKOVÁ, Zora : Bohumír Brom: Spisová a archivní služba ve veřejném a soukromém sektoru

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 259-260.

Rec na: Spisová a archivní služba ve veřejném a soukromém sektoru : praktická příručka pro správu dokumentů / Bohumír Brom. - Praha : Linde, 2013. - 319 s., příl.

119.

MACHKOVÁ, Zora : Milena Šimsová: Svět Jaroslava Šimsy

In: Čas. Mat. morav. - Roč. 133, č. 1 (2014), s. 209-210.

Rec na: Svět Jaroslava Šimsy / Milena Šimsová. - 1. vyd. - Benešov : Eman, 2013. - 620 s. : il., portréty

120.

MAREK, Luboš : Četnická stanice Kamenné Žehrovice za první republiky

In: Město a region v dramatickém století : Slaný a Slánsko ve 20. století : sborník z historické konference / ed. Pavel Bartoníček. - Slaný : Knihovna Václava Štecha ve Slaném, c2014, s. 37-52.

121.

MATUŠÍKOVÁ, Lenka : Sňatková turistika v židovských obcích českého pohraničí v letech 1920-1935

In: Židé v Čechách : sborník příspěvků ze semináře konaného v říjnu 2012 v Trutnově. 4. - Praha : Židovské muzeum v Praze, 2013, s. 239-256.

122.

MATUŠÍKOVÁ, Lenka : Židovské rodiny ve Všeradicích

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 351-357.

123.

METODICKÝ návod k vyřizování státoobčanských žádostí při dohledávání archivních dokumentů v návaznosti na elektronickou spisovou službu / Lenka Linhartová, Eva Lehečková, Zdeňka Kokošková, Alena Skipalová

In: Metodický návod k vyřizování státoobčanských žádostí při dohledávání dokumentů v archivech v návaznosti na elektronickou spisovou službu. - Praha : Ministerstvo vnitra, 2014, s. 21-48.

124.

NOVOTNÁ, Markéta : Karlštejnská manská soustava (14.-19. století)

In: Akademický atlas českých dějin / Eva Semotanová, Jiří Cajthaml a kol. - Vyd. 1. - Praha : Academia, 2014, s. 123.

125.

NOVOTNÁ, Markéta : Petr Mareš: Soupis přisedících komorního soudu Českého království v letech 1526-1620

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 255-256.

Rec na: Soupis přisedících komorního soudu Českého království v letech 1527-1620 / Petr Mareš. - Vyd. 1. - Praha : Národní archiv, 2013. - 195 s. : barev. faksim.

126.

OULÍKOVÁ, Petra : Pečeti benediktinského kláštera sv. Jiří na Pražském hradě ve středověku

In: Ora et labora : vybrané kapitoly z dějin a kultury benediktinského řádu / Markéta

Jarošová, Radka Lomičková (ed.). - Vyd. 1. - Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2013, s. 136-146.

127.

OULÍKOVÁ, Petra : Venceslao Lorenzo Reiner - uno dei piu importanti pittori boemi

In: Bolletino dell'Istituto storico ceco di Roma, nr. 9 (2014), s. 234-235.

Rec na: Václav Vavřinec Reiner : dílo, život a doba malíře českého baroka. [2] / Pavel Preiss. - Vyd. 1. - Praha : Národní galerie v Praze, 2013. - s. 605-1199 : il., portréty, plány, mapy

128.

PAULUSOVÁ, Kateřina : Archivní knihovny a jejich knihovnické systémy

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 236-249.

129.

PAZDEROVÁ, Alena – KŘEČKOVÁ, Jitka : Das Projekt Monasterium in der Tschechischen Republik

In: Archive im Verbund : Netzwerke und Kooperationen : Frühjahrstagung der Fachgruppe 8 im Verband deutscher Archivarinnen und Archivare e.V., 13.-15. März 2013 an der Karls-Universität Prag (Tschechien) / Jens Blecher, Sabine Happ (Hg.). - [Leipzig] : Leipziger Universitätsverlag, 2014, s. 54-59.

130.

PAZDEROVÁ, Alena : Epistulae et acta nuntiorum apostolicorum apud imperatorem 1592-1628, Tomus IV.: Epistulae et acta Antonii Caetani 1607 až 1611 ...

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 1 (2014), s. 89-94.

Rec na: Epistulae et acta nuntiorum apostolicorum apud imperatorem 1592-1628. Tomus IV., Epistulae et acta Antonii Caetani 1607-1611. Pars IV., September 1608 - Junius 1609 / curis Instituti historici bohemicus Romae ; edidit Tomáš Černušák. - 1. Aufl. - Pragae : Academia, 2013. - xlv, 471 s. : faksim.

131.

PAZDEROVÁ, Alena : Jak vypadala nunciova domácnost? : mikrosonda do každodenního života pražské nunciatury ve 2. polovině 16. století

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 2 (2014), s. 387-400.

132.

PAŽOUT, Jaroslav : Za psaní dopisů na dva roky do vězení : případ Jiřího Veselého odsouzeného v období tzv. normalizace za rozesílání kritických písemností
In: Fontes Nissae. - Roč. 13, č. 1 (2013), s. 82-99.

133.

SEDLÁKOVÁ, Monika : Arizace židovských průmyslových a živnostenských podniků v Praze, Brně a Ostravě z pohledu archivních depozitářů
In: Průmysl - Město - Archiv : archivy a dokumentace průmyslového dědictví : sborník příspěvků z 15. konference archivářů České republiky konané ve dnech 3.-5. června 2013 v Ostravě-Vítkovicích / red. Lenka Matušíková, Jan Kahuda, Jiří Smitka. - 1. vyd. - Praha : Česká archivní společnost, 2013, s. 245-259.

134.

SMOLÍK, J. : Methodology of evaluation of air quality effect on library and archival collection
Autoři: J. Smolík, L. Mašková, J. Ondráček, M. Ďurovič, M. Součková
In: 11th International Conference Indoor Air Quality in Heritage and Historic Environments : Prague, Czech Republic, April 13-16, 2014 : programme, abstracts. - [Prague] : Congress Business Travel, [2014], s. 23.
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: http://iaq2014.cz/doc/IAQ-2014-program_A4_web.pdf

135.

ŠEPTÁK, Miroslav : Bruno Kreisky: charismatický kancléř Rakouska
In: Literární noviny. - Roč. 25, č. 5 (2014), s. 23.

136.

ŠEPTÁK, Miroslav : Eurovolby mohou dostat rakouské Svobodné na vítěznou vlnu
In: MF Dnes. - Roč. 25, č. 117 (201421-MAY-14), s. 11.

137.

ŠEPTÁK, Miroslav : Komplikovaná hra rakouských lidovců
In: Demokratický střed. - Roč. 3, č. 4 (2014), s. 18-19.
Dostupné též online
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://http://http://demokratickystred.cz/wp-content/uploads/2014/11/DSt%C5%99ed9.pdf>

138.

ŠEPTÁK, Miroslav : Německo a Rakousko po eurovolbách
In: Demokratický střed. - Roč. 3, č. 3 (2014), s. 11-12.
Dostupné též online
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://http://demokratickystred.cz/wp-content/uploads/2014/09/DSt%C5%99ed8.pdf>

139.

ŠEPTÁK, Miroslav : Rakousko před volbami do Evropského parlamentu
In: Demokratický střed. - Roč. 3, č. 2 (2014), s. 20-21.
Dostupné též online
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://http://demokratickystred.cz/wp-content/uploads/2014/08/DSt%C5%99ed7.pdf>

content/uploads/2014/05/DSt%C5%99ed7.pdf

140.

ŠEPTÁK, Miroslav : Sudetoněmecká strana a parlamentní volby v květnu 1935

In: Češi a Němci v meziválečném Československu : (sborník z kolokvia pořádaného Katedrou dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, The European Society for History of Law a Moravským zemským archivem v Brně) / Jaromír Tauchen, Karel Schelle (eds.). - Vyd. 1. - Ostrava : KEY Publishing, 2013, s. 261-270.

141.

ŠEPTÁK, Miroslav : The austrian welfare state in the interwar era with an emphasis put on the period following the great depression

In: Theory and practice of the welfare state : in Europe in 20th century / Zlatica Zudová-Lešková, Emil Voráček et al. - Prague : Historický ústav, 2014, s. 313-329.

142.

ŠEPTÁK, Miroslav : Věcná kniha o slovenské otázce v meziválečném období

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 268-270.

Rec na: Slovenská otázka v 1. ČSR (1918-1938) / Martin Vašš. - Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011

143.

ŠŤOVÍČEK, Ivan – HUBENÝ, David : Hubert Ripka a jeho vztah k Edvardu Benešovi

In: Historička československé demokracie : k životnímu jubileu Evy Brokové. - Brno : MÚA, 2014, s. 58-68.

144.

ŠULC, Jaroslav – VOJÁČEK, Milan : Nizozemský záchranný program Metamorfoze a řízení kvality při digitální konverzi dokumentů historické a kulturní hodnoty

In: Arch. Čas. - Roč. 64, č. 2 (2014), s. 117-144.

145.

ŠVIHÁLEK, Milan : Nově objevené stopy legendárního reportéra / [příprava podkladů: Lenka Kločková]

In: Týdeník Rozhlas. - Roč. 24, č. 43 (2014), s. 16-17.

146.

VAŠKO, Pavel : Vzájemná korespondence Václava Vojtíška a Zdeňka Fialy

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 176-197.

147.

VOJÁČEK, Milan : "Hledám práci, jakoukoli, zn. archivář" : potřebujeme archivnictví jako zvláštní obor studia? : budeme ho potřebovat v budoucnu?

In: Arch. Čas. - Suppl. k roč. 64 (2014), s. 169-177.

148.

VOJÁČEK, Milan – KAHUDA, Jan : Archivquellen zum Weltkrieg 1914-1918 im Nationalarchiv Prag - Übersicht der wichtigsten Bestände und Teilbestände

In: Papierkrieg : Quellen zur Geschichte des Ersten Weltkrieges in Archiven Österreichs,

Deutschlands und Tschechiens. - Wien : Österreichisches Staatsarchiv, 2014, s. 33-52.

149.

VOJÁČEK, Milan : Ivan Pfaff: Francie a Čechy v Evropě národních států. Francouzská politika F.L. Riegra 1867-1878

In: Pag. Hist. - Roč. 22, č. 1 (2014), s. 266-267.

Rec na: Francie a Čechy v Evropě národních států : francouzská politika F.L. Riegra 1867-1878 / Ivan Pfaff. - Vyd. 1. - Praha : Euroslavica, 2013. - 260 s. : il., portréty, faksim.

150.

WAAGE, Vladimír : Z historie kamenných cest v Broumovských stěnách

In: Stopami Děj. Náchodská. - 15, s. 281-300.

Monografie a elektronické zdroje

151.

BARTUŠEK, Václav : Osmý div světa : fenomén gymnázia v Rychnově nad Kněžnou od založení do reforem Marie Terezie s přesahy na začátek 19. století. - Vyd. 1. - Ústí nad Orlicí : Oftis, 2014. - 206 s., il., tab.

ISBN: 978-80-7405-358-0 (brož.)

152.

BERNÍ rula. 6, Kraj Bechyňský II / zprac. Iva Čadková a Magda Zahradníková. - Vyd. 1. - Praha : Národní archiv, 2014. - 523-872 s.

ISBN: 978-80-7469-031-0 (brož.)

153.

BIBLIOGRAFIE českého archivnictví za rok 2008 [elektronický zdroj] : výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů / sest. Anna Vindušková, Marie Šatochinová ; excerpce Anna Vindušková, Olga Pospíšilová ... [et al.]. - 1. verze, 30.5.2014. - Praha : Národní archiv, 2014. - 1 elektronická kniha (281 s.)

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.nacr.cz/D-knih/bibl-list.aspx>

Publikováno též ve formátu html

ISBN: 978-80-7469-018-1

154.

ČUMLIVSKI, Denko – RŮŽIČKOVÁ, Adéla : Česko-francouzská mírová smlouva z roku 1464 bude k vidění na výstavě v Národním archivu [elektronický zdroj] / [red.] Martin Karlík. - 1 audiovizuální soubor (2:14 min.)

Způsob přístupu: World Wide Web. URL:

http://www.rozhlas.cz/zpravy/historie/_zprava/ceskofrancouzska-mirova-smlouva-z-roku-1464-bude-k-videni-na-vystave-v-narodnim-archivu--1400336

Příspěvek zveřejněn v Českém rozhlasu (Radiožurnál) 24.9.2014

155.

ČUMLIVSKI, Denko : Jiří z Poděbrad, husitský král - přítel míru / překlad: Pavel Baudisch ; grafická úprava: Eva Tamchynová. - Vyd. 1. - Praha : Národní archiv, 2014. - 120 s., il.

ISBN: 978-80-7469-019-8 (brož.)

156.

ČUMLIVSKI, Denko : Jiří z Poděbrad, husitský král - přítel míru, v unikátních dokumentech Národního archivu [grafika] / překlad Helena Sedláčková; foto Martin Hrubeš; redakce Emilie Benešová . - Praha : Národní archiv, c2014. - 1 kalendář (14 l.) : barev.

157.

ČUMLIVSKI, Denko – DRAŠAROVÁ, Eva : Vzácná smlouva Jiřího z Poděbrad vystavena - pouze čtyři dny [elektronický zdroj] / [red.] Tereza Stárková. - 1 audiovizuální soubor (1:25 min.)

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/287168-vzacna-smlouva-jiriho-z-podebrad-vystavena-pouze-ctyri-dny/>

Příspěvek zveřejněn v pořadu Události (ČT 24 - Kultura) 26.9.2014

158.

DOMINOVÝ efekt : opoziční hnutí v zemích střední Evropy a pád komunistických režimů v roce 1989 / Petr Blažek a Jaroslav Pažout (eds.). - Vyd. 1. - Praha : Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd ČR, 2013. - 423 s. : il., portréty, faksim.

ISBN: 978-80-7285-166-9 (brož.)

159.

HÁSEK, Václav : Učebnice pro začínající rodopisce / odb. poradce Jan Kahuda. - Praha : Česká genealogická a heraldická společnost v Praze, [2014]. - 286 s. : il., 1 plán, faksim.

ISBN: 978-80-905500-1-8 (brož.)

160.

HISTORICKÁ fotografie 2014 : sborník pro prezentaci historické fotografie. Roč. 13 / ved. redaktor Emilie Benešová & Naděžda Urbánková. - Praha : Národní archiv ; Brno : Technické muzeum, 2014. - 123 s. : il.

ISBN: 978-80-7469-029-7 (Národní archiv : brož.)

ISBN: 978-80-87896-06-8 (TNB : brož.)

ISSN: 1213-399X

161.

INFORMAČNÍ boj o Československo / v Československu (1945-1989) / Jaroslav Pažout (ed.). - Vyd. 1. - Praha : Ústav pro studium totalitních režimů, 2014. - 287 s., tab., il. : il. příl.

ISBN: 978-80-87912-10-2 (ÚSTR : brož.)

ISBN: 978-80-7494-089-7 (TUL : brož.)

162.

INFORMATIVNÍ přehled [elektronický zdroj] : výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů. Č. 35 / sest. Anna Vindušková a Marie Šatochinová ; excerpce Bronislava Bacílková, Hana Paulusová, Dagmar Spáčilová, Kristýna Šourková, Anna Vindušková. - 1. verze, 10.7.2014. - Praha : Národní archiv, 2014

Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.nacr.cz/D-knih/bibl-inf.aspx>

Publikováno ve formátu html, PDF, RTF

Vícejazyčný text

ISBN: 978-80-7469-036-5

163.

KLOČKOVÁ, Lenka – MAŘÍK, Jaroslav : Unikátní materiály novináře Kocourka [elektronický zdroj] : nové informace o životě oblíbeného reportéra / [red.] Ivan Lukáš, Jiří Hubička. - 1 audiovizuální soubor (40:50 - 43:03 min.)
Příspěvek zveřejněn v pořadu Události (ČT 1) 23.8.2014
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/214411000100823>

164.

KOBLASA, Pavel : Šedesát let II. oddělení Národního archivu : stručná historie : přehled archivních fondů : 1954-2014. - Praha : [nákl. vl.], 2014. - 16 s., tab.

165.

KŘEČKOVÁ, Jitka : Olešná v průběhu dějin. - Vyd. 1. - Olešná : obec Olešná, 2014. - 239 s., barev. fot. v textu
ISBN: 978-80-260-6407-7 (váz.)

166.

KŘEŠŤAN, Jiří : "Zdá se, že Talicha budeme muset pověsit" [elektronický zdroj] / [rozhovor vedla] Milena M. Marešová. - 1 zvukový záznam (6:18 min.)
Příspěvek zveřejněn v pořadu Mozaika (ČRo Vltava) 15.12.2014
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: http://www.rozhlas.cz/mozaika/literatura/_zprava/zda-se-ze-talicha-budeme-muset-povesit--1432459

167.

KŘEŠŤAN, Jiří : Národní archiv a krajané [elektronický zdroj]
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: http://www.zahranicnicesi.com/docs/2014/prispevek_krestan.pdf
Příspěvek byl přednesen na konferenci Krajané a čeština, konané v Národním muzeu v Praze 10.-12. září 2014

168.

KŘEŠŤAN, Jiří : Případ Václava Talicha : k problému národní očisty a českého heroismu. - Vyd. 1. - Praha : Akropolis, 2014. - 206 s. : il., portréty, faksim.
ISBN: 978-80-7470-070-5 (brož.)

169.

PAGINAE historiae : sborník Národního archivu. 22/1 / ved. red. Eva Drašarová ; red. rada Emilie Benešová, Jan Kahuda, Vlasta Měšťánková. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv , 2014. - 283 s.
ISSN: 1211-9768 (brož.)

170.

PAGINAE historiae : sborník Národního archivu. 22/2, In memoriam PhDr. et Mgr. Václava Babičky / ved. red. Eva Drašarová ; red. Marie Babičková, Eva Drašarová, Lenka Linhartová. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv , 2014. - 430 s.
ISSN: 1211-9768 (brož.)

171.

PRŮMYSL - Město - Archiv : archivy a dokumentace průmyslového dědictví : sborník příspěvků z 15. konference archivářů České republiky konané ve dnech 3.-5. června 2013 v Ostravě-Vítkovicích / red. Lenka Matušíková, Jan Kahuda, Jiří Smitka. - Vyd. 1. - Praha : Česká archivní společnost, 2013. - 295 s., il.
ISBN 978-80-904688-4-9

172.

PUBLIKAČNÍ činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2013 [elektronický zdroj] / sest. Kateřina Paulusová. - Verze 17. 1. 2014. - Praha : Národní archiv, 2014. - 1 elektronická kniha (34 s.)
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.nacr.cz/D-knih/bibl-publ.aspx>
Publikováno též ve formátu html, RTF
ISBN: 978-80-7469-032-7

173.

SEZNAM docházejících seriálů do knihovny Národního archivu k 1. lednu 2014 / sestavila Jana Nováková. - Praha : Národní archiv, 2014. - 29 s.
Dostupné též online
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: http://www.nacr.cz/D-knih/bibl_serialy.aspx
ISBN: 978-80-7469-033-4 (brož.)

174.

ŠEPTÁK, Miroslav : Bulvár chce zasahovat do rakouské politiky [elektronický zdroj]
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.newtonmedia.cz/cs/mediainfo-cz/svet/bulvar-chce-zasahovat-do-rakouske-politiky/>

175.

ŠEPTÁK, Miroslav : Eugen Freund: z televize do Bruselu? [elektronický zdroj]
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.newtonmedia.cz/cs/mediainfo-cz/svet/eugen-freund-z-televize-do-bruselu/>

176.

ŠEPTÁK, Miroslav : Němečtí euroskeptikové poutají zájem médií [elektronický zdroj]
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.newtonmedia.cz/cs/mediainfo-cz/svet/nemecti-euroskeptikove-poutaji-zajem-medii/>

177.

ŠEPTÁK, Miroslav : Rakouská média: spojenec, nebo překážka na cestě do EP? [elektronický zdroj]
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.newtonmedia.cz/cs/mediainfo-cz/svet/rakouska-media-spojenec-nebo-prekazka-na-cestech-do-ep/>

178.

ŠEPTÁK, Miroslav : Sebastian Kurz: nový politik pro nová média [elektronický zdroj]
Způsob přístupu: World Wide Web. URL: <http://www.newtonmedia.cz/cs/mediainfo-cz/svet/sebastian-kurz-novy-politik-pro-nova-media/detail>

179.

VÁŠKO, Pavel : Profesor Václav Vojtíšek : archivářem od monarchie po socialismus. - Vyd. 1. - Praha : Academia, 2014. - 261 s., [9] s. obr. příl. : il., portréty. - (Studentské práce)
ISBN: 978-80-200-2362-9 (brož.)

180.

VOJÁČEK, Milan : Na velkostatku F.L. Riegra, vůdce národa. - Vyd. 1. - Praha : Národní archiv, 2014. - 302 s. - (Pamětní knihy Malče)
ISBN: 978-80-7469-022-8 (váz.)

181.

ŽUPANIČ, Jan – FIALA, Michal – KOBLASA, Pavel : Šlechtický archiv c. k. ministerstva vnitra ; Erbovní listiny Národního archivu, Státního oblastního archivu v Praze, Archivu hlavního města Prahy (dodatky), Archivu Národního muzea (dodatky). - Vyd. 1. - Praha : Agentura Pankrác, 2014. - 1047 s. : il.
ISBN: 978-80-86781-24-2 (váz.)

Autorský rejstřík (pouze pracovníci Národního archivu)

Bacílková, Bronislava (1957-) ... 1

Bartl, Benjamin (1975-) ... 2

Bartůšek, Václav (1951-) ... 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 151

Baudisch, Pavel (1981-) ... 155

Benešová, Emilie (1957-) ... 156, 160, 169

Čumlivski, Denko (1949-) ... 19, 20, 21, 22, 154, 155, 156, 157

Drašarová, Eva (1959-) ... 23, 24, 25, 26, 27, 157, 169, 170

Dufek, Pavel (1968-) ... 28, 29, 30

Gottfried, Libor (1962-) ... 32, 33, 34

Gregorovičová, Eva (1950-) ... 35, 36, 37, 38

Hnulíková, Blanka (1972-) ... 39

Hubený, David (1984-) ... 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 143

Jílková, Stanislava (1968-) ... 54

Juněcová, Jiřina (1949-) ... 55

Kahuda, Jan (1974-) ... 17, 18, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 110, 148, 159, 169, 171

Kalina, Tomáš (1947-) ... 52, 53, 72, 73

Kločková, Lenka (1962-) ... 74, 145, 163

Koblása, Pavel (1975-) ... 75, 76, 77, 78, 79, 80, 164, 181

Kokošková, Zdeňka (1963-) ... 81

Koucký, Karel (1977-) ... 31, 82

Krlín, Jan (1964-) ... 84

Křečková, Jitka (1966-) ... 85, 129, 165

Křest'an, Jiří (1957-) ... 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 166, 167, 168

Kunt, Miroslav (1970-) ... 108

Kuprová, Renata (1965-) ... 109

Mahel, Richard (1973-) ... 111, 112, 113, 114, 115, 116

Machková, Zora (1967-) ... 117, 118, 119

Marek, Luboš (1983-) ... 120

Matušíková, Lenka (1950-) ... 121, 122, 171

Měšťánková, Vlasta (1951-) ... 169

Nováková, Jana (1957-) ... 173

Novotná, Markéta (1977-) ... 124, 125

Oulíková, Petra ... 126, 127

Paulusová, Kateřina (1974-) ... 128, 172

Pazderová, Alena (1952-) ... 129, 130, 131

Pažout, Jaroslav (1974-) ... 132, 158, 161

Růžičková, Adéla ... 154

Sedláková, Monika (1972-) ... 133

Šatochinová, Marie (1947-) ... 153, 162

Šepták, Miroslav (1984-) ... 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 174, 175, 176, 177, 178

Šisler, Martin ... 72

Tamchynová, Eva ... 155

Vaško, Pavel ... 146, 179

Vojáček, Milan (1974-) ... 31, 56, 144, 147, 148, 149, 180

Waage, Vladimír (1951-) ... 150

Zahradníková, Magda (1951-) ... 152